

སྐྱུ་མ་ལུ་པ་དང་རྟུགས་ཀྱི་འཇུག་པའི་དོན་བསྐྱུས།

སི་ཏུའི་དགོངས་ཀྱི་ལྟུང་།

སློབ་རིམ་བཅུ་གཅིག་པ་དང་བཅུ་གཉིས་པ།

ཤེས་རིག

ཚུམ་པ་པོ། སྐྱབས་རྗེ་དགོང་འདུན་རིན་ཆེན།

ཅུ་གཞུང་དང་ལྷན་རིག་གོང་འཕེལ་ལས་ཁུངས།

དཔེ་སྐྱོན་འབད་མི།

ཅུ་གཞུང་དང་ལྷན་རིག་གོང་འཕེལ་ལས་ཁུངས།

བརྒྱུད་འཕྲིན་ཨང་། ༠༢-༣༣༢༢༢༠/༠༢-༣༣༢༢༢༥

སློབ་འཕྲིན་ཨང་། www.education.gov.bt.

སྲུང་དབང་© ༢༠༢༢ ཅུ་གཞུང་དང་ལྷན་རིག་གོང་འཕེལ་ལས་ཁུངས།

དཔེ་དེབ་འདི་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རིག་གཞུང་འབྲིང་རིམ་གོང་མའི་ སློབ་སྦྱོང་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ ཚུམ་སློབ་དང་
དཔེ་སྐྱོན་འབད་ཡོད་པ་ལས་ ཅུ་གཞུང་དང་ལྷན་རིག་གོང་འཕེལ་ལས་ཁུངས་ལས་ གནང་བ་མེད་པར་ དཔེ་
སྐྱོན་དང་ ཚོང་སྐྱོར་སོགས་འབད་ནི་ཚུ་འཛུམ་གནང་ལཱ།

ཚུམ་སློབ་ཀྱི།

དཔེ་དེབ་འདི་ རྗེ་མཁན་ཁྲི་རབས་༤༩ པ་ སྐབས་རྗེ་དགོ་བཤེས་དགོ་འདུན་རིན་ཚེན་མཚོག་གིས་ ཅུ་འབྲེལ་
དང་བཅས་བཅུམས་གནང་ཡོད་པའི་དཔེ་ཆ་ཅིག་ཡིན།

དཔེ་དེབ་འདི་ རིག་གཞུང་འབྲིང་རིམ་གོང་མའི་ ཚོས་ཚན་བསྐྱར་ཞིབ་འབད་བའི་སྐབས་ལུ་ རིག་གཞུང་སློབ་
སློབ་འབད་མི་ སློབ་དཔོན་ཚུ་གི་ ཉམས་ཚུངས་གི་སློབ་འཆར་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ སྤྱི་ལོ་༢༠༡༤་ལས་ རིག་གཞུང་
འབྲིང་རིམ་གོང་མའི་ནང་ལུ་ སུམ་རྟགས་ཀྱི་སློབ་དེབ་སྐྱེ་གདམ་འཐུ་འབད་དེ་ རྩོགས་སློབ་དང་ལྷན་དག་
འབད་དེ་ དཔེ་སྐྱོན་འབད་མ་ཡིན།

ལེགས་བཅོས་དཔེ་སྐྱོན་ཐེངས་དང་པ། ༢༠༢༠

བརྒྱུད་སྐྱོན། ༢༠༢༢

ISBN

སྒྲིབ་བརྗོད།

༣ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ བླ་པ་ཚོས་ལྷན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་པ་ལས་ རྒྱལ་ཁབ་འདི་ནང་
གི་ ཡིག་ཐོག་དང་རྒྱ་ཐོག་ལུ་ཡོད་པའི་ ཚོས་དང་འཇིག་རྟེན་གཉིས་ཀྱི་ ཚུམ་རིག་གཞུང་ལུགས་ཚུ་
ཡང་ མང་ཆེ་བ་ བླ་པའི་ཚོས་སྐད་ཀྱི་ཐོག་ལུ་ཡོད། འབྲུག་པའི་སློབ་སྦྱོང་གིས་ བླ་པའི་རིག་
གཞུང་གི་ གཞུང་ལུགས་ཚུ་ལུ་ ཞིབ་འཇོག་དང་ཁྲུང་ས་གཏུགས་འབད་ནི། རིག་གཞུང་ཤེས་ཡོན་
འབྲོ་མཐུད་ལྟ་བུ་ནི། རིག་གཞུང་གི་ལྟ་བུ་ཚུ་གོ་ཐོག་ལས་ རྒྱུ་སྐྱོང་དང་གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་དང་།
ལྟ་བུ་པར་དུ་ རིག་གཞུང་གི་ཚོས་ཚན་འདི་གིས་ འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་སྐད་ཡིག་གི་གནས་ཚད་
ཡང་དྲག་བཟོ་ནི་ལུ་ཡང་ བན་ཐབས་སློམ་ཡོད་པ་ལས་ བླ་པའི་རིག་གཞུང་གི་སྐྱོར་ལས་ ཡོན་ཏེན་
གྱི་གཞི་འགྲུམ་འཐོབ་དགོས་འདི་ ག་ནི་བ་གལ་ཆེ་བས།

རིག་གཞུང་འབྲིང་རིམ་གོང་མའི་ ཚོས་ཚན་ཚུ་གཞུང་འདི་ སེམས་རྟོགས་ཁ་ སྐད་ཡིག་དང་ལམ་
སློབ་སློབ་སློང་སླེལ་ཁང་ལས་ རྩ་གཞུང་དང་ལྷན་རིག་གོང་འཕེལ་ལས་ཁྲུང་ས་གིས་ སྤྱི་ལོ་༢༠༡༤ལུ་
ཕྱི་ལོ་ལྟེ་ ལོ་ངོ་གཉིས་གསུམ་ཅིག་ ལག་ལེན་འབབ་ཚར་བའི་ལུ་ལུ་ ཚོས་ཚན་མང་དྲག་པ་
ལས་ སྤུས་ཚད་ལེགས་ཤོམ་འཐོན་མ་ཚུགས་པའི་ དཀའ་ངལ་བྱུང་ཡི། དཀའ་ངལ་དེ་ སེལ་
ཐབས་ལུ་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་སྡེ་དང་གཅིག་ཁར་ གོས་བསྐྱུན་ཞལ་འཇོམས་གནང་ཡོད་པའི་གོས་ཚད་
དང་ རྫོང་ཁའི་ཚོས་ཚན་ཚོགས་རྒྱུང་ནང་ དེའི་སྐྱོར་ལས་ གསུང་གོས་གནང་ཡོད་པའི་ གོས་ཚད་
དང་འབྲེལ་ཏེ་ རིག་གཞུང་ཚོས་ཚན་ལུ་ ཉམས་སྲུང་ཡོད་པའི་ སློབ་དཔོན་ཚུ་ འཇོམས་ཐོག་ལས་
བསྐྱར་ཞིབ་འབད་དེ་ རིག་གཞུང་འབྲིང་རིམ་གོང་མའི་ ཚོས་ཚན་འདི་ མང་ཉུང་རན་ཏོག་ཏོ་བཟོ་
ཡོད་པ་ཡིན།

བསྐྱར་ཞིབ་ཞལ་འཇོམས་ནང་ ཚོས་ཚན་རེ་བཞེན་ལུ་ འབྲི་སློབ་གྱི་གསུང་གོས་གནང་སྟེ་ བསྐྱར་
ཞིབ་འབད་ཡོད་པའི་གྲས་ལས་ སུམ་རྟགས་ཀྱི་ཐད་ཁར་ དགོ་བཤེས་དགོ་འདུན་རིན་ཆེན་གྱིས་
བཅུམས་གནང་ཡོད་པའི་ སུམ་རྟགས་སི་དུའི་དགོངས་རྒྱུན་གྱི་རྩ་འགྲེལ་འདི་ དག་ཡིག་དག་སློབ་
དང་གཅིག་ཁར་བསྐྱབས་ཏེ་ ལོ་ངོ་གཉིས་ཀྱི་རིང་ལུ་ ལྟ་བུ་དགོས་སྟེ་ ཐག་བཅད་དེ་ཡོད་པ་ལས་

སྐུམ་རྩུ་པ་འདི་ སློབ་རིམ་༡༡ པའི་ནང་དང་ རྟགས་འཇུག་འདི་ སློབ་རིམ་༡༡ པའི་ནང་ལྟ་བུ་
དགོས་སྟེ་ བཟོ་ཡོད་པ་ཡིན།

དེ་འབད་མ་ལས་ རིག་གཞུང་འབྲིང་རིམ་གོང་མའི་དོན་ལུ་ སྐུམ་རྟགས་སི་ཏུའི་དགོངས་རྒྱུན་ཟེར་
བའི་སློབ་དེབ་ཅིག་ དཔེ་སྐྱུན་འབད་དེ་ བཟུམ་སྟེལ་འབད་ཡོད་མི་དེ་གིས་ རིག་གཞུང་ལྟ་བུ་ལྟོན་
འབད་མི་ སློབ་དཔོན་དང་སློབ་ཕུག་ཚུ་ལུ་ སྤར་ལས་ལྟག་པའི་ཁེ་ཕན་དང་ བྱ་སྐྱབས་བདེ་ཉོག་ཉོ་
འབྱུང་ཚུགས་པའི་ རེ་སློན་དང་ རིག་གཞུང་ཚོས་ཚན་འདི་གིས་ བ་གཞོན་ཚུ་གི་རྒྱུད་ལུ་ བཅའ་པའི་
རིག་གཞུང་གི་ ཡོན་ཏན་གྱི་གཞི་འགྲམ་ ལེགས་ཤོམ་འཕྲོག་ནི་དང་འབྲེལ་ཏེ་ གཞན་ཕན་ཞི་དུལ་
གྱི་བསམ་སྦྱོར་བཟང་པོའི་ཕྱོག་ལས་ མ་འོངས་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་ཕུག་ཕྱིད་ལེགས་ཤོམ་འཕྲོར་ཚུགས་པའི་
ལྕོགས་གྲུབ་ཅན་གྱི་ མི་ཁྲུངས་ལུ་འགྱུར་ཚུགས་པའི་ བཟུ་ཤིས་ལེགས་སློན་ལུ་ཨོན་ཏེ།

ཀུན་དགའ་འབྲུག་པ།
མདོ་ཚེན།

བཀའ་འདྲིན་དགའ་ཚོར།

སློབ་གྲོགས་ཚུ་གཞུང་དང་ལྷན་རིག་གོང་འཕེལ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཁ་སྲུག་ལས་ ཚོས་ཚན་ཚུ་སློབ་ཀྱི་ནང་ བཅའ་
མར་གཏོགས་ཏེ་ ལྷན་རིག་པན་འདེབས་ཀྱི་གྲོགས་རམ་མཛད་མི་ གཤམ་གསལ་ ལྷན་རིག་ཅན་གྱི་སློབ་
དཔོན་ཡོངས་ལུ་ བཀའ་འདྲིན་དགའ་ཚོར་ཡོད།

༡. དབང་འགྲོལ་དོ་རྩེ། ཚུ་གཞུང་མཁས་མཚོ། ཚུ་གཞུང་དང་ལྷན་རིག་གོང་འཕེལ་ལས་ཁུངས།
༢. བསྟན་འཛིན་དོ་རྩེ། ཚོས་ཚན་ཚུ་སློབ་པ། ཚུ་གཞུང་དང་ལྷན་རིག་གོང་འཕེལ་ལས་ཁུངས།
༣. དོ་རྩེ། ཚོས་ཚན་ཚུ་སློབ་པ། ཚུ་གཞུང་དང་ལྷན་རིག་གོང་འཕེལ་ལས་ཁུངས།
༤. བསམ་གཏན། ལེགས་སྦྱར་བ། ལྷག་ཅེ་རིག་གཞུང་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ།
༥. རྣམ་རྒྱུ་ཚེ་རིང་། སློབ་དཔོན། ལྷག་ཅེ་རིག་གཞུང་འབྲིང་རིམ་སློབ་གྲྭ་གོང་མ།
༦. ཀུན་ལེགས་རྣམ་རྒྱལ། དབུ་འཛིན་འོགམ། ལུང་བསྟན་ཟམ་པ་འབྲིང་རིམ་སློབ་གྲྭ་བར་མ།
༧. ཀམ་དབང་འདུས། དབུ་འཛིན་འོགམ། ལྷན་འབྲིང་རིམ་སློབ་གྲྭ་གོང་མ།
༨. ཀམ་ཚེ་རིང་། སློབ་དཔོན། དབུ་འཛིན་ཅན་ལྷག་འབྲིང་རིམ་སློབ་གྲྭ་གོང་མ།
༩. བསོད་ནམས་བསྟན་འཛིན། ཚོས་སློབ་པ། ཀེ་ཨེམ་གྱི་དཔེ་སློབ་ཁང་།
༡༠. ཡེ་ཤེས་སློབ་མོ། སློབ་དཔོན། འབྲུག་རྒྱལ་འབྲིང་རིམ་སློབ་གྲྭ་གོང་མ།
༡༡. བསྟན་འཛིན་ཚོས་འཕེལ། སློབ་དཔོན། ལྷག་ཅེ་རིག་གཞུང་འབྲིང་རིམ་སློབ་གྲྭ་གོང་མ།

བཀོད་རིས་དང་ལྷན་དག

བསམ་གཏན། ལེགས་སྦྱར་བ། ལྷག་ཅེ་རིག་གཞུང་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ།

དཀར་ཆག

བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཡན་ལག།	༣
སུམ་བུ་པ་ལས་སྐྱར་བྱ་ཡི་གེའི་རྣམ་གཞག།.....	༤
སྐྱོར་ཚུལ་ཚིག་མཉམ་གྱི་འཇུག་པ་བཤད་པ།	༥
རྗེས་འཇུག་ལ་སྐྱོས་པའི་མཉམ་དབྱེ་བཤད་པ།	༡༠
སྐྱར་བསྐྱུ་བཤད་པ།	༡༠
ལ་དོན་བཤད་པ།	༡༡
ཨི་ལྟན་བཤད་པ།.....	༢༠
དོན་སྐྱོར་ལས་འབྲེལ་སྐྱབ་བཤད་པ།.....	༢༡
དོན་སྐྱོར་ལས་བྱེད་སྐྱབ་བཤད་པ།.....	༢༢
ཐུན་སྐྱད་བཤད་པ།.....	༢༤
སྐྱག་བཅས་བཤད་པ།.....	༢༥
འབྱེད་སྐྱད་བཤད་པ།.....	༢༤
འབྱུང་ཁུངས་བཤད་པ།	༢༧
པོད་པའི་སྐྱབ་བཤད་པ།.....	༢༥
མད་རང་དབང་ཅན།	༢༦
ཉི་སྐྱབ་བཤད་པ།.....	༣༧
དང་སྐྱབ་བཤད་པ།	༣༤
དེ་སྐྱབ་བཤད་པ།.....	༤༠
གང་སྐྱབ་བཤད་པ།	༤༥

བདག་སྐྱེ་བཤད་པ།.....	༤༧
དགག་སྐྱེ་བཤད་པ།.....	༤༯
ཚོག་མྱེད་ཅིང་སོགས་བཤད་པ།.....	༥༠
གདམས་ངག་བརྗོད་པས་མཚུག་བསྟུ་བ།.....	༥༡
རྟགས་གྱི་འཇུག་པ།.....	༥༢
དབྱེངས་གསལ་གྱི་རྟགས།.....	༥༢
མིང་གཞིའི་རྟགས།.....	༥༢
སྟོན་འཇུག་གི་རྟགས་གྱི་དབྱེ་བ།.....	༥༥
སྟོན་འཇུག་རྟགས་གྱི་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པ།.....	༥༦
མིང་གཞི་གང་ལ་སྟོན་འཇུག་གང་གིས་འཇུག་པ།.....	༥༦
མི་འཇུག་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།.....	༦༠
བདག་གཞན་དུས་གསུམ་གྱི་གོ་བ།.....	༦༡
བདག་གཞན་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།.....	༦༢
དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།.....	༦༥
བདག་གཞན་དུས་གསུམ་གྱི་མཐའ་དབྱེ།.....	༦༧
སྟོན་འཇུག་སོ་སོའི་ཅི་ཕྱིར་འཇུག་པའི་འཇུག་དོན་བཤད་པ།.....	༦༩
སྟོན་འཇུག་མོ་ཡིག་གི་འཇུག་དོན་བཤད་པ།.....	༦༩
སྟོན་འཇུག་མ་ནིང་གི་འཇུག་དོན་བཤད་པ།.....	༧༢
སྟོན་འཇུག་མའི་འཇུག་དོན་བཤད་པ།.....	༧༧
སྟོན་འཇུག་ཤིན་ཏུ་མའི་འཇུག་དོན་བཤད་པ།.....	༨༠

རྗེས་འཇུག་གི་རྟགས་ཀྱི་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པ།	༤༣
རྗེས་འཇུག་གི་སྐྱོད་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ།	༤༣
རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བའི་མཐའ་དབྱེ།	༤༥
དབྱེ་བ་དེ་དག་གི་དཔེ་བཅུན།	༤༥
ཅི་ཕྱིར་འཇུག་པའི་དོན་གྱི་སྐྱོད་ཚུལ་བཤད་པ།	༤༧
སྲ་མ་གང་ལྟར་འགྱུར་ཚུལ།	༤༧
ཕྱི་མ་གང་ལྟར་འགྱུར་ཚུལ།	༤༨
གསུམ་པ་དགོས་པ་བཅུན་པས་མཇུག་བསྟུ་བ་ནི།	༥༠
མཐར་ཕྱིན་གྱི་བྱ་བ་བཤད་པ།	༥༧

༄། བསྟན་བཅོས་སྤུལ་ཅུ་པ་དང་རྟགས་ཀྱི་འཇུག་པའི་དོན་བསྟན་སི་ཏུའི་དགོངས་རྒྱན་གྱི་ཚིག་
འགྲེལ་བྱིས་པའི་རོལ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་ཞུགས་སོ།།

ཨོ་སྤྱི། ལྷན་སྟོང་མཚན་དཔེ་གསལ་རྫོགས་དྲུང་མའི་སྒྲ། །ཐུགས་སྟོང་བརྗོད་པ་ཀུན་ཏུ་འཆར་བའི་
གསུང་། །རིག་སྟོང་དབྱིངས་ཡེ་འདུ་བྲལ་མེད་པའི་ཐུགས་། །འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལ་དགོ་
ལེགས་སྟོལ། །གང་གི་སྐྱུ་འཕྱུལ་ལེགས་བྲིས་སྟིང་སྟོབས་ཀྱིས། །འཕགས་ཡུལ་མཁས་པའི་ཡིད་མཚོ་
བསྟབས་པའི་སྟེས། །དམ་ཚོས་ཉི་མ་གངས་ཚན་སྟུང་གླིང་དུ། །འབྲེན་མཛད་སྟོན་ཉི་ཡིས་དེང་འདྲིར་
སྟོངས། །གང་གི་གཞུང་བཟང་བདུད་ཅིའི་རྒྱ་རྒྱན་འདི། །རྟོག་གའི་དུག་རྒྱས་རྟོག་དུས་སྐར་ཡང་
འི། །སྐང་བྱེད་ཀུ་ཏ་ཀ་ཡི་རྒྱལ་འཛིན་པ། །མཁས་མཚོག་ཚོས་ཀྱི་སྐང་བས་རྗེས་བཟུང་མཛོད། །གང་
གི་ལེགས་བཤད་སྤྱི་ཉིག་འབྲེང་མཛོས་ལས། །བདུས་ཏེ་སྟོ་རྒྱུང་བྱིས་པའི་འཇུག་དོགས་སུ། །དོན་
བསྟན་སི་ཏུའི་དགོངས་རྒྱན་དུ་ཐུགས་པའི། །ཚིགས་བཅད་སྐར་ཡང་རྣམ་པར་འབྱེད་ལ་སྟོ།།

ཞེས་དགོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་སྟོན་ནས་ རིང་ལུགས་བྲི་མ་མེད་པ་ལ་ མཚོད་པར་བརྗོད་པ་དང་།
གང་ལས་སུ་བྱ་བའི་ཚིག་སྟོན་དུ་བཏང་བས་བཅུམ་པར་དམ་བཅའ་བ་བརྗོད་ནས་འདྲིར་གང་ཞིག་གྲོང་
བར་བྱ་བ་འི་ བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་བཅས་ཅད་མཁུན་པའི་ཞལ་སྤྱོད་སུ། །ལ་བ་ཅན་དུ་མཚོ་འབྲི་
ནས། །སྤྱི་ལའི་ནགས་འི་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་ མཐར་བསྟན་པའི་སྟིང་པོ་བྱང་
ཕྱོགས་ལ་བ་ཅན་དུ་དར་ཞིང་འཕགས་མཚོག་སྟིང་རྗེ་དབང་ཕྱུག་ ཕྱག་ན་པད་མའི་གདུལ་ཞིང་ཉིད་དུ་
དཔལ་གྱི་མགུལ་ནས་ཡང་ཡང་ལུང་བསྟན་བསྟགས་པ་མཛད་པ་ལྟར། ཐུགས་རྗེ་ཚེན་པོ་སྐྱེད་དོས་
ཚོས་སྟོང་བའི་རྒྱལ་པོ་སྟོང་བཅུན་སྐུལ་པོས་ ལུགས་གཉིས་བདག་གིར་བཞེས་དུས། དེའི་མཐུན་ན་
འདོན་ཚེན་པོ་ རྗེ་བཅུན་བཏུན་པའི་འཁོར་ལོ་ མིའི་རྗེར་ཞུགས་པ་ཚོས་སྟོན་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔལ་
ཡོ་རུ་སྟོ་ཞུལ་དུགས་པོ་གཉལ་ ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་བྱ་མའི་རིགས་ལས་འཇུངས་པས་ ཐུ་མི་མཁན་
པོ་སྟོན་ཞེས་པ་བོད་ཡང་དག་པའམ་བོད་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ ཞེས་མཚན་སྟན་པའི་བ་དན་སྟིང་པའི་ཅེ་
མོར་གཡོ་བ་གང་དེས། སྟོན་རང་གི་བྱང་རྒྱབ་ལམ་གྱི་དམ་བཅའ་དང་ཚོས་རྒྱལ་ཚེན་པོའི་བཀའ་ཐོད་
དུ་བཅིངས་ཏེ་དཀའ་ཚོགས་དང་བལ་བ་བྱུང་དུ་བསད་ནས་ རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་བྱོན་པའི་
རྒྱལ་འི་མཁན་པོ་རང་གི་གསུང་ལས།

དྲིན་ཅན་གྱི་སློན་པོ་ཐུ་མི་ངས། །ལམ་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་རྒྱ་གར་དུ། །ལུས་ཚ་གང་ཆེ་ཡང་དཀའ་
བ་སྤྱད། །ཁོང་མཁས་པ་བྲམ་ཟེ་ལེགས་བྱིན་ལ། །ཡིད་གུས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་མོས་གུས་བྱས། །འོར་རིན་
ཆེན་གསེར་གྱི་ཕྱག་རྟེན་ལུལ། །དོན་རྟེན་པར་དཀའ་བའི་ཡིག་འབྲུ་བསྟེན། །སློ་ཐེ་ཚོམ་སེལ་བའི་
མཛུབ་འཁྲིད་བྱས། །ཚིག་དབྱངས་ཡིག་རྣམས་ལ་མཁས་པར་སྤྱངས། །རྒྱ་ཡིག་ལྡ་བཅུ་ཐམ་པ་
དེ། །བོད་ཡིག་སྲུམ་རྩུར་གཏན་ལ་པབ།

ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། །འཕགས་ཡུལ་མཁས་པའི་སྤྱི་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་
ཐུགས་སྲུ་བྱོན་པ་བཞིན་དཔེ་མཛད་དེ། །ཡུལ་གངས་ཅན་པའི་སྐད་ཀྱི་ །བད་དང་མཐུན་པར་བརྟམས་
པའི་ །བསྟན་བཅོས་སྲུམ་རྩུ་པ་དང་རྟགས་ཀྱི་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པའི་བདེ་སྟོན་གྱི་གཞུང་རྣམས་པ་བརྒྱད་
དུ་མཛད་པས་སྟུན་ཁང་དུ་སློན་མེ་བཞིན་དུ་མཛད་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་བྱང་ཚུགས་སུ་དར་བའི་ལམ་
སྲོལ་ཐོག་མར་སྤང་བའི་བཀའ་དྲིན་མཛད་པ་ཡང་། །རང་གི་གསུང་ལས།

ང་སྟུན་པ་སེལ་བའི་སློན་མེ་ཡིན། །སྟོགས་སློན་པོའི་ཚོགས་ན་ང་ཅམ་མེད། །བོད་ཁ་བ་ཅན་གྱི་མི་
རྣམས་ལ། །ང་ཐུ་མི་བཀའ་དྲིན་མི་ཆེ་འམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །རྒྱལ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་དང་
བོད་ཆེན་རྣམས་སུ་མ་བཟད་རང་དེའི་མཐའ་ཁོབ་མོན་གྱི་ཡུལ་དུ་འང་བསྟན་པའི་སྤང་བ་དེང་སང་གི་བར་
དུ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པ་དེའང་མཁན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ཡིན་པར་ལུམས་ལ།

དེ་ཡང་སྐྱེ་འབྲེ་སྤྱི་མཐུན་གྱི་བསོད་ནམས་ལས་སྲུམ་རྩུ་པ་དང་རྟགས་ཀྱི་འཇུག་པའི་གཞུང་གཉིས་མ་
ཉམས་པ་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམས་བསྟན་པ་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་དབང་ལས་ཉམས་པའི་སྤང་བས་ཀྱིས། །སྤྱི་
རབས་ཀྱི་འགྲེལ་བྱེད་མཁན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་དབྱིས་བྱིན་པར་མ་གྱུར་པར་རང་འདོད་ཀྱིས་རྟོག་པའི་
རྒྱལ་འདི་ལ་དགོངས་ནས། །སྤྱི་ཡང་མཁན་པོ་ཉིད་སྤྱི་མའི་གར་གྱིས་རྣམ་པར་རོལ་བ་སི་དུ་ཚོས་ཀྱི་
འབྲུང་གནས་སམ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྣམ་ཀུ་ར་མཚན་སྟུན་གྱིས་གྲགས་པས་ཡོངས་སུ་བྱབ་པ་དེས།
སློན་གནས་རྗེས་དྲན་གྱི་རིགས་སྟོབས་འབའ་ཞིག་གིས་བརྟམས་པར་མཛད་པའི་འགྲེལ་ཆེན་མཁས་
པའི་མགུལ་རྒྱུ་ལྟིག་འབྲེང་མཛེས་ཞེས་བྱ་བ་འགྲེལ་བྱེད་ཀྱི་ཕེ་མོར་གྱུར་པ་དེའི་རྗེས་སུ་
འབྲངས་ནས། །དེང་སང་སློ་རྒྱུང་གི་བྱིས་པ་གཞུང་རྒྱས་མཐོང་བའི་སློ་མིག་དང་མི་ལྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་

འཇུག་རོགས་སུ། ཁོ་བོའི་ཉུང་ངུའི་རག་གིས་མདོར་བསྐྱེད་སུ་བྱས་པའི་དོན་བསྐྱེད་སུ་སི་རུའི་དགོངས་
རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བའི་གཞུང་འདི་ཉིད་འཆད་ཉམ་གྱི་སློན་ལ་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པའོ།།

བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཡན་ལག།

དོན་བསྐྱེད་སུ་སི་རུའི་དགོངས་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བའི་གཞུང་འཆད་པ་ལ་གསུམ། ཐོག་མར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་
ཡན་ལག། བར་དུ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རང་བཞིན། ཐ་མར་མཐར་ཕྱིན་གྱི་བྱ་བའོ།། དང་པོ་ལ་གཉིས།
མཚན་དོན་བཤད་པ་དང། ཡན་ལག་དངོས་སོ།། དང་པོ་ནི།

བདེ་བསྟན་བཅོས་སུ་མ་ཅུ་པ་དང་རྟགས་ཀྱི་འཇུག་པའི་དོན་བསྐྱེད་སུ་
སི་རུའི་དགོངས་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

ཞེས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་མཚན་བྱ་དོན་གྱི་བདེ་དང་མཚན་བྱེད་ཚིག་གི་བདེ་གཉིས་ལས། འདིར་ཕྱི་མ་
ལྟར་ཐ་སྟོན་གྱི་འཇུག་པ་སྤྱི་དང་ ལྷན་པར་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་ལ་ གངས་ཅན་པའི་སྐད་གྱི་
འཇུག་པ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ མིང་ཚིག་བརྗོད་པ་གསུམ་གྱི་ཡི་གེའི་སྟོར་བ་ནི་འདི་དང་འདིའོ་ཞེས་
གཞན་ལ་གོ་བྱེད་དུ་ ལུང་བསྟན་པའམ་བདེ་སྟོན་པས་ན་བདེ། གཞུང་དེས་གསུང་རབ་ཀྱི་སྐད་དོར་དོ་
ཤེས་ནས་རང་རྒྱུད་རན་པ་འཚོས་པ་དང། གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པས་སྲིད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལས་
སྟོབ་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྷན་པ་སྟེ་ མདོར་ན་བསྟན་པ་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱིས་རང་སེམས་བཅོས་སུ་
རུང་བས་ན་བསྟན་བཅོས།

དེ་ལ་ཡུལ་དུས་དང་དཔེ་ལ་སོགས་པའི་སློན་ལ་མཚན་བཏགས་ཚུལ་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས། འདིར་སྤྱི་མ་
རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་སློན་ལ་བཏགས་པ་སྟེ་གཞུང་ཚད་སྟོ་ཀ་སུམ་ཅུར་ངེས་པས་ན་སུམ་ཅུ་པ། ཕྱི་མ་བརྗོད་
བྱའི་དོན་གྱི་སློན་ལ་བཏགས་པ་སྟེ་ཡི་གེའི་ཕོ་མོའི་རྟགས་ཀྱི་འཇུག་ཚུལ་བསྟན་པས་ན་རྟགས་ཀྱི་འཇུག་
པ། མཁན་པོའི་བདེ་དག་གི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་པ་བརྒྱུད་ཀྱི་དོན་དངོས་ལྷགས་ཅི་རིགས་པར་འགྲེལ་
ཆེན་དུ་ཚང་ཞེས་ཐོས་ཤིང། འགྲེལ་ཆེན་དབུ་ཞབས་ཀྱི་ཕལ་མོ་ཆེ་འདིར་ཡོངས་སུ་ཚང་ལ་མ་ཞོར་
བར་བསྐྱེད་པས་ན་དོན་བསྐྱེད་སུ། དེ་ཡང་བརྗོད་བྱའི་དོན་སི་རུ་ཚོས་ཀྱི་འབྲུང་གནས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ཇི་
བཞིན་པ་ཉིད་རྗོད་བྱེད་ཚིག་ཉུང་ངུའི་རག་གིས་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ན་སི་རུའི་དགོངས་

རྒྱུ། འདི་ལ་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་སློབ་མཚན་བཏགས་པའི་མཚན་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་བས་ན་ཅེས་བྱ་བ།
དཔེར་ན། མིང་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་བའི་གང་ཟག་དེ་ཁང་བཟང་འདི་ནང་ཡོད་དོ་ཟེར་བ་ལྟར་ མཚན་དེ་
སྐད་ཅེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་དེ་དཔེ་ཚན་འདི་ནང་བཞུགས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ལོ།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་དངོས་ལ་གཉིས། དགོས་པ་དོན་ལྡན་གྱི་སློབ་མཚན་པར་བརྗོད་པ་དང་།
ཁྱད་པར་བསྟན་ཅིང་རྒྱ་མཚན་སློབ་པའི་སློབ་མཚན་བཅུ་པར་དམ་བཅའ་བའོ། དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྷག་
པའི་ལྷ་ལ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ་མཚན་པར་བརྗོད་པ་དང་། སྐར་ཡང་ཡོན་ཏན་བརྗོད་
པའི་སློབ་མཚན་པར་བརྗོད་པའོ། དང་པོ་ནི།

ན་མོ་མཚུ་བྱི་ཡེ།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། ན་མོ་ནི་ཕྱག་འཚལ་ལོ། མཚུ་ནི་འཇམ། བྱི་ནི་དཔལ། ཡེ་ནི་ནམ་དབྱེ་སྟེ་བོད་
སྐད་ཏུ་འཇམ་དཔལ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་པའོ། དེ་ཡང་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་རེག་ཐམས་
ཅད་དང་བལ་བས་ན་འཇམ། རྟོགས་བྱ་དོན་གཉིས་ཀྱི་དཔལ་སྟན་སྟམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པས་ན་
དཔལ། དེ་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་ཕྱག་པས་ན་ཕྱག། འཕགས་
པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རང་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ཤེས་པའམ་འཚལ་
བས་ན་འཚལ། ལོ་ཞེས་པ་སྐབས་དོན་རེ་ཞིག་ཟིན་པས་སྤང་བསྟེན་སྟེ།

དེ་ཡང་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ཀྱིས་བརྗོད་པས་རང་རྒྱུད་ལ་བྱིན་ཆ་བས་འཇུག་པ་དང་། སྐད་ལ་བག་
ཚགས་འཇོག་པ་སོགས་དགོས་པ་ཁྱད་པར་གྱི་སློབ་མཚན་པར་བརྗོད་པའོ།

གཉིས་པ་སྐར་ཡང་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སློབ་མཚན་པར་བརྗོད་པ་ནི།

སྦྱིབ་པའི་དྲི་མ་ཡེ་ནམ་དབྱེངས་སུ་དག །མཁུན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལྟབ་ཅན།།

བརྗོད་པའི་འོད་ཀྱིས་ནང་གི་སྟུན་སེལ་བ། །སྦྱིབ་པའི་ཉི་མ་འཇམ་དཔལ་དབྱེངས་ལ་འདུད།།

ཅེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་སྤང་བྱ་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུག་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཉི་ཤུ་སོགས་
ཉོན་མོངས་པའི་སྦྱིབ་པ་དང་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སོགས། ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པའི་དྲི་མ་བག་

ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཡེ་གདོད་མ་ནས་སྤང་གཉེན་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་
དག་པ་སྟེ། དཔེར་ན། ལྷོན་ཀའི་མཁའ་ལྗར་རྣམ་པར་དག་པའོ། ། དེས་སྤང་བ་སྤུན་སུམ་ཚོགས་
པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་སྟེ། མཚན་བཟོད་ལས། ཉོན་མོངས་ཉེ་བའི་ཀུན་ཉོན་མོངས། །བག་ཆགས་
བཅས་པ་གཏན་སྤངས་པ། ། ཞེས་སོ།།

ཚོས་ཉིད་རི་ལྟ་བའི་གནས་ལུགས་མངོན་དུ་གྱུར་པས་དོན་དམ་གཟིགས་པ་དང་། ཚོས་ཚན་ཀུན་རྗེས་
རི་སྟེད་པའི་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་མཁའ་ཅིང་གཟིགས་པའི་མཁའ་གཉིས་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། དཔེར་ན། ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་འོད་ཟེར་སྟོང་དང་ལྡན་པ་དེས་འཇིག་རྟེན་ཡོངས་
ལ་ཅིག་ཅར་དུ་བྱུང་བ་ལྟར། མཁའ་པའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གིས་དུས་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་འཁོར་འདས་
ལམ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཚན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་
བྱུང་ཅིང་གཟིགས་པའོ། ། དེས་རྟོགས་པ་སྤུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས།
ཤེས་རབ་ཆེན་པོས་སྐད་ཅིག་ལ། །ཚོས་ཀུན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་སྟེ། ། ཞེས་སོ།།

དམིགས་པ་མེད་པའི་སྤིང་རྗེ་ཆེན་པོས་རང་དོན་ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་མི་བཞུགས་པར་སེམས་ཚན་གྱི་
དོན་མཛད་པ་ནི། དཔེར་ན། ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་ཕྱིའི་སྤུན་པའི་སྤྲུལ་རྩམ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་བསལ་
བ་ལྟར། གང་གི་ཐུགས་བརྩེ་བའི་འོད་ཀྱིས་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་ནང་གི་སྤུན་པའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་
མེག་མེད་དུ་བསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྟོག་མེད་མིན་ལས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་རྒྱུན་མི་ཆད་པའི་
སློན་སེམས་ཚན་གྱི་དོན་མཛད་པའོ། ། དེས་འཕྲིན་ལས་སྤུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་སྟེ།
སྤུན་ལས། རྣམ་པར་མི་རྟོག་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ། །དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ལས་བྱེད་པ། ། ཞེས་སོ།།

དེ་ལྟར་སྤང་རྟོགས་དང་ཕྲིན་ལས་སྤུན་སུམ་ཚོགས་ཤིང་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསུང་གསང་བ་བསམ་
གྱིས་མི་བྱུང་བའི་བདག་ཉིད་སྤྲུལ་བའི་དབང་ཕྱུག་གམ་སྤྲུལ་བའི་ཉི་མ་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་
ཞབས་ལ་སློག་གསུམ་གསུམ་པ་ཆེན་པོས་འདུད་དོ། ། ཞེས་བསྟན་བཅོས་བྱེད་པ་པོས་དགོས་པ་དོན་ལྡན་གྱི་
སློན་སེམས་མཚན་པར་བཟོད་པ་སྟེ། ལྷུ་སྤྲུབ་ཞབས་ཀྱིས། བསྟན་བཅོས་བྱེད་པོ་སྟོན་པ་ལ། །མཚན་པར་

བཟོད་པ་འབྲས་མེད་མིན། །སྟོན་པ་དང་ནི་བསྟན་པ་ལ། །དད་འདུན་སྐྱེད་པར་བྱ་བྱིར་རོ། ། ཞེས་
སོ།།

གཉིས་པ་ཁྲུང་ས་བསྟན་ཅིང་རྒྱ་མཚན་སྟོས་པའི་སྟོན་ས་བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བ་ནི།

ཐུ་མིའི་ལེགས་བཤད་འཛིན་མའི་རུམ་ནང་ནས། །འགྲེལ་པས་དོན་བཟང་བཙོ་མ་འབྱིན་ལགས་ཀྱང། །
དང་སང་སྟོགསར་དགའ་མའི་རྣ་ལུང་དུ། །མཛེས་རྒྱན་རྣ་ཆས་དབུལ་བས་སྦྱིན་གྱིས་ཡོངས། །

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། མཁན་པོ་ཐུ་མི་འདི་ཉིད་གྱིས་མཛད་པའི་ལེགས་བཤད་སུམ་རུ་པ་དང་རྟགས་གྱི་
འཇུག་པའི་གཞུང་དོན་རྒྱ་ཆེ་བ་འཛིན་མ་སྟེ། ས་གཞི་ལྟ་བུའི་རུམ་ནང་ནས་སྔ་རབས་གྱི་མཁས་པ་
འགའ་དང་འགའ་ཡིས་དབྱིས་བྱིན་པར་རྟེད་པའི་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པ་དེ་ནི། མཁས་མཚོག་སི་རུ་ཚོས་གྱི་
སྤང་བས་མཛད་པའི་འགྲེལ་ཆེན་འདིས་གཞུང་གི་དོན་བཟང་པོ་གསེར་བཙོ་མ་ལྟ་བུ་སའི་གཏིང་ནས་
འབྱིན་ཏེ་ཡོད་པ་ལགས་ཀྱང། དང་སང་འདི་གའི་སྟོགསར་གཞོན་རུ་མ་སྟེ། དགའ་མ་ཡོངས་གྱི་རྣ་
ལུང་དུ་མཛེས་བྱེད་གྱི་རྒྱན་བརྗེས་སྟོན་པའི་གཞུང་ལུགས་འདི་ཐོས་པའི་གསེར་གྱི་རྣ་ཆ་ནི་སུ་ལ་བལྟས་
ཀྱང་དབུལ་བ་མཐོང་བས། གསེར་དེས་བསྐྱབས་པའི་གཞོན་རུ་ཡོངས་གྱི་མཛེས་རྒྱན་གཞུང་བཟང་འདི་
ཐོས་པའི་རྣ་རྒྱན་བཟང་པོ་ཞིག་ལོ་བས་ཅི་དགར་སྦྱིན་གྱིས་སུས་འདོད་ཀྱང་ཡོངས་ཤིག་ཅེས་ཉན་པར་
བསྐྱལ་བས་དམ་བཅའ་བའོ།།

སུམ་བརྩམ་པ་ལས་སྦྱར་བྱ་ཡི་གེའི་རྣམ་གཞག

གཉིས་པ་བར་དུ་བསྟན་བཙོས་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སུམ་རུ་པ་བཤད་པ་དང་། རྟགས་
གྱི་འཇུག་པ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་སུམ་རུ་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཡི་གེའི་སྦྱོར་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་
དང་། དགོས་པ་བཟོད་པས་མཇུག་བསྟར་བའོ།། དང་པོ་ལ་གཉིས། སྦྱར་བྱ་ཡི་གེའི་རྣམ་གཞག་བཤད་
པ་དང་། སྦྱོར་རྒྱལ་ཚོགས་ལྷན་གྱི་འཇུག་པ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་ལ་གཉིས། དབྱངས་གསལ་གྱི་ངོས་

བཟུང་སྒྱུར་བསྟན་པ། སྒོན་རྗེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱེ་བྱུག་ཏུ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་ལ་གཉིས། དབྱངས་ངོས་
བཟུང་བ་དང་། གསལ་བྱེད་ངོས་བཟུང་བའོ།།

དང་པོ་དབྱངས་ངོས་བཟུང་བ་ནི།

མཁན་པོས་ལེགས་སྒྱུར་དབྱངས་ཡིག་ལས། །བརྟུས་ཏེ་ཨི་ཨུ་ཨེ་ཨོ་བཞིས།།
གི་གུ་ཞབས་གྲུ་ལ་སོགས་བཞིར། །མཛད་ནས་དབྱངས་བཞི་ངོས་པར་བསྟན།།

ཅེས་པས་བསྟན་ཏེ། སྒོན་བོད་དུ་ཡི་གེ་མེད་པ་ལས་མཁན་པོ་འདིས་ རྒྱ་གར་གྱི་ལྷོ་ཡི་གེ་ལ་
དཔེར་མཛད་ནས་ཡིག་གཟུགས་གསར་དུ་བརྩམས་ཤིང་། ལེགས་སྒྱུར་གྱི་དབྱངས་ཡིག་བརྒྱ་དུག་
ལས་མདོར་བརྟུས་ཏེ་བོད་ཡིག་ཏུ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཨུ་ཡི་ལེ་བྱ་བ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཡི་གེ་ཨི་ཨུ་ཨེ་ཨོ་
བཞི་ལོགས་སུ་བཀར་ནས་དེ་མཚོན་བྱེད་བོད་ཡིག་ཏུ་གི་གུ་ཞབས་གྲུ་འགྲེང་བུ་ན་རོ་བཞིར་མཛད་པ་
དང་། དབྱངས་དང་པོ་ཨ་ནི་བོད་ཡིག་ཏུ་ཨུ་ཡི་ལེ་བྱ་བ་གསལ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་དགོས་དབང་གིས་གྲུ་
ཡི་ལེ་སྟེ་ཚན་དུ་འདྲེན་པ་དང་། ལྷག་མ་ཨུ་ཨེ་ལེ་སོགས་བརྒྱ་གཅིག་ནི་བོད་ཡིག་ལ་རིང་ཐུང་སོགས་ཀྱི་
རྣམ་གཞག་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དོར་ནས་ བོད་ཡིག་ཏུ་དབྱངས་བཞི་ངོས་པར་མཛད་དོ།།

གཉིས་པ་གསལ་བྱེད་ངོས་བཟུང་བ་ནི།

ལེགས་སྒྱུར་གི་ནི་གསལ་བྱེད་ལས། །སྐད་ཀྱི་འཇུག་པ་དང་བསྟན་ཏེ། །
དོར་བསྟན་ཞིབ་པར་མཛད་ནས་ནི། །གསལ་བྱེད་ཀ་སོགས་སུ་མ་ཚུར་བསྟན། །

ཅེས་པས་བསྟན་ཏེ། ཡང་ལེགས་སྒྱུར་གྱི་གསལ་བྱེད་སུ་མ་ཚུ་སོ་བཞི་ལས་བོད་སྐད་ཀྱི་འཇུག་པ་དང་
བསྟན་ཏེ་རྒྱ་སོགས་མཐུག་པོ་ལྟ་དང་། ར་སོགས་ལོག་པ་ལྟ་དང་། ལྷ་ཡིག་བཅས་བརྒྱ་གཅིག་
བོད་སྐད་ལ་མི་མཁོ་བས་དོར་ཞིང་། རྒྱ་སྐད་ལ་མེད་ཀྱང་ བོད་སྐད་དུ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཡི་གེ་
སྟོད་དུ་ ཅ་ཆ་རྩ་གསུམ་དང་། སྐད་དུ་ཞ་ཟ་འ་གསུམ་སྟེ་ཡི་གེ་དུག་དང་ཨ་བཅས་བརྟན་

གསར་དུ་བརྟུག་སྟེ་ རྟོག་བསྟན་གྱི་ དབྱུང་པ་ཞིབ་པར་མཛད་ནས་ བོད་ཡིག་ཏུ་ཀུ་ཡིའི་
བྱ་བ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ ཡི་གེ་ ཀ་ནས་ ཨའི་བར་སྐྱམ་རྩུར་ རེས་པར་མཛད་དོ།།

དེ་ལས་ ཡི་གེ་དྲུག་ རྒྱ་སྐད་ལ་མེད་པའི་ རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། རྒྱ་སྐད་ལ་ ཨེ་ཀས་ གཅིག་ལ་
འཇུག་པས་ཅ་དང་། རྩམས་ཚུལ་ལ་འཇུག་པས་ཆ་དང་། ལོ་ཀས་འཇིག་རྟེན་ལ་འཇུག་པས་ ཇ་དང་།
ད་རྩམ་ཞེ་ལ་འཇུག་པས་ཉ་དང་། ལྷག་ས་ཟས་ལ་འཇུག་པས་ཟ་དང་། ཏུ་ཀ་རྩམ་
འོ་མ་ལ་འཇུག་པས་འ་རྩམས་མི་དགོས་ཤིང་ བོད་སྐད་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་དབང་གིས་སོ།།

**གཉིས་པ་སྔོན་རྗེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། རྗེས་འཇུག། ཡང་འཇུག།
སྔོན་འཇུག་བཤད་པའོ།། དང་པོ་ནི།**

དེ་ལས་དབྱུང་བའི་རྗེས་འཇུག་ནི། ཀ་དང་ན་བ་མ་ལ། ར་ལ་ས་སྟེ་བརྟུ་རུ་འདོད།།

ཅེས་པས་བསྟན་ཏེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་གསལ་བྱེད་སྐྱམ་རྩུ་པོ་དེ་ལས་དབྱུང་བའི་ རྗེས་འཇུག་ནི།
ག་དང་ན་བ་མ་ལ་ར་ལ་ས་སྟེ། འདི་རྩམས་མིང་གཞི་ཡི་གེ་རྩམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་རྩོད་པ་མེད་པར་
འཇུག་པས་ན་ རྗེས་འཇུག་གམ་ མཐའ་རྟེན་ཞེས་གྲགས་ཤིང་ གངས་ནི་བརྟུ་རུ་རེས་པར་ འདོད་དེ།
དཔེར་ན། ཀག། ཀང་། ཀད། ཀན། ཀབ་ ལྷ་བྱུ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་ཏེ་ ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ཡང་འཇུག་བཤད་པ་ནི།

ད་དང་ས་ནི་ཡང་འཇུག་སྟེ། ཏེ་ནི་ན་ར་ལ་གསུམ་དང་། ས་ནི་ག་དང་བ་མར་འཕྱོལ། །

ཅེས་པས་བསྟན་ཏེ། རྗེས་འཇུག་བརྟུའི་ནང་ཚན་ ད་དང་ ས་གཉིས་པོ་ཡི་གེ་རྩམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
འཇུག་པ་ མ་ཟད་སྐར་ཡང་འཇུག་པས་ན་ཡང་འཇུག་སྟེ། ཡང་འཇུག་ད་ནི། རྗེས་འཇུག་
ན་ར་ལ་གསུམ་གྱི་མཐར་འཕྱོལ་པ་དང་། ཡང་འཇུག་ས་ནི། རྗེས་འཇུག་ག་དང་བ་མ་བཞིའི་
མཐར་ཕྱོལ་སྟེ། དཔེར་ན། ཐོན་ད། ལྷུང་ད། རོལ་ད་ ལྷ་བྱུའི་ད་ མཐའ་ཡོད་པ་རྩམས་ལ་ ད་ནི་
རྗེས་འཇུག་གི་པོ་སྐྱ་ཡིན་ཕྱིར་ ད་དྲག་ཅེས་གྲགས་ཏེ། དེང་སང་ རྐྱད་གསར་བཅད་ལ་ ཡི་གེའི་
ཚོར་ཡངས་པའི་ཚེད་དུ་ ད་དྲག་དངོས་སུ་མི་བྱི་ཡང་ འདས་ཚེ་ག་དང་སྐྱལ་ཚོག་གི་རིགས་ལ་

དོན་གྱིས་ཡོད་པར་ཤེས་དགོས་སོ།། ཡང་འཇུག་ས་ནི། དཔེར་ན། ཚགས། དངས། རབས།
ལམས་ལྟ་བུས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་སྔོན་འཇུག་བཤད་པ་ནི།

ག་ད་བ་མ་འ་ལྲ་པོ། །འཕུལ་ལམ་སྔོན་འཇུག་ཅེས་སུ་གྲགས། །

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། རྗེས་འཇུག་བཅུ་པོ་དེའི་ནང་ནས་ ག་ད་བ་མ་འ་ལྲ་པོ་ ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
འཇུག་པ་མ་ཟད་ མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་ རང་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་དུ་རྒྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་ སྔོན་དུའང་འཇུག་
པས་ན་ འཕུལ་ལམ་སྔོན་འཇུག་ཅེས་སུ་གྲགས་ཏེ། དཔེར་ན། གཏའ། དགའ། བཅའ། མཛའ།
འཇའ་ལྟ་བུས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

སྦྱིར་མིང་གཞི་ལ་མཚོན་བཤོད་ནས་གསུངས་པའི་མིང་གཞི་དང་། སྔོན་རྗེས་གང་དུའང་མི་འཇུག་པའི་
མིང་གཞི་འབའ་ཞིག་པ་དང་། སྔོན་རྗེས་མིང་གསུམ་གྱིས་རྒྱས་ཕྱེ་བའི་མིང་གཞི་སྟེ་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་
ལས། དང་པོ་ནི། དབྱངས་དང་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་སྦྱི་ལ་མིང་གྲུབ་པའི་གཞིར་བརྒྱུད་ནས་མིང་གཞི་
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན། ཀ་གི་ཁྱ་གོ་ངོ་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་ཇི་སྟེད་པ་རྣམས་དང་། གཉིས་པ་ནི།
གསལ་བྱེད་ཀྱི་ནང་ཚན་ མིང་གཞི་ཁོ་ནར་ངེས་པ་སྟེ། དཔེར་ན། ཀ་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་ཉི་ཤུ་པོ་
རྣམས་དང་། གསུམ་པ་ནི། སྔོན་རྗེས་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་དུ་རྒྱུར་པའི་མིང་གཞི་རྣམས་ཏེ། དཔེར་ན།
བསྐྱབ་ལྟ་བུ་སྔོན་རྗེས་བ་ཡིག་གི་འཇུག་ཡུལ་དུ་རྒྱུར་པའི་ག་ཡིག་ནི་མིང་གཞི་དངོས་དང་། མགོ་ཚན་
གྱི་ས་དང་འདོགས་ཚན་གྱི་ར་གཉིས་ནི་མིང་གཞི་ཚམ་དང་། ཞབས་ཀྱུ་ནི་མིང་གཞིའི་ཡན་ལག་ཚམ་
ཡིན་པར་ཤེས་དགོས་སོ།།

སྦྱིར་རྩལ་ཚིག་ཕྱད་ཀྱི་འཇུག་པ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་སྦྱིར་རྩལ་ཚིག་ཕྱད་ཀྱི་འཇུག་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། རྗེས་འཇུག་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱད་རྣམ་དཔེ་
དང་བཅས་པ་བཤད་པ། ཕྱད་རང་དབང་ཚན་བཤད་པ། ཞར་འབྱུང་རྒྱར་རྒྱུན་གྱི་ཉེར་མཁོ་བཤད་
པའོ།།

རྗེས་འཇུག་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱད་རྣམ་དབྱེ་བཤད་པ།

རྗེས་འཇུག་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱད་རྣམ་དབྱེ་བཤད་པ་ལ་བརྒྱད། སྐར་བསྟུ། ལ་དོན། ཨི་ལྷན། རྒྱུ་
སྟུ། ལྷག་བཅས། འབྱེད་སྟུ། འབྱུང་ཁུངས། བོད་པའི་སྐྱབ་བཤད་པའོ།

སྐར་བསྟུ་བཤད་པ།

དང་པོ་སྐར་བསྟུ་བཤད་པ་ནི།

རྗེས་འཇུག་ལ་ལྟོས་ཚིག་ཕྱད་ཅེས། །རྣམ་དབྱེ་བདུན་པོར་མི་གཏོགས་པའི།

རྗེས་ཚིག་སྐབས་ཀྱི་སྐར་བསྟུ་ནི། །ལོ་ངོ་དོ་ལོ་ལོ་ལོ།

རོ་ལོ་སོ་རྣམས་སྐབས་བབ་ཀྱི། །བརྗོད་བྱ་རྗོགས་པའི་རྗེས་མཐུན་སྟུ།

དཔེར་ན་ཉུག་གོ་བཟང་ངོ་སོགས། །རྒྱ་ཚེར་མཚོན་ཏེ་ཤེས་པར་བྱ།

ན་ར་ལ་ཡི་ད་དག་མཐར། །འདས་པ་དོན་ཐོབ་ཏོ་སྟུར་རོ།

ཅེས་པས་བསྟན་ཏེ། རྗེས་འཇུག་བརྒྱུ་ལ་ལྟོས་དགོས་པའི་ཚིག་ཕྱད་ཅེས་རྣམ་པར་གཞག་པ་འདི་ལ་
རྣམ་དབྱེ་རྒྱ་གཏོགས་པ་དང་ མི་གཏོགས་པའི་ཁུང་པར་གྱིས་དབྱེ་བ་སྟུ་བཞི་ཡོད་དེ། ལྟོས་བཅས་ཀྱི་
ཚིག་ཕྱད་ཡིན་ལ་རྣམ་དབྱེ་མ་ཡིན་པ་དང་། ལྟོས་བཅས་ཀྱི་ཚིག་ཕྱད་མ་ཡིན་ལ་རྣམ་དབྱེ་ཡིན་པ་དང་།
ལྟོས་བཅས་ཀྱི་ཚིག་ཕྱད་ཀྱང་ཡིན་ལ་རྣམ་དབྱེ་ཡང་ཡིན་པ་དང་། ལྟོས་བཅས་ཀྱི་ཚིག་ཕྱད་ཀྱང་མིན་ལ་
རྣམ་དབྱེ་ཡང་མིན་པ་སྟེ་སྟུ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། སྐར་བསྟུ། རྒྱུ་སྟུ། ལྷག་བཅས། འབྱེད་སྟུ།
སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ལ་དོན་གྱི་ན་ལ་གཉིས་དང་རྣམ་དབྱེ་ལྷ་པའི་ནས་ལས་གཉིས་སོ། །གསུམ་
པ་ནི། ལ་དོན་གྱི་སྟུ་སོགས་ལྷ་དང་ཨི་ལྷན་གྱི་གི་སོགས་ལྷའོ། །བཞི་པ་ནི། ལོ་སྐྱོད་དང་སྐྱོ་སོགས་རང་
དབང་ཅན་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་དབྱེ་བདུན་པོར་མི་གཏོགས་པའི་རྗོགས་ཚིག་སྐབས་ཀྱི་སྐར་བསྟུ་འི་
སྐྱེ་ནི། ལོ་ངོ་དོ་ལོ་ལོ་ལོ་རོ་ལོ་སོ་རྣམས་ནི་སྐབས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན། མང་ཉུང་གང་ཡིན་ཀྱང་ དེ་
ཙམ་གྱིས་སྐར་བརྗོད་པའི་དོན་དུ་བསྟུ་བའམ་རེ་ཞིག་རྗོགས་ན་ རྗེས་འཇུག་རང་རང་དང་མཐུན་པའི་
བརྗོད་བཤདེའི་མཐར་ན་རྒྱ་སྟུར་བ་ནི་སྐར་བསྟུ་འམ་རྗོགས་ཚིག་གམ་རྗེས་འཇུག་དང་མཐུན་པའི་ལྷ་

གོགས་སྲུང་བྱེད་ཡིན་པས་ན་ཟླ་སྲུང་ཅེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། ལེགས་པར་བརྟག་གོ། ལྷ་མ་བཟང་
 རོ། ཚེས་ཡོད་དོ། ཚེས་ཉན་ནོ། ཚེས་བསྐྱབ་པོ། ཚེས་བསམ་མོ། ཚེས་བྱའོ། ཚེས་དར་རོ། ལྷ་
 རྒྱལ་ལོ། ཚེས་ཤེས་སོ། ལྷ་བྱ་རྒྱ་ཆེར་ཤེས་པར་བྱའོ། རྗེས་འཇུག་ན་ར་ལའི་ད་འག་ཅན་གྱི་མཐར་
 འདས་པ་དོན་གྱི་ཐོབ་ཆེ་བཟོད་བདེ་དང་རྟགས་མཚུངས་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་སྐྱ་མཐུན་ཏོ་སྐྱར་ཏེ།
 དཔེར་ན། ཚེས་བསྐྱབ་དོ། ཤེས་པར་གྱུར་དོ། བཀའ་བསྐྱེད་དོ། ལྷ་བྱའོ།

ལ་དོན་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ་དོན་བཤད་པ་ལ་བཞི། རྣམ་དབྱེ་དང་པོ་དོས་བཟུང་བ། ལ་དོན་གྱི་གངས་དེས་བསྐྱབ་པ།
 དེས་འཇུག་ལུལ་བསྐྱབ་པ། དེའི་སྦྱོར་རྒྱལ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། དང་པོ་ནི།

རྣམ་དབྱེ་བདུན་ལས་དང་པོ་ནི།

རོ་བོ་མིང་ཙམ་བསྐྱབ་པ་ལས། །གཞན་དུ་མེད་ཅེས་མཁས་རྣམས་བཟོད།

ཅེས་པས་བསྐྱབ་ཏེ། དེ་ལ་ཐོག་མར་རྣམ་དབྱེའི་གངས་དེས་པ་ནི། དང་པོ་མིང་ཙམ་བསྐྱབ་པ། གཉིས་
 པ་ལས་སུ་བྱ་བ། གསུམ་པ་བྱེད་པ་པོ། བཞི་པ་དགོས་ཆེད། ལྷ་པ་འབྱུང་ཁྱད་སྤྱོད། དུག་པ་འབྲེལ་སྐྱེ།
 བདུན་པ་རྟེན་གནས་ཏེ་བདུན་ལས། དང་པོ་ནི། དོས་པོའི་རོ་བོ་ཀ་བ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ མིང་
 ཙམ་བསྐྱབ་ལ་ཁྱད་པར་གྱི་ཚེས་གཞན་མི་སྟོན་པ་ཙམ་ལ་དང་པོ་མིང་ཙམ་སྟོན་པ་ཞེས་ བཟོད་པ་མ་
 གཏོགས། དེ་ལས་གཞན་དུ་རྣམ་དབྱེ་དང་པོའི་ རྣམ་གཞན་གཞན་ཏུ་མེད་ཅེས་མཁས་རྣམས་མགྱེན་
 གཅིག་ཏུ་བཟོད་དོ།

སྦྱར་དོན་གྱི་རོ་བོ་ཙམ་སྟོན་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱེ་ནི་མིང་གི་མཚན་ཉིད་དོ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དོས་མིང་
 དང་བརྟགས་མིང་གཉིས། དང་པོ་དོས་མིང་ལ་གཉིས། ཤེས་བཟོད་འཇུག་པ་ཙམ་གྱི་དོས་མིང་
 འདོད་རྒྱལ་དུ་བཟོད་པ་རྣམས་དང་། བཤད་པ་རྒྱ་མཚན་གྱི་དོས་མིང་རྗེས་སྐྱབ་དུ་བཤད་པ་རྣམས་
 སོ། །གཉིས་པ་བརྟགས་མིང་ལའང་གཉིས། རྒྱ་མཚན་མེད་པ་བྱུང་རྒྱལ་དུ་བརྟགས་པའི་མིང་རྣམས་
 འདོད་རྒྱལ་དང་། རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱིས་བརྟགས་པའི་མིང་རྣམས་རྗེས་སྐྱབ་སྟེ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། འབྲ་
 འབྲེལ་གང་རུང་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་བརྟགས་པ་མཐུན་པའི་རྗེས་སྐྱབ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བརྟགས་པ་

ལོག་པའི་རྗེས་སྐྱབ་གཉིས་སོ།། དེ་ལས་འདིར་བཤད་པ་རྒྱ་མཚན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། དཔེར་ན།
 སངས་རྒྱལ། ཞེས་རྣམ་དབྱེ་གཞན་ སྐྱར་གཞིའི་མིང་ཙམ་རྣམ་གྲངས་གཞན་ལས་ ལོགས་སུ་བཀར་
 ཏེ་ བསྟན་པ་ནི་རྣམ་དབྱེ་དང་པོ་དང་། དེ་ལ་ལས་ཚིག་སྐྱར་ན། སངས་རྒྱལ་ལ་བསྟེན། ལྷ་བུ་གཉིས་
 པ་དང་། དེ་ལ་བྱེད་ཚིག་སྐྱར་ན། སངས་རྒྱལ་གྱིས་གསུངས། ལྷ་བུ་གསུམ་པ་དང་། དེ་ལ་དགོས་པ་
 སྐྱར་ན། སེམས་ཙན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱལ་སྐྱབས། ལྷ་བུ་བཞི་པ་དང་། དེ་ལ་འབྱུང་ལུངས་སྐྱར་ན།
 སངས་རྒྱལ་ལས་ཚེས། ལྷ་བུ་ལྔ་པ་དང་། དེ་ལ་འབྲེལ་པ་སྐྱར་ན། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན། ལྷ་བུ་
 དུག་པ་དང་། དེ་ལ་གནས་གཞི་སྐྱར་ན། སངས་རྒྱལ་ལ་ཡོན་ཏན་ཡོད། ལྷ་བུ་བདུན་པའོ།། དེ་ལ་
 བློ་གསེས་སུ་ གཅིག་ཚིག་སྟོན་མ་ཐག་པ་དེ་དང་། གཉིས་ཚིག་ལ་དག་དང་། མང་ཚིག་ལ་རྣམས་
 སྐྱར་བས་ ཉི་ཤུ་ཙམ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཡང་ ངོ་བོ་ནི་བདུན་ཁོ་བོའོ།། བྱིས་པ་དང་པོའི་ལས་ཙན་རྣམས་ལ།
 དེ་བདུན་པོ་དཔེ་དོན་སྣ་ཚོགས་ལ་དཔག་ནས་ ངག་འདོན་དུ་སྐྱབ་བཅུག་ན། འོག་ཏུ་རྣམ་དབྱེ་དངོས་
 ལ་དཀའ་ཚོགས་མེད་དོ།།

གཉིས་པ་ལ་དོན་གྱི་གྲངས་ངེས་བསྟན་པ་ནི།

རྗེས་འཇུག་ལ་ལྟོས་རྣམ་དབྱེའི་རྒྱུ། སྐྱར་རུ་བྱ་བ་ལ་ཏུ། ལ་དོན་རྣམ་པ་བདུན་དུ་འདོད།།
 ཅེས་པས་བསྟན་ཏེ། གོང་དུ་སྐྱབ་ཞེས་བྱེད་པ་ལྟར་རྗེས་འཇུག་ལ་ལྟོས་དགོས་པའི་ཚིག་མཉམ་རྣམ་དབྱེ་
 སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་ སྐྱར་རུ་བྱ་བ་ལ་སྟེ། དབྱངས་ལྡན་གསུམ་དང་ དབྱངས་
 མེད་གསུམ་སྟེ་དུག་དང་། གོང་བཤད་སྐྱར་བསྐྱེའི་སྐབས་ལྟར་ འུགས་བསྟན་དོན་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཏུ་
 བཅས་ ལ་དོན་རྣམ་པ་བདུན་དུ་འདོད་དོ།།

གསུམ་པ་དེས་འཇུག་པའི་ཡུལ་བསྟན་པ་ནི།

རྣམ་དབྱེ་གཉིས་བཞི་བདུན་པ་དང་། །དེ་ཉིད་དུས་ཏེ་རྒྱ་མཚན་ལྔར།།
 འཇུག་གི་རྣམ་དབྱེ་གཞན་ལ་མིན།།

ཅེས་པས་བསྟན་ཏེ། ལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་བདུན་པོ་དེ་གང་ལ་འཇུག་ཅེ་ན། ཚོགས་སུ་འགོ། ལྷ་བུ་རྣམ་
 དབྱེ་གཉིས་པ་ལས་སུ་བྱ་བའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་དང་། དམན་པར་བཅེ། ལྷ་བུ་བཞི་པ་དགོས་ཆེད་ཀྱི་

དོན་ལ་འཇུག་པ་དང་། སློལ་ཡོད། ལྷ་བྱ་བ་དུན་པ་གནས་གཞིའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་དང་། ལྷ་གསལ།
ལྷ་བྱ་གཉིས་པའི་ནང་ཚན་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་དང་། སློད་ལ་བདུད་བདུལ། ལྷ་བྱ་བ་དུན་པའི་
ནང་ཚན་དུས་སམ་ཚེ་སྐབས་ཏེ། དོན་ཚན་ལྷན་འཇུག་གི་ དེ་ལས་གཞན་ནམ་དབྱེ་གསུམ་པ་སོགས་
ལ་ གཏན་ནས་མི་འཇུག་པའི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

ལ་དོན་གྱི་སྐྱེ་སྐྱོར།

བཞི་པ་དེའི་སྐྱོར་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།།
དང་པོ་ནི།

སྐྱོར་ཚུལ་སྐྱེ་སྐྱོར་དོན་སྐྱོར་གཉིས།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་ནས་ལ་དོན་གྱི་སྐྱོར་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། བཟོད་བདེ་དང་རྟོགས་སམ་སྐྱ་
མཚུངས་ཅི་རིགས་པས་འདྲེན་པ་སྐྱེའི་སྐྱོར་ཚུལ་དང་། ལས་དང་བྱ་བ་སོ་སོའི་འཇུག་པ་སྟོན་པ་དོན་གྱི་
སྐྱོར་ཚུལ་གཉིས་རིམ་པས་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་པའོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་ལ་གསུམ། སྐྱེའི་སྐྱོར་ཚུལ། དོན་གྱི་སྐྱོར་ཚུལ། མ་བཤད་ཁ་བསྐོང་བཤད་པའོ།།
དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐྱེའི་སྐྱོར་ཚུལ་དམིགས་བསལ་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་ལ་དོན་དུ་འཇོག་པའི་རྒྱ་
མཚན་བསྟན་པའོ།། དང་པོ་ནི།

དང་པོ་སྐྱེའི་སྐྱོར་ཚུལ་ནི།

- ས་སྐྱ་ག་བ་བྲག་མཐར་དུ། །ང་ད་ན་མ་ར་ལ་དུ། །
- འ་དང་མཐའ་མེད་རའམ་དུ། །ར་པ་སྐོང་མི་སྐོང་གི་ཁྱད། །
- ན་ལ་གཉིས་པོ་རྗེས་འཇུག་བཅུ། །ཀུན་ལ་ཚོད་པ་མེད་པར་འཇུག།
- དཔེར་ན་གནས་སུ་བདག་དུ་སོགས། །སྐྱོར་ཚུལ་རིམ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་སྦྱོར་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྦྱ་སྦྱོར་ནི། རྗེས་འཇུག་སའི་མཐའ་མར་སྦྱ་
སྦྱར་བ་དང། རྗེས་འཇུག་ག་བ་ད་འག་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མཐའ་ཏུ་སྦྱར་བ་དང། རྗེས་འཇུག་ང་དང་ན་
མ་ར་ལ་རྣམས་ཀྱི་མཐའ་ཏུ་སྦྱར་བ་དང། རྗེས་འཇུག་འ་ཡིག་མཐའ་ཅན་དང་མཐའ་མེད་བཅུགས་
འདོགས་རྣམས་ལ་རའམ་རུ་སྦྱར་བ་དང། ར་རུ་གཉིས་པོ་ཚོག་གི་རྐང་པ་ལ་སྐོང་དང་མི་སྐོང་བའི་ཁྱད་
པར་བརྟགས་ནས་ལ་སྐོང་དགོས་ན་རུ་སྦྱར་བ་དང། ལ་སྐོང་མི་དགོས་ན་ར་སྦྱར་བར་བྱའོ།།

དེ་རྣམས་རྗེས་འཇུག་བཅུ་པོ་ཁྱབ་མཉམ་དུ་ཅི་བདེར་འཇུག་མི་ཚོག་པར་རྗེས་འཇུག་དབང་བཙན་པའི་
ཕྱིར། དེ་ལ་ལྟོས་དགོས་པས་ན་ཕྱད་གཞན་དབང་ཅན་ཞེས་བྱའོ།། དམིགས་བསལ་ན་ལ་གཉིས་པོ་
རྗེས་འཇུག་ལ་ལྟོས་པའི་ཚོག་ཕྱད་མིན་ལ་ཕྱད་རང་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་འཇུག་བཅུ་པོ་ཀུན་
ལ་འདི་ལ་འཇུག། འདི་ལ་མི་འཇུག། ཅེས་པའི་རྩོད་པ་མེད་པར་ཐམས་ཅད་ལ་ཅི་བདེར་འཇུག་ཚོག་
པ་ཡིན་ནོ།། དཔེར་ན། གནས་སྤྱ། བདག་ཏུ། རབ་ཏུ། ཀུན་ཏུ་སོགས་དང། གང་ཏུ། ཉིད་ཏུ།
དོན་ཏུ་སོགས་དང། འདིར་གཤེགས། སློབ་ལྷ་འདི་རུ་གཤེགས་པར་མཛོད། ལྷ་བུ་ལ་སྐོང་བ་དང།
སྤྲོད་ན་གནས། སྤྲོད་ལ་གནས། ལྷ་བུ་སོགས་སྦྱོར་ཚུལ་དཔེར་བཅོལ་རིམ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ལ་དོན་ཏུ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པ་ནི།

དཔེར་ན་གནས་ལ་བདག་ལ་སོགས། །

ལ་ཡིག་འཇུག་པའི་དོན་ཅན་གྱིས། །ལ་དོན་ཞེས་སྦྱ་བཤད་པ་ཡིན། །

ཅེས་པས་བསྟན་ཏེ། དཔེར་ན། གནས་ལ། བདག་ལ། རབ་ལ། ཀུན་ལ་སོགས་དང། གང་ལ།
ཉིད་ལ། དོན་ལ་སོགས། སྦྱ་ར་རུ་དུ་སྦྱར་བའི་གནས་སྦྱ་ སལ་ཆེར་ལ་ཡིག་འཇུག་རུང་ཞིང། འཇུག་
པ་མཚན་པའི་དོན་ཅན་གྱིས་སྦྱ་ར་རུ་དུ་རྣམས་ལ། མིང་ལ་དོན་ཞེས་འབྲ་བ་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བརྟགས་
པ་ཡིན་པས་སོ།།

དོན་གྱི་སྦྱར་ཚུལ།

གཉིས་པ་དོན་གྱི་སྦྱར་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་དོ།
དང་པོ་ནི།

གཉིས་པ་དོན་གྱི་སྦྱར་ཚུལ་ནི།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། གཉིས་པ་ལས་དང་བྱ་བ་སོ་སོར་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་སློན་ནས་ ལས་ཆེད་སོགས་
དོན་ཚན་ལྟ་པོ་ རིམ་པར་བཞེན་དུ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་ སྦྱར་ཚུལ་རྣམས་བཤད་པར་བྱའོ། ཞེས་
པའོ།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་ལྟ། ལས་སྲུ་བྱ་བ། དགོས་ཆེད། རྟེན་གནས། དེ་ཉིད། ཆོ་སྐབས་བཤད་
པའོ། དང་པོ་ནི།

བྱ་བའི་ཡུལ་ཞིག་གཞིར་བབྱུང་ནས། །དེར་ནི་བྱ་ལས་ཅི་རིགས་པར།

དངོས་སུ་བྱས་པར་བསྟན་པའི་སྒྲ། །དེ་ནི་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་ཡིན།

དཔེར་ན་བྱང་གི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ། །བྲ་མར་བཏུད་སོགས་ལྟ་བུ་ཡི།

བྱ་བའི་ཆོག་རྣམས་ཉོགས་པར་བྱ།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་བྱེད་པོ་ཉིད་ཀྱི་སློབ་ཡུལ་དུ་ བྱ་བའི་ཡུལ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གཞིར་བབྱུང་
ནས། ཡུལ་དེར་ བྱ་བའི་ལས་ཅི་དང་ཅི་རིགས་པར་ དངོས་སུ་བྱས་པ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ཆེ། བྱ་
ཡུལ་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་ལ་ཕན་མི་ཐོགས་ཤིང་། བྱེད་པ་པོའི་སྒྲ་མི་སྟོན་པར་བྱ་བ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་
སྒྲ་དེ་ནི། རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་ལས་སྲུ་བྱ་བ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ལོ། དཔེར་ན། བྱང་གི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ།
བྲ་མར་བཏུད། སློབ་སྦྱངས་གང་ཡང་མཐའ་རུ་འཁྲོལ། སྐར་ཡུལ་དུ་ལོག། ལག་ཏུ་ནག་སྐྱུག་བབྱུང་།
སྤྱི་གཙུག་ན་བྲ་མ་བསྐྱེལ། རྩོམ་པའི་ལས་ལ་འཇུག། ལྟ་བུ་དཔེར་བཅོལ་བྱ་ཆེར་སྦྱར་ནས་ བྱ་བའི་
ཆོག་རྣམས་མཐའ་དག་ཉོགས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་དགོས་ཆེད་ལ་འཇུག་པ་བཤད་པ་ནི།

དགོས་པ་གང་གི་ཆེད་དུ་ནི། བྱ་ཡུལ་དེ་དང་འབྲེལ་ལས་ལ།།

ཕན་འདོགས་བྱས་པ་གོ་རུས་པ། །དེ་ནི་རྣམ་དབྱེ་བཞི་པ་ཡི་ན།།

དཔེར་ན་ནི་བའི་ནགས་སུ་སྒོམ། །དམན་པར་བརྩེ་སོགས་ལྟ་བུ་ཡི།།

ཚོག་གོགས་ཆེད་སྲིད་དོན་ཕྱིར་བཞི། །དགོས་ཆེད་གསལ་བྱེད་སྐྱ་ཡིན་ལོ།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། བྱེད་པ་པོས་ ལས་སམ་དགོས་པ་གང་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་
ཚོ་བུ་བ་གང་ཞིག་གིས། བྱ་བའི་ཡུལ་དེའམ་ དེ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ལས་གང་རུང་ལ་ཕན་འདོགས་
བྱས་པར་གོ་རུས་པའི་སྐྱ་དེ་ནི། རྣམ་དབྱེ་བཞི་པ་དགོས་ཆེད་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན་ལོ།། དཔེར་ན། ནི་
བའི་ནགས་སུ་བསྒོམ། དམན་པར་བརྩེ། གང་མཁས་དེ་རུ་དོགས་པ་གཅད། ལུ་ཁང་དུ་སྒྲོན་མེ་
ཐོགས། རྒྱུ་ཏུ་རང་སེམས་གཏུལ། སྐྱེད་ཚལ་ན་ཚུ་ལུད་དགམ། རྩས་ལ་མིག་སྐྱོན་བསྐྱབ་ལྟ་བུ་རྒྱ་
ཆེར་སྐྱར་བར་བྱའོ།། དེ་ལ་ཚོག་གོགས་ཆེད་དུ། སྲིད་དུ། དོན་དུ། ཕྱིར་དུ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་རྣམས་དགོས་
ཆེད་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ སྐྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས་ སྐྱོས་མ་དགོས་སོ།།

གསུམ་པ་རྟོན་གནས་ལ་འཇུག་པ་བཤད་པ་ནི།

བརྟོན་བྱའི་ཚོས་དེ་རྟོན་པའི་གནས། །གང་དུ་གནས་དང་ཡོད་པ་ཙམ།།

གཙོ་བོར་གོ་བའི་སྐྱ་དེ་ནི། །རྣམ་དབྱེ་བདུན་པ་རྟོན་གནས་ཡི་ན།།

དཔེར་ན་དབུས་སུ་སྐྱ་མ་དང་། །མཐའ་རུ་སྐྱོབ་མ་ལྟ་བུའོ།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། བརྟོན་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོའི་ཚོས་ གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ དམིགས་སུ་བབྱང་
ནས། དེ་རྟོན་པའི་གཞིའམ་གནས་གང་དང་གང་དུ། དངོས་པོ་དེ་ གནས་པ་དང་ཡོད་པ་ཙམ་ གཙོ་
བོར་གོ་བའི་སྐྱ་དེ་ནི། རྣམ་དབྱེ་བདུན་པ་རྟོན་གནས་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ལོ།། དཔེར་ན། དབུས་སུ་སྐྱ་
མ། མཐའ་སྐྱོབ་མ། རང་ཡང་དེའི་མཐའ་རུ་གནས། ལྷ་ཚང་དུ་ཐིམས་ལྡན་ཚོགས། ལབ་ཏུ་རྒྱལ་པོ་
བཞུགས། འོག་ན་སྐྱ་གནས། མཁའ་ལ་ཉི་ཟླ་ཡོད། ལྟ་བུ་རྒྱ་ཆེར་སྐྱར་བར་བྱའོ།།

བཞི་པ་དེ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་བཤད་པ་ནི།

ཡུལ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཚེ། །ལས་དང་བྱ་བ་གཅིག་གྱུར་པ།།

དེ་ནི་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་ཡི། །བྱེད་བྱུང་དེ་ཉིད་བརྗོད་པ་ཡི་ན།།

དཔེར་ན་སྤང་བ་སེམས་སྲུ་འཆར། །གསལ་བར་བྱ་དང་འོ་རུ་གྱུར།།

ཞེས་སོགས་དབྱེད་དགོས་ན་ལ་གཉིས། །དེ་ཉིད་དོན་ལ་མི་འཇུག་གོ།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། བྱེད་པ་པོས་ ཡུལ་གང་ལ་བྱ་བ་གང་ཞེག་བྱེད་པའི་ཚེ། ལས་དང་བྱ་བ་གཉིས་པོ་
ཐ་དད་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་། བྱ་བ་དེ་ཡང་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་ལས་དེའི་རོ་བོར་གྱུར་པས་ ལས་དང་བྱ་བ་
གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྐྱ་དེ་ནི། རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པའི་བྱེད་བྱུང་དེ་ཉིད་བརྗོད་པ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ལོ།།
དཔེར་ན། སྤང་བ་སེམས་སྲུ་འཆར། འོད་གསལ་བར་བྱ། ཐམས་ཅད་བདུད་རྩིའི་རོ་རུ་གྱུར། འོད་རུ་
ལྷ། ཡང་དག་ཏུ་གྱུབ། ལྟ་བུ་རྒྱ་ཆེར་སྐྱར་བར་བྱའོ།།

འདི་ལ་རིགས་པས་དབྱེད་དགོས་པ་ནི། ར་ལ་གཉིས་པོ་འདིར་ལས་བྱ་རོ་བོ་གཅིག་པའི་དེ་ཉིད་དོན་ལ་
མི་འཇུག་ལ། དེར་མ་ཟད་གོང་གསལ་ལྟར་སྲུ་འཇུག་མཚུངས་ཀྱི་ལ་སྐྱ་ཡང་ འདིའི་
དོན་ལ་མི་འཇུག་པར་ཤེས་དགོས་སོ།། འོ་ན་གཞུང་ལས། དེ་ཉིད་ཚེ་སྐབས་ལ་སྐྱ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་པས་སོ། ཞེ་ན། དེ་ནི་ལས་ཆེད་སོགས་དོན་ཚན་ལ་སྲུ་འཇུག་ལ་དོན་བདུན་གྱི་འཇུག་
པ་མང་བའི་དབང་གིས་གསུངས་པ་ཡིན་པས་སོ།། གལ་ཏེ་ན་ལ་དེ་དག་ཅིས་ཀྱང་འཇུག་པར་སེམས་ན།
དེ་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་ཚད་ལྡན་བརྗོད་པ་རྣམས་ལ། ར་ལ་སྐྱར་ནས་ལེགས་པར་ལྟོས་ཤིག་དང་། དེས་ ལས་
བྱ་རོ་བོ་གཅིག་པའི་དོན་ལས་ཉམས་ནས་ ལ་ལ་ལས་ཆེད། ལ་ལས་གནས་གཞི་སོགས་སྲུ་མི་འགྱུར་
ཀ་མེད་ཡིན་ལོ།། དེས་ན། རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པའི་བྱེད་བྱུང་འདི། བྱ་བའི་ཚེ་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པས་ན།
ལས་དོན་པལ་པ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་དོ།།

ལྷ་པ་ཚེ་སྐབས་བཤད་པ་ནི།

བརྗོད་པ་དུས་ཀྱི་དོན་ཅན་དུ། །གསལ་བར་གོ་བྱེད་འདི་རྣམ་དབྱེ།།

བདུན་པའི་ནང་ཚན་ཚེ་སྐབས་ཡིན། །དཔེར་ན་སྐྱོན་ཀའི་དུས་སྲུ་སྐྱེ་ན།།

སྤྱོད་ལངས་སོགས་ལྟ་བུས་མཚོན། རྒྱ་ཆེར་སྦྱར་ཏེ་ཤེས་པར་བྱ།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། རག་གི་བརྗོད་པ་གང་ཞིག་ ཏུས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་དོན་ཅན་ཏུ་
གསལ་བར་གོ་བར་བྱེད་པའི་སྐྱ་དེ་ནི། རྣམ་དབྱེ་བཏུན་པའི་ནང་ཚན་ ཚོ་སྐབས་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་
ནོ།། དཔེར་ན། ལྟོན་ཀའི་ཏུས་སུ་ལོ་ཐོག་སྟེན། སྤྱོད་མལ་ནས་ལངས། དགུན་ཏུས་མཚོ་རུ་དར་
ཡུགས་ཆགས། རྒྱན་ཏུ་དབེན་གནས་འགྲིམས། རྟག་ཏུ་ཚོས་བཤད། ཉིན་དགུང་ན་གུང་ཚིག་བཞེས།
ཚོས་བརྩུ་ལ་ཚོགས་གཏང་། ལྟ་བུས་མཚོན་ཏེ་རྒྱ་ཆེར་སྦྱར་བས་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག། ཡང་། གོང་ཏུ་
བཤད་མ་ཐག་པའི་ལས་ཆེད་སོགས་ལ་དགག་སྐྱ་སྦྱར་བའང་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། རྩོགས་སུ་མི་འགྲོ།
དམན་པར་མི་བརྩེ། ལབ་ཏུ་མི་བཞུགས། ལྟར་མི་གསལ། སྤྱོད་མི་ལང་། ལྟ་བུ་རྣམས་དེ་དང་དེའི་
བྱ་བ་བཀག་པའི་དབང་གིས་རྣམ་དབྱེ་དངོས་སུ་མི་འགྲུར་ཡང་རྗེས་མཐུན་ཅམ་ཏུ་མཁས་པས་བཞེད་པ་
ཡིན་ནོ།།

ལ་སྐྱོང་ན་ལའི་འཇུག་ཚུལ།

གསུམ་པ་མ་བཤད་པ་ལ་སྐྱོང་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས། མདོར་བསྟན་པ་ནི།

རྩ་བས་དངོས་སུ་མ་བཤད་ཀྱང་། །འགྲེལ་པས་ལ་སྐྱོང་གསལ་བ་ནི།།

ལ་དོན་ནང་གསེས་ན་ལ་གཉིས། །འཇུག་སྐོ་མང་ཏུ་སྦྱང་བ་ལས།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་སུམ་རྩུ་པའི་གཞུང་ལས་དངོས་སུ་མ་བཤད་ཀྱང་། བན་སྟོན་པའི་གཞུང་
གཞན་གྱི་དོན་ཐུགས་ལ་བཞུགས་པའི་རྟགས་སུ་འགྲེལ་པས་ལ་སྐྱོང་གསལ་བར་མཛད་པ་ནི། བཤད་
མ་ཐག་པའི་ལ་དོན་གྱི་ནང་གསེས་ན་ལ་གཉིས་པོ་འཇུག་སྐོ་གཞན་ཡང་མང་ཏུ་སྦྱང་བའམ་ཡོད་པ་ལས་
འཇུག་ཚུལ་སོ་སོར་བསྟན་པར་བྱའོ།། ཞེས་པའོ།།

གཉིས་པ་ལ་སྐྱོང་རྒྱས་བཤད་ལ། རའི་འཇུག་ཚུལ་དང་། ལའི་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་ནི།

ན་ཡིག་འཇུག་ཚུལ་རྩོགས་ཅམ་དཔེར།།

ཡིན་ངེས་ན་སོགས་ལྟ་བུ་ནི། །དམིགས་ཀྱིས་དབྱེ་བའི་དོན་ཏུ་འཇུག།

མེ་ཡོད་ན་ནི་ཏུ་བ་འབྱུང་། །ལྟ་བུ་རྒྱ་མཚན་དོན་ལ་འཇུག།

བྱས་པ་ཡིན་ན་ཉག་པ་ཅི། །ལྷ་བྱ་རྒྱ་མཚན་དོན་བསྟན་འཇུག།

འདི་སྔོན་སྐྱོན་པོ་ཡིན་ན་ཡང་། །དེ་ནི་མཁས་སོ་ལྷ་བྱ་ནི། །སྲུང་ལྷ་ར་མིན་པའི་དོན་ལ་འཇུག།

ཅེས་པས་བསྟན་ཏེ། ཐོག་མར་ན་ཡིག་གི་འཇུག་ཚུལ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་པ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དཔེ་
སྟོན་མཚམས་ཅི་ལ་བརྒྱན་པ་ནི། ཡིན་པེས་ན། འདི་བརྒྱན་ན། རྩོད་ཤེས་ན། ལྷ་བྱ་དམིགས་གྱིས་དབྱེ་བའི་
དོན་དུ་འཇུག་པ་དང་། མེ་ཡོད་ན་དུ་བ་འབྱུང་། བསམ་པ་བཟང་ན་ས་ལམ་བཟང་། །བསམ་པ་ངན་ན་
ས་ལམ་ངན། །ལྷ་བྱ་རྒྱ་མཚན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་དང་། བྱས་པ་ཡིན་ན་ཉག་པ་ཅི། །སྐྱུངས་པ་མེད་ན་
ཇི་ལྷ་ར་མཁས། །ཡོན་ཏན་མེད་ན་བཀུར་མཁན་ཅི། །ལྷ་བྱ་རྒྱ་མཚན་དོན་གྱིས་བསྟན་པའི་དོན་ལ་
འཇུག་པ་དང་། འདི་སྔོན་སྐྱོན་ན་དེ་ནི་མཁས་སོ། །འདི་སྔོན་དབྱུལ་ན་དེ་ནི་ལྷ་གོ། །འདི་སྔོན་དགོན་
ན་དེ་ནི་མོད་དོ། །ལྷ་བྱ་སྲུང་ལྷ་ར་མ་ཡིན་པའི་དོན་ལ་འཇུག་གོ།

ལྷས་ཀྱང་བརྟུན་ན་མིས་ལྷ་ཅི།

ལྷ་བྱ་སྲུང་མ་འོས་དཀའ་དང་། །ཕྱི་མ་པེས་པའི་དོན་དུ་འཇུག།

ཉི་མས་བསྐྱེད་ན་ལྷ་བ་ཡང་། །དེ་ལྷ་ཉིད་དོ་ལྷ་བྱ་ནི།

སྲུང་མ་འོས་པ་བཀོད་པ་དང་། །ཕྱི་མ་མི་འོས་པ་ལ་འཇུག།

བདག་གི་བྱང་རྒྱུ་འཐོབ་ན་སྟེ། །ལྷ་བྱ་སྔོན་པའི་དོན་ལ་འཇུག།

སྔོན་ན་ཤེས་སམ་སྟེ་ལྷ་བྱ། །ཐེ་ཚོམ་ཅན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག།

ཅེས་པས་བསྟན་ཏེ། ལྷས་བརྟུན་ན་མིས་ལྷ་ཅི། །སྐྱོན་པོས་གོ་ན་མཁས་པས་ལྷ་ཅི་སྟོས། །ལོང་བས་
མཐོང་ན་མིག་ལྡན་སྔོས་ཅི་འཚལ། །ལྷ་བྱ་ཚིག་སྲུང་མ་འོས་དཀའ་བ་དང་། །ཕྱི་མ་པེས་པའི་དོན་དུ་འཇུག་
པ་དང་། །ཉི་མས་བསྐྱེད་ན་ལྷ་བ་ཡང་དེ་ལྷ་ཉིད་དོ། །ཅན་དན་རིན་ཐང་ཆེན་སྔོན་དུམ་ཡང་དེ་བཞིན་
ལོ། །མིག་ལྡན་གྱིས་གཟུགས་མཐོང་ན་ལོང་བས་ཀྱང་དེ་ལྷ་བྱར་མཐོང་དོ། །ལྷ་བྱ་ཚིག་སྲུང་མ་འོས་པ་
བཀོད་པ་དང་ཕྱི་མ་མི་འོས་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། །བདག་གིས་བྱང་རྒྱུ་འཐོབ་ན་སྟེ། །སེམས་ཅན་
བདེ་དང་ལྡན་ན་སྟེ། །དུས་ཀྱི་འཇུག་ཚོད་ཞི་ན་ཅི་མ་རུང་། །ལྷ་བྱ་སྔོན་པའི་དོན་དུ་འཇུག་པ་དང་།

སློབ་ན་ཤེས་སམ་མི་ཤེས། ས་བོན་བཏབ་ན་སྐྱེའམ་མི་སྐྱེ། སྐྱན་བོས་ན་ཕན་ནམ་སྐྱམ། ལྷ་བྱ་ཐེ་ཚོམ་
ཉི་དོན་ལ་འཇུག་གོ།

གཉིས་པ་ལའི་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པ་ནི།

དེ་ནས་ལ་ཡིག་འཇུག་སློབ་ནི།།

མཉམ་པར་གཞག་ལ་བསྐྱོམ་ལྟ་བུ། ལ་ཡིག་ལྟག་བཅས་དོན་དུ་འཇུག།

གསལ་ཞིང་དུངས་ལ་ངི་མ་མེད། ལྷ་བྱ་མཚམས་སྦྱོར་ལ་འཇུག་གོ།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། བ་ཡིག་འཇུག་ཚུལ་བཤད་ཟིན་པ་དེ་ནས་ལ་ཡིག་གི་འཇུག་སློབ་སྟན་པ་ནི།
དཔེར་ན། མཉམ་པར་གཞག་ལ་བསྐྱོམ། ལག་པ་བསྟལ་ལ་བས་བ། བཏགས་ཤིང་དབྱེད་ལ་བྱ་བ་
ཚོམས། ལྷ་བྱ་ལ་ཡིག་ལྟག་བཅས་ཉི་དོན་དུ་འཇུག་པ་དང་། གསལ་ཞིང་དུངས་ལ་ངི་མ་མེད། ལ་དེ་
དང་ལྡན་ལ་གཞོན་མི་མངའ། ལྟུང་དུས་འོ་ལ་དགུན་དུས་ཟང་། ལྷ་བྱ་ཚོགས་སྦྱེ་མཚམས་སྦྱོར་
བའི་དོན་ལ་འཇུག་གོ།

ཨི་ལྷན་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ཨི་ལྷན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལོ། དང་པོ་ནི།

བྱེད་འབྲེལ་གཉིས་ཀྱི་ཨི་ལྷན་ནི། གི་ཀྱི་ཀྱི་འི་ཡི་ལྷོ།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། བྱེད་སྐྱེད་འབྲེལ་སྐྱེད་གཉིས་མཐུན་མོང་དུ་འཇུག་པའི་ནམ་དབྱེའི་རྒྱུན་ཨི་ལྷན་གྱི་
སྐྱེ་ནི། གི་ཀྱི་ཀྱི་འི་ཡི་ལྷོ་ཞེས་སྐྱེ་བའི་པར་བསྟན་པ་ལོ།

ཨི་ལྷན་གྱི་སྦྱོར་

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གཉིས། སྦྱོར་སྦྱོར་ཚུལ་སྦྱིར་བསྟན་པ། དོན་གྱི་སྦྱོར་ཚུལ་སོ་སོར་བཤད་
པ་ལོ། དང་པོ་ནི།

སྐྱེས་གང་གཉིས་ལ་གི། །ད་བ་ས་གསུམ་མཐའ་ལ་གྱི།
 བ་མ་ར་ལ་བཞི་ལ་གྱི། །འ་དང་མཐའ་མེད་འི་དང་ཡི།
 སྐབས་དོན་ཚིག་རྒྱུ་ལ་སྐྱོད། །དཔེར་ན་བདག་གི་གང་གི་སོགས།
 རིམ་པའི་ཚིག་གོགས་དོན་སྐྱོར་ནི།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། གང་ཞིག་གང་དང་མཐུན་པའི་མིང་མཐའ་སྐྱོར་བའི་སྐྱེས་ལྟར་གི། རྗེས་འཇུག་གང་
 གཉིས་ཀྱི་མཐའ་ལ་གི་སྐྱར་བ་དང་། རྗེས་འཇུག་ད་བ་ས་གསུམ་གྱི་མཐའ་ལ་གྱི་སྐྱར་བ་དང་། རྗེས་
 འཇུག་ན་མ་ར་ལ་བཞིའི་མཐའ་ལ་གྱི་སྐྱར་བ་དང་། རྗེས་འཇུག་འི་མཐའ་ཅན་དང་མཐའ་མེད་བརྟེན་གས་
 འདོགས་ཅན་རྣམས་ལ་འི་དང་ཡི་སྐྱར་བ་དང་། འི་དང་ཡི་གཉིས་པོ་གོང་གི་ར་དང་ཅུ་བཞི་ན་ཅུ་
 སྐབས་དོན་ཚིག་རྒྱུ་དང་མི་སྐོང་རིགས་པས་བརྟེན་ལ་སྐྱོར་བར་བྱའོ། །དཔེར་ན། བདག་གི།
 གང་གི། ཞུང་གི། རྒྱུ་གི། གཡས་གི། དོན་གི། ལམ་གི། གསེར་གི། ཞལ་གི། བཀའི། སྐྱེའི།
 སྐྱེའི་དངོས་གྲུབ་བདག་ལ་ལུ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། སྐྱེས་སྐྱོར་སྐྱོར་བསྟན་ནས་དེ་དག་རིམ་པ་བཞིན་
 ཚིག་གོགས་དོན་གྱི་སྐྱོར་ཚུལ་ནི་བྱེད་འབྲེལ་སོ་སོར་བསྟན་པར་བྱའོ།

དོན་སྐྱོར་ལས་འབྲེལ་སྐྱབ་པ་

གཉིས་པ་དོན་གྱི་སྐྱོར་ཚུལ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། འབྲེལ་སྐྱབ་དང་། བྱེད་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་
 ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དམིགས་བསལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་འབྲེལ་སྐྱབ་དངོས་བཤད་པ་ནི།

ལྷན་གཞི་ལྷན་ཚོས་རྟེན་བརྟེན་པ། །ཡན་ལག་དང་ནི་ཡན་ལག་ཅན།
 དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་དངོས་རྣམས་ཀྱི། །མིང་དོན་པན་ཚུན་འབྲེལ་བརྟེན་པ།
 དེ་ནི་རྣམ་དབྱེ་དུག་པ་ཡིན། །དཔེར་ན་བདག་གི་ཞོར་དང་གོས།
 གང་གི་དྲིན་སོགས་མཚོན་པ་ཡི། །དཔེར་བརྟེན་འབྲེལ་བ་བསྟན་བས་རྟོགས།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་ལྷན་གཞི་བདག་དང་ལྷན་ཚོས་བདག་གི་ཞོར་སོགས་ལྟ་བུ་དང་། རྟེན་སོ་
 བྱང་དང་བརྟེན་པ་རྒྱལ་སོ་ལྟ་བུ་དང་། ཡན་ལག་ལོ་འབྲས་མེ་རྟོག་དང་ཡན་ལག་ཅན་གིང་སྐོང་ལྟ་བུ་
 དང་། དཔེ་རྒྱུ་བ་དང་དཔེ་ཅན་མངོས་མའི་གདོང་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་མིང་དོན་
 པན་ཚུན་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བ་བརྟེན་པའི་སྐྱོར་དེ་ནི། རྣམ་དབྱེ་དུག་པ་འབྲེལ་པའི་ས་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་

མོ།། དཔེར་ན། བདག་གི་ལོར། གང་གི་འདྲི། ལྷོད་ཀྱི་ཡབ། རྒྱབ་ཀྱི་ལྷུང། གཡས་ཀྱི་ཕྱོགས། རོལ་
ཀྱི་གནད། ལམ་གྱི་ཡོན་ཏྲ། གསེར་གྱི་རྒྱན། ལལ་གྱི་རློབ། བཀའི་མཚན་ཉིད། བཀའི་དགོངས་
པ་འབྲེལ་མཁས་པ། ལྷ་བྱས་མཚན་ཏྲ། དཔེར་བརྗོད་ཀྱི་ཕྱེད་བརྒྱུ་ཆེར་ཉམས་སུ་བསྟར་བས་རྟོགས་
པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་དམིགས་བསལ་བསྟན་པ་ནི།

སྐབས་འགར་འགལ་དང་མི་མཐུན་པའི། །དགག་བྱའི་ཚིག་ལའང་དུག་སྐྱ་འཇུག།

ཅེས་པས་བསྟན་ཏྲ། གཞན་ཡང་ནམ་དབྱེ་འདི་མ་ཡིན་པའི་སྐབས་ཀྱི་དོན་འགའ་དང་འགར་བྱི་ཚིག་
འགལ་བ་དང་མི་མཐུན་པར་སྟོན་པའི་དགག་བྱའི་ཚིག་ལའང་དུག་སྐྱ་གི་སོགས་ལྷ་པོ་ཅི་རིགས་པར་
འཇུག་སྟེ། དཔེར་ན། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ནི་སངས་རྒྱལ་ཡིན་གྱི་དུག་པོ་སོགས་མ་ཡིན་ལོ།། མངོན་
སུམ་མཐོང་གི་སྐོས་པ་ཅམ་མིན་ལོ།། དེ་འདི་ལ་རུང་གི་གཞན་ལ་ནི་མ་ཡིན་ལོ།། འདི་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི་
འོན་ཀྱང་། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།། དེ་ནི་དགག་བྱའི་ཚིག་རྒྱུན་ཡིན་པས་འགལ་བྱ་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་དོན་
མ་ཡིན་པར་ཤེས་དགོས་སོ།།

དོན་སྦྱོར་ལས་བྱེད་སྐྱ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་བྱེད་སྐྱ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། སྐྱ་སྦྱོར་འགོ་མཚུངས། དོན་གྱི་འཇུག་ཚུལ། དེའི་དམིགས་
བསལ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་ནི།

གི་སོགས་ལྷ་ལ་ས་སྐྱར་ན། །སྐྱ་སྦྱོར་དུག་སྐྱ་མཚུངས་པ་ལས།།

ཚིག་གོགས་དོན་གྱི་སྦྱོར་བ་ནི།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏྲ། ཨི་ལྷན་གྱི་གི་སོགས་ལྷ་ལ་ས་སྐྱར་ན་ནམ་དབྱེ་གསུམ་པ་ཡིན་པས། དེའི་
སྐྱ་སྦྱོར་བཤད་མ་ཐག་པའི་དུག་སྐྱ་དང་མཚུངས་པ་ལས། ཚིག་གོགས་དོན་གྱི་སྦྱོར་བ་ནི་ ལོགས་སུ་
ཡོད་པས་བསྟན་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་དོན་གྱི་འཇུག་ཚུལ་ནི།

བྱེད་པོས་བྱ་བ་བྱས་པ་སྟེ། །དངོས་སམ་ཤུགས་ལ་སྟོན་ཀྱང་རུང་། །དེ་ནི་རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ་ཡིན།།

དཔེར་ན་དོན་འདི་བདག་གིས་བཤད། ཁོང་གིས་ཐོས་སོགས་ལྟ་བུ་དང་།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་གང་ཞིག་གིས་ ཡུལ་གང་ལ་བྱ་བ་བྱས་པ་སྟེ། དངོས་སམ་འབྲུགས་ལ་
བསྟན་ཀྱང་རུང་། བྱ་བ་གཙོ་བོར་མི་སྟོན་པར་བྱེད་པ་པོ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་སྐྱོད་ཀྱི་ རྣམ་དབྱེ་གསུམ་
པ་བྱེད་སྐྱོད་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ལོ། དཔེར་ན། བདག་གིས་བཤད། ཁོང་གིས་ཐོས། རྟོན་གྱིས་མཛད།
ཆབ་གྱིས་བཀྲ། ཐབས་གྱིས་བསྐྱེ། དོན་གྱིས་འཇམ། ལམ་གྱིས་སྤངས། གསེར་གྱིས་བྱུག། ཞལ་
གྱིས་བཞེས། དེའི་ས་མཚོན་ཞེས་སམ། སྐད་གསར་བཅད་ལ་འ་མཐའ་བསྐྱུས་ནས། དེས་མཚོན་ལྟ་
བུ་དང་། གཞན་ལ་འད་དེ་ཡིས་མཚོན་པར་བྱ། ལྟ་བུ་དཔེར་བཅོམ་རྒྱ་ཆེར་སྐྱར་བར་བྱའོ། གཞན་
ཡང་བདག་གིས་མི་བཤད། ཁོང་གིས་མི་གོ། ལྟ་བུ་ཡང་རྗེས་མཐུན་ཅམ་དུ་རིག་པར་བྱའོ། ཡང་ད་
འག་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མཐར་དོན་གྱིས་ཀྱི་ཐོབ་ཀྱང་དེང་སང་ཆེར་མི་སྤང་བས་འདིར་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱས་
སོ།

གསུམ་པ་དེའི་དམིགས་བསལ་བཤད་པ་ནི།

རྒྱ་མཚན་ངེས་པའི་ཚིག་ལ་ཡང་། །ས་མཐའ་སྐྱོར་རྒྱལ་ཤེས་པར་གཅེས།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། གཞན་ཡང་རྒྱ་མཚན་གྱི་དོན་རྣམས་དང་། ངེས་པའི་ཚིག་བཤད་པ་ལ་ཡང་བྱེད་
སྐྱའི་ཤན་སྐྱར་དགོས་པ་མང་དུ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། དུ་བ་མཐོང་བས་མེ་རུ་ཤེས། རྣམ་འགྱུར་མཐོང་
བས་བསམ་པ་གོ། གནས་རྒྱལ་ཐོས་པས་སེམ་པ་ཐོབ། ལྟ་བུ་རྒྱ་མཚན་དངོས་གནས་པ་རྣམས་བྱེད་སྐྱོད་
དངོས་དང་མཐུན་པར་འཇུག་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་ལ་འདིས་དབང་བས་སོ། དེས་ན་དེས་ཀྱང་ཆེས་
དབང་བས་སོ། དེའི་དབང་གིས་མི་མཐུན་པས་སོ། ལྟ་བུ་རྒྱ་མཚན་འབྲུགས་བསྟན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་
དང་། འདི་ལྟོད་ལ་དབང་གིས་ཁྱེད་ཅིག །འདི་ལྟོད་ལ་སྐྱོན་གྱིས་ལོངས་ཤིག །ད་ནི་འཁོན་པ་འདུམ་
གྱིས་མ་ཚོད་ཅིག །བདེ་བ་ཐོབ་གྱིས་བཙོན་པར་མཛོད་ཅིག། ལྟ་བུ་རྒྱ་མཚན་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་དོན་ལ་
འཇུག་པ་དང་། འདི་ལྟོད་ལ་འདུག་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཁོངས་དུ་རྒྱབ་པས་ན་རྒྱབ། སེམས་མི་ཞུམ་པར་
དཔའ་བས་ན་སེམས་དཔའ། ལྟ་བུ་ངེས་ཚིག་ལ་འཇུག་པ་དང་། ལ་ཉོན་གྱིས་ཤིག། འགྲུབ་པར་གྱིས་
ཤིག། ལྟ་བུ་སྐྱལ་ཚིག་ལ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་བྱེད་སྐྱའི་ས་མཐའ་སྐྱོར་དགོས་པའི་
རྒྱལ་ཤེས་པར་གཅེས་སོ།

ཀྱུན་སྲུང་བཤད་པ།

བཞི་པ་ཀྱུན་སྲུང་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། ཀྱུས་པར་བཤད་པའོ། དང་པོ་ནི།

མཐུན་དང་མི་མཐུན་ཀྱུན་གཉིས་དང་། །གཞན་སྦྱོར་སྲུང་པའི་ཀྱུན་སྲུང་ནི།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། ཚོག་གི་ཀྱུན་སྦྱོར་མཐུན་པར་སྦྱོར་བ་མཐུན་པའི་ཀྱུན་དང་། སྦྱོར་མི་མཐུན་པར་སྦྱོར་བ་མི་མཐུན་པའི་ཀྱུན་ཏེ་ཀྱུན་གཉིས་དང་། གཞི་གཅིག་ལ་མིང་དོན་གཞན་སྲུང་པར་སྦྱོར་བ་སྲུང་པའི་ཀྱུན་བཅས་ཀྱུན་སྲུང་རྣམས་ནི་རིམ་པས་བསྟན་པར་བྱའོ། ཞེས་པའོ།

གཉིས་པ་ཀྱུས་བཤད་ལ་གཉིས། སྦྱོར་ཚུལ་དང་། དོན་གྱི་སྦྱོར་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་ནི།

ཀྱང་འང་ཡང་གསུམ་སྦྱོར་ཚུལ། །ག་ད་བ་ས་དྲག་མཐར་ཀྱང་།

ང་ན་མ་ར་ལ་མཐར་ཡང་། །འ་དང་མཐའ་མེད་འང་དང་ཡང་།

ཚིགས་བཅད་རྒྱུ་ལའི་བབ་དང་བསྟན། །དཔེར་ན་རྟག་ཀྱང་ཡོད་ཀྱང་སོགས།

ལྟ་བུ་སྦྱར་ནས་དོན་སྦྱོར་ནི།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་ཀྱུན་སྲུང་གི་སྦྱོར་ནི། ཀྱང་འང་ཡང་གསུམ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྦྱོར་མཚུངས་དང་བརྗོད་བདེ་ཅི་རིགས་པར་སྦྱོར་བ་སྦྱོར་སྦྱོར་ཚུལ་ནི། རྗེས་འཇུག་ག་ད་བ་ས་དྲག་ཅན་གྱི་མཐར་ཀྱང་སྦྱར་བ་དང་། རྗེས་འཇུག་ང་མ་ན་ར་ལ་རྣམས་ཀྱི་མཐར་ཡང་སྦྱར་བ་དང་། རྗེས་འཇུག་འི་མཐའ་ཅན་དང་མཐའ་མེད་བརྟེན་འདོགས་ཅན་རྣམས་ལ་འང་དང་ཡང་སྦྱར་བ་དང་། འང་དང་ཡང་གཉིས་པོ་འི་དང་ཡི་བཞིན་དུ་ཚིགས་བཅད་རྒྱུ་ལའི་བབ་དང་བསྟན་ཏེ་སྦྱར་བར་བྱའོ། དཔེར་ན། རྟག་ཀྱང་། ཡོད་ཀྱང་། ལབ་ཀྱང་། བྱས་ཀྱང་། བསྟན་ཏེ་ཀྱང་སོགས་དང་། གང་ཡང་། ལམ་ཡང་། ཡིན་ཡང་སོགས་དང་། ལྟ་འང་། ལྟ་ཡང་དུས་སུ་ཆར་འབེབས་ཤིང་། ལྟ་བུ་སྦྱོར་སྦྱར་ནས་ཚིག་གོགས་དོན་གྱི་སྦྱོར་བ་རྣམས་རིམ་པས་བསྟན་པར་བྱའོ། ཞེས་པའོ།

གཉིས་པ་དོན་གྱི་སྦྱོར་ཚུལ་ནི།

གསལ་ཡང་གསལ་ལ་མཛེས་ཀྱང་མཛེས། །ལྟ་བུ་མཐུན་པའི་ཚིག་ཀྱུན་དང་།

བརྟན་ཀྱང་ལོ་ལ་མཛེས་ཡང་བསྟན། །ལྟ་བུ་མི་མཐུན་ཚིག་ཀྱུན་དང་།

ཚོས་མིན་མ་ཟད་ཚོས་ཀྱང་སྦྱོང་། །ལྟ་བུ་སྲུང་པའི་ཀྱུན་ཡིན་ཏེ།

འདིས་མཚོན་མཐའ་ཡས་རྟོགས་པར་གྱིས།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། མཐུན་པའི་རྒྱན་ནི། དཔེར་ན། བཞིན་རས་དཀར་ལ་འཇུག་ཡང་འཇུག། ཡིད་
ནི་གཞུངས་ཞིང་སློ་ཡང་རྟོ། །འཆད་ལ་མཁམ་ཤིང་ཚོམ་ཡང་སྟན། །ལྟ་བུའོ། ། མི་མཐུན་པའི་རྒྱན་ནི།
དཔེར་ན། དགའ་ཡང་ངུ་ཞིང་སློ་ཡང་བོད། །བཅའ་ཀྱང་མ་རྟེན་སྤངས་ཀྱང་འདུ། །འཇོན་ཀྱང་མ་ཟེན་
གཏོང་ཡང་མི་འགོ། །ལྟ་བུའོ། ། ལྷན་པའི་རྒྱན་ནི། དཔེར་ན། མི་ཚོས་མ་ཟད་ལྷ་ཚོས་ཀྱང་མངའ།
ཡུལ་མིས་ལྷ་ཅི་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་བཀུར། ལྷ་ཡིས་འདུད་ཅིང་ལྷ་ཡང་རོ། ། ལྟ་བུའོ། ། ཡང་གི་སྐྱ་ནི།
ཡང་བརྗོད་དམ་བསྐྱར་དོན་ལའང་འཇུག་སྟེ། དཔེར་ན། ཡང་དང་ཡང་དུ་ཕྱད་ན་ཡང་། གོགས་ཚུང་
ཡང་ཡང་ཡིད་ལ་འཆར། སྐར་ཡང་ཡང་ཡང་འབྱོན་པར་རིགས། ། ལྟ་བུའོ། །

ལྷག་བཅས་བཤད་པ།

ལྷ་པ་ལྷག་བཅས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། དང་པོ་ནི།

བསྟན་བྱ་ལྷག་མ་འབྲེན་པའི་དོན། །ལྷག་བཅས་ཏེ་སྟེ་དེ་གསུམ་ནི།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། སྐབས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་དོན་ཡོངས་སུ་མ་རྗོགས་པར་ཚོག་ལྷག་མ་འབྲེན་པའི་དོན་
དུ་ཀྱང་པའི་ལྷག་བཅས་ཀྱི་སྐྱ་ནི། སྟེ་དེ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། སྟོར་རྒྱལ་རིམ་པས་བསྟན་པར་བྱའོ། །
ཞེས་པའོ།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྐྱའི་སྟོར་རྒྱལ་དང་། དོན་ཀྱི་སྟོར་རྒྱལ་ལོ། དང་པོ་ནི།

ན་པ་ལ་ས་འགྲུལ་མཐར་ཏེ། །ད་དེ་གང་བ་མ་ལ། །མཐའ་མེད་རྣམས་ལ་ས་སྟེ་དཔེར།

ཡིན་ཏེ་བརྟགས་ཏེ་ལ་སོགས་པས། །བསྐྱེས་ནས་ཐ་དག་སྐྱར་བར་བྱ།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། འདི་ལ་ཕལ་ཆེར་བརྗོད་བདེའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། རྗེས་འཇུག་ན་པ་ལ་ས་ད་འགྲུལ་
ཅན་རྣམས་ཀྱི་མཐར་ཏེ་རྒྱང་སྐྱར་བ་དང་། རྗེས་འཇུག་ད་མཐར་དེ་སྐྱར་བ་དང་། རྗེས་འཇུག་གང་བ་
མ་འདང་མཐའ་མེད་རྣམས་ལ་ས་སྟེ་སྐྱར་ཏེ། དཔེར་ན། ཡིན་ཏེ། དར་ཏེ། གལ་ཏེ། བྱས་ཏེ།
བསྟན་ཏེ་སོགས་དང་། ཡོད་དེ། ཏྲག་སྟེ། བྱང་སྟེ་སོགས་དང་། ཡོད་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ལྟ་བུ་ལ་
སོགས་པས་བསྐྱེས་ནས་ཐ་དག་སྐྱར་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དོན་གྱི་སྦྱོར་ཚུལ་ལ་གསུམ། དྲི་བས་མཚམས་སྦྱར་བ། ལན་གྱིས་མདོར་བསྟན་པ། དབྱེ་
བས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།། དང་པོ་ནི།

འོ་ན་སྟེ་སོགས་དེ་དག་གིས། །ལྷག་མ་ཇི་ལྟར་འདྲེན་ཞེ་ན།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། ཚིག་དོན་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་སྦྱར་གྲགས་པའི་ ལྷག་བཅས་སྟེ་སོགས་ དེ་
དག་གིས་ལྷག་མ་འདྲེན་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ནམ་ཞེ་འོ།།

གཉིས་པ་ལན་གྱིས་མདོར་བསྟན་པ་ནི།

འདྲེན་ཚུལ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཏེ། །མཚམས་སྦྱོར་དམ་བཅའ་གཞན་འདྲེན་འོ།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། འདྲེན་ཚུལ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་སྟེ་འདྲེན་པ་ཡིན་ཏེ། གསུམ་གང་ཞེ་ན། ཚིག་
སྲ་ཕྱིའི་མཚམས་སྦྱོར་བ་མཚམས་སྦྱོར་ལྷག་བཅས་དང་། ཚིག་སྲ་མ་དམ་བཅའ་བ་དེ་སྦྱབ་བྱེད་ཕྱི་མ་
འདྲེན་པ་དམ་བཅའ་ལྷག་བཅས་དང་། ཚིག་ལྷག་མ་གཞན་ཡོད་པ་ཙམ་འདྲེན་པ་གཞན་འདྲེན་ལྷག་
བཅས་དང་གསུམ་ཡིན་འོ།།

གསུམ་པ་དབྱེ་བས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱོར། དམ་བཅའ། གཞན་འདྲེན་འོ།།
དང་པོ་ནི།

མཚམས་སྦྱོར་ལ་ཡང་ནང་གསལ་གསུམ། །དང་པོ་བྱེད་སྲ་བྱ་ཕྱི་ནི།།

དྲི་མ་འཁྲུད་དེ་དག་ཅེས་དང་།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་ནང་གསལ་སྲ་དབྱེ་བ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ཚིག་སྲ་མ་བྱེད་པ་དང་
ཕྱི་མ་བྱ་བ་སྦྱོར་བ་དུས་རིམ་གྱིས་འཇུག་པ་ནི། དཔེར་ན། དྲི་མ་འཁྲུད་དེ་དག། གཏམ་བཤད་དེ་གོ།
ལྟ་བུའོ།།

གཉིས་པ་སྲ་ཕྱི་གཉིས་བྱ་བ། །སྲ་མ་སོང་ནས་རིམ་འཇུག་ནི།།

གྲོལ་ཏེ་སྦྱར་ཡང་འཇུག་ཅེས་དང་།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། ཡང་ཚིག་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀར་བྱ་བ་སྒྲིབ་བ། བྱ་བ་སྔ་མ་སོང་ནས་ཕྱི་མ་རིམ་གྱིས་
འཇུག་པ་ནི། དཔེར་ན། རྣམ་ཏེ་སྐར་འཇུག་ བུམ་པ་ཐོགས་ཏེ་ཚུ་ལེན། ལྟ་བུའོ།།

གསུམ་པ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་ལ། །བྱ་བ་ཡིན་ལ་མཉམ་འབྱུང་ནི།
འཕར་ཏེ་འགོ་སོགས་ལྟ་བུའོ།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། ཡང་ཚིག་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀར་བྱ་བ་སྒྲིབ་བ་བྱ་བ་དེ་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་བ་ནི།
དཔེར་ན། འཕར་ཏེ་འགོ། མཐོང་སྟེ་བགད། ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ།།

གཉིས་པ་དམ་བཅའ་འབྲེན་པ་ནི།

དམ་བཅའ་འབྲེན་ལ་ནང་གསེས་བཞི། །དང་པོ་དབྱེ་བ་འབྲེན་པ་ནི།
མཁས་ཚུལ་གསུམ་སྟེ་འཆད་པ་དང་། །ཚོད་དང་ཚོམ་པ་འོ་ལྟ་བུ།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་འང་ནང་གསེས་སུ་དབྱེ་བ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་མིང་གི་དབྱེ་བ་འབྲེན་
པ་ནི། དཔེར་ན། མཁས་ཚུལ་ནི་གསུམ་སྟེ་འཆད་པ་དང་། །ཚོད་པ་དང་། །ཚོམ་པ་འོ།། ཞེས་སམ་ཡང་
ན། དད་པ་ནམ་པ་གསུམ་སྟེ། དང་བའི་དང་། །འདོད་པའི་དང་། །ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་འོ། །ལྟ་བུའོ།།

གཉིས་པ་གཏན་ཚིགས་འབྲེན་པ་ནི།

ཚོས་སོ་ཚོག་སྟེ་མི་རྟག་སྟེ། །བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། ཡང་རྟགས་སམ་གཏན་ཚིགས་འབྲེན་པ་ནི། དཔེར་ན། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚོས་སོ་
ཚོག་ནི་མི་རྟག་སྟེ། རྒྱ་རྒྱེན་གྱིས་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སམ་ཡང་ན། བ་གི་ན་མེ་ཡོད་དེ་དུ་བ་
མཐོང་བའི་ཕྱིར། ལྟ་བུའོ།།

གསུམ་པ་ངེས་ཚིག་འབྲེན་པ་ནི།

དག་བཅོམ་པ་སྟེ་ཉོན་མོངས་པའི། །དག་རྣམས་བཅོམ་པས་སོ་ལྟ་བུ།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། ཡང་རྗེས་སྐྱབ་བམ་ངེས་ཚིག་འབྲེན་པ་ནི། དཔེར་ན། དག་བཙམ་སྟེ། ཉོན་
མོངས་པའི་དག་རྣམས་བཙམ་པས་སོ།། ཞེས་སམ་ཡང་ན། སངས་རྒྱལ་ཏེ། མ་རིག་པའི་གཉིད་
སངས་ཤིང་ཤེས་བྱ་ལ་གློ་རྒྱས་པས་སོ། །ལྟ་བུའོ།།

བཞི་པ་རྒྱས་བཤད་འབྲེན་པ་ནི།།

ཚོས་ཏེ་ཀུན་ཉོན་རྣམ་བུང་གིས། །བསྐྱས་པའི་ཚོས་སོ་ལྟ་བུའོ།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། ཡང་ཤེས་བྱའམ་རྒྱས་བཤད་འབྲེན་པ་ནི། དཔེར་ན། ཚོས་ཏེ། ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་འཁོར་བའི་ཚོས་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་བུང་བ་མུང་འདས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཚོས་རྣམས་སོ།།
ཞེས་སམ་ཡང་ན། ཐར་པ་འདོད་པ་སྟེ། ཉན་རང་གི་གོ་འཕང་ལ་འདོད་པ་དང་། བྱང་རྒྱབ་སེམས་
དཔའི་ས་ལ་འདོད་པ་དང་། ཐར་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་ལ་འདོད་པ་རྣམས་སོ།། ཞེས་པ་
ལྟ་བུའོ།།

གསུམ་པ་གཞན་འབྲེན་ནི།

གཞན་འབྲེན་ལྷག་མ་ཡོད་ཅམ་ནི།།

ཁྱོད་ནི་དཔལ་ཏེ་ཁྱོད་ནི་མགོན། །ལྟ་བུ་མཐའ་ཡས་འབྲེན་པར་བྱ།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། གཞན་འབྲེན་ལྷག་མ་ཡོད་ཅམ་བསྟན་པ་ནི། དཔེར་ན། ཁྱོད་ནི་དཔལ་ཏེ་ཁྱོད་ནི་
མགོན། ཞེས་སམ་ཡང་ན། ཉི་མ་ཤར་ནས་འཆར་ཏེ་ལྷ་བའང་དེ་བཞིན་འོ།། ལྟ་བུ། བཤད་མ་ཐག་
པའི་མཚམས་སྐྱོར་དང་དམ་བཅའ་གཉིས་སུ་མི་གཏོགས་པའི་ཚིག་ལྷག་མ་གཞན་འབྲེན་འོ་ཅོག་ཡིན་
པར་འདོད་དོ།།

འབྲེན་སྲུང་བཤད་པ།

རྟུག་པ་འབྲེན་སྲུང་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་དོ།། དང་པོ་ནི།

ཚིག་དོན་སོ་སོར་འབྲེན་པ་དང་། །ཚོགས་གཅིག་སྲུང་པའི་འབྲེན་སྲུང་ནི།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། གཞི་གཅིག་ལས་ཚིག་དོན་མང་པོ་སོ་སོར་འབྱེད་པ་དང་། ཚིག་དོན་མང་པོ་
ཚུགས་གཅིག་ཏུ་སྤྱད་པའི་འབྱེད་སྤྱད་ཀྱི་སྐྱེ་རྣམས་རིམ་པས་བསྟན་པར་བྱའོ།། ཞེས་པའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྐྱོར་འགོ་མཚུངས་དང། དོན་སྐྱོར་དངོས་བསྟན་པའོ།། དང་པོ་ནི།

གམ་ངམ་དམ་ནམ་བམ་མམ་འམ། །རམ་ལམ་སམ་ཏམ་བཅུ་གཅིག་པོ།།

སྐྱོར་ཚུལ་སྐྱར་བསྐྱེད་སྐབས་དང་མཚུངས།།

དཔེར་ན་རྟག་གམ་མཐོང་ངམ་སོགས། །ལྟ་བུ་སྐབས་ཀྱི་དོན་ལ་སྐྱོར།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། གམ་ངམ་སོགས་མཉམ་བཅུ་གཅིག་པོ་མིང་ཚིག་གང་གི་མཐར་ཡིན་ཀྱང་རུང་།
རྗེས་འཇུག་རང་རང་དང་མཐུན་པའི་སྐྱོར་ཚུལ་སྐྱར་སྐྱེད་བསྐྱེད་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་མཚུངས་ཏེ།
དཔེར་ན། རྟག་གམ། མཐོང་ངམ། ཡོད་དམ་སོགས་དང་། ཤེས་པར་གྱུར་དུ་ལ། ལྟ་བུ། སྐྱར་ནས་
སྐབས་ཀྱི་འབྱེད་སྤྱད་དངོས་ཀྱི་དོན་སྐྱོར་རིམ་པས་བསྟན་པར་བྱའོ།། ཞེས་པའོ།།

གཉིས་པ་དོན་སྐྱོར་དངོས་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། འབྱེད་པའི་སྐྱེ། སྤྱད་པའི་སྐྱེ། ཅི་བ་དང་ཐེ་ཚོམ་བཤད་
པའོ།། དང་པོ་ནི།

གཅིག་ལས་གཉིས་སམ་མང་འབྱེད་པ།།

ཚོས་ནི་གཉིས་ཏེ་འདུས་བྱས་སམ། །འདུས་མ་བྱས་སོ་ལྟ་བུ་དང་།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དབྱེ་གཞི་གཅིག་ལས་དབྱེ་རོ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་དང་། མང་པོར་འབྱེད་པ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་ནི། དཔེར་ན། ཚོས་ནི་གཉིས་ཏེ། འདུས་བྱས་སམ། འདུས་མ་བྱས་
སོ།། ཞེས་སམ་ཡང་ན། ཚོགས་ནི་གཉིས་ཏེ། དམིགས་བཅས་བསོད་ནམས་སམ། དམིགས་མེད་
ཡེ་ཤེས་སོ།། ལྟ་བུའོ།།

དབང་པོ་འདི་ནི་རྒྱག་ཡིན་ཏེ། །མིག་གམ་རྣ་འམ་སྐྱ་འམ་སྐྱེ།།

ལུས་སམ་ཡིད་རྣམས་སོ་ལྟ་བུ། །རྒྱ་ཚེར་མཚོན་ཏེ་འབྱེད་པར་བྱ།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། གཉིས་པ་མང་པོར་འབྱེད་པ་ནི། དཔེར་ན། དབང་པོ་རྒྱག་སྐྱེ། མིག་གམ།
རྣའམ། སྐྱའམ། རྐྱེའམ། ལུས་སམ། ཡིད་རྣམས་སོ།། ཞེས་སམ་ཡང་ན། ལུལ་རྒྱག་སྐྱེ། གཟུགས་

སམ། སྐྱའམ། ཨིའམ། རོའམ། རེག་བྱའམ། ཚོས་རྣམས་སོ།། ལྷ་བྲ། རྒྱ་ཚེར་མཚོན་ཏེ་འབྱེད་ཤེས་
པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་སྟུང་པའི་སྐྱ་ནི།

གཉིས་སམ་མང་པོ་གཅིག་སྟུང་པ།།

འདུས་པར་བྱས་སམ་འདུས་མ་བྱས། །གཉིས་ནི་ཚོས་སོ་ལྷ་བྲ་དང་།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དབྱེ་རོ་གཉིས་དབྱེ་གཞི་གཅིག་ལ་སྟུང་པ་དང་། མང་པོ་དབྱེ་གཞི་གཅིག་ལ་སྟུང་
པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གཉིས་སྟུང་པ་ནི། དཔེར་ན། འདུས་བྱས་སམ། འདུས་མ་བྱས་པ་ནི་ཚོས་
སོ།། ཞེས་སམ་ཡང་ན། བསོད་ནམས་སམ། ཡེ་ཤེས་ནི་ཚོགས་སོ།། ལྷ་བྲའོ།།

མིག་གམ་རྣ་འམ་སྐྱ་འམ་སྟེ། །ལྷས་སམ་ཡིད་རྣམས་དབང་པོ་འོ།།

ལྷ་བྲ་རྒྱ་ཚེར་སྟུང་པར་བྱ།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། གཉིས་པ་མང་པོ་སྟུང་པ་ནི། དཔེར་ན། མིག་གམ། རྣའམ། སྐྱའམ། སྟེའམ།
ལྷས་སམ། ཡིད་རྣམས་དབང་པོ་འོ།། ཞེས་སམ་ཡང་ན། གཟུགས་སམ། སྐྱའམ། ཨིའམ། རོའམ།
རེག་བྱའམ། ཚོས་རྣམས་དབང་ཡུལ་ལོ།། ལྷ་བྲ། རྒྱ་ཚེར་མཚོན་ཏེ་སྟུང་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ཨི་བ་དང་ཐེ་ཚོམ་བཤད་པ་ནི།

རོ་བོས་སྟོང་ངམ་བདེན་པས་སྟོང་། །ལྷ་བྲ་ཨི་དང་ལྷན་ནམ་སྐྱམ།།

ཐེ་ཚོམ་ལ་འཇུག་དེ་དག་ནི། །བརྟག་ཅིང་འབྱེད་ཕྱིར་འབྱེད་སྐྱར་འགྱུར།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། ཚོས་རྣམས་རོ་བོས་སྟོང་ངམ་བདེན་པས་སྟོང་། བདག་གམ་འཇིག་རྟེན་རྟག་གམ་
མི་རྟག། ལྷ་བྲ། ཨི་བའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་དང་། བདེན་ནམ་མི་བདེན། འཐོབ་བམ་མི་འཐོབ། ལྷ་བྲ།
ཐེ་ཚོམ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཨི་བ་དང་ཐེ་ཚོམ་དེ་དག་ནི་སྐབས་ཀྱི་འབྱེད་སྟུང་གཉིས་ཀ་མིན་ན་ཡང་།
དོན་གྱི་ཁྱད་པར་རིགས་པས་བརྟག་ཅིང་འབྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འབྱེད་སྐྱའི་ཡན་ལག་ཡིན་པར་འདོད་
དོ།།

འབྲུང་ཁྲུངས་བཤད་པ།

བདུན་པ་འབྲུང་ཁྲུངས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། ལ་སྐོང་གི་མཚུགས་
སྟེན་བཤད་པའོ།། དང་པོ་ནི།

གང་ལས་གང་ཞིག་འབྲུང་སྟོན་པའི། །རྣམ་དབྱེ་ལྡན་པ་འབྲུང་ཁྲུངས་ནི།།

ནས་ལས་གཉིས་ཏེ་དགར་སྟུང་ཀྱང་། །དེ་ཡིས་འཇུག་པར་གཞུང་ལས་བསྟན།།

ཅེས་པས་བསྟན་ཏེ། དུལ་གང་ལས་དངོས་པོའི་ཚོས་གང་ཞིག་བྲལ་བའམ་བྱུང་བའི་ཁྲུངས་སྟོན་པའི་
དོན་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་དབྱེ་ལྡན་པ་འབྲུང་ཁྲུངས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ། །ནས་ལས་གཉིས་སུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ།
དེར་མ་ཟད། དགར་བ་དང་། སྟུང་པ་གཉིས་ཀྱང་། རྣམ་ལས་དེས་འཇུག་པར་སུམ་ཅུ་པའི་གཞུང་
ལས་དངོས་སུ་བསྟན་ཏོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཐུན་མོང་གི་དམིགས་བསལ་སྦྱིར་བསྟན་པ། མོ་སེའི་འཇུགས་
པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། དགར་སྟུང་འདྲིར་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པའོ།། དང་པོ་ནི།

དེ་དག་ཚོགས་སྟངས་རང་དབང་ཅན། །ཡིན་ཕྱིར་རྗེས་འཇུག་ལ་མི་ལྟོས།།

འཇུག་ཚུལ་འབྲུང་ཁྲུངས་དངོས་ལ་ནི། །ནས་ལས་གཉིས་པོ་གང་སྦྱར་འབྲུས།།

རིགས་མཐུན་དགར་ནས་མི་མཐུན་ལས། །སྟུང་ལ་ནས་སྐྱེ་ཁོ་ནས་འཇུག།

ཅེས་པས་བསྟན་ཏེ། རྣམ་དབྱེ་ལྡན་པའི་རྒྱུ་ནམ་སྦྱར་གྱུར་པའི་ནས་ལས་དེ་དག་ཚོགས་སྟངས་རང་དབང་
ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྗེས་འཇུག་གི་ཁྱད་པར་གང་ལ་ཡང་མི་ལྟོས་པར་ཅི་བདེར་འཇུག་ཚོགས་པ་ཡིན་ལོ།།
དེས་ན། རྣམ་ལས་གཉིས་ཀྱིས་འབྲུང་ཁྲུངས་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་མཉམ་དུ་འཇུག་གམ། ཞེ་ན།
མ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་ཚུལ་འབྲུང་ཁྲུངས་དངོས་ལ་ནས་ལས་གཉིས་པོ་གང་སྦྱར་ཀྱང་རུང་བའམ་འབྲུས་པ་
དང་། དགར་བ་ལ་རིགས་མཐུན་པར་དགར་ན་ རྣམ་སྐྱེ་འཇུག་པ་དང་། རིགས་མི་ཐུན་པར་དགར་ན་
ལས་སྐྱེ་འཇུག་པ་དང་། སྟུང་པའི་དོན་ལ་ནས་སྐྱེ་ཁོ་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་ལོ།།

གཉིས་པ་སོ་སོའི་འཇུག་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། འབྲུང་ཁྱུངས་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ།
དགར་བ་ལ་འཇུག་ཚུལ། སྤྱད་པ་ལ་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་ལ་གཉིས། དེས་དང་། ཆ་
ལག་གོ། དང་པོ་ནི།

དཔེར་ན་མཚོ་ནས་ལོར་བུ་དང་། བ་ལས་འོ་མ་ལ་སོགས་པ།།

ལྷ་བུ་འབྲུང་ཁྱུངས་དངོས་ཉིད་དང་།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། འབྲུང་ཁྱུངས་དངོས་ལ་འཇུག་པ་ནི། དཔེར་ན། མཚོ་ནས་ལོར་བུ། བ་ལས་འོ་མ།
ཚུ་ནས་ཉ། མ་ལས་བུ། ས་འོག་ནས་གསེར། མཁས་པ་ལས་རིག་པ། ལྷ་བུའོ།།

གཉིས་པ་ཆ་ལག་བཤད་པ་ནི།

རྟ་ལས་སྦྱང་དང་རི་ནས་སྦྱང་། །ལྷ་བུ་འབྲུང་ཁྱུངས་འབྲ་བ་དང་།།

དུ་བ་ལས་ནི་མེར་ཤེས་དང་། །ཚུ་སྐྱར་ལས་ནི་ཚུ་བཞིན་འོ།།

ལྷ་བུའི་རྒྱ་མཚན་དུ་སོགས་ལས། །བྱུང་ཕྱིར་འབྲུང་ཁྱུངས་རྗེས་མཐུན་འོ།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། འབྲུངས་ཁྱུངས་དངོས་མ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ལས་དེ་བྱུང་གི་ཆ་འབྲ་བ་ཡང་མང་དུ་
ཡོད་དེ། དཔེར་ན། རྟ་ལས་སྦྱང་། རི་ནས་སྦྱང་། ཚུ་ཤེལ་ནས་ཚུ། མེ་ཤེལ་ལས་མེ། ཤར་ཕྱོགས་
ནས་འོད། ཉི་མ་ལས་འོད། ལྷ་བུའོ།། ཡང་། དུ་བ་ལས་མེར་ཤེས། ཚུ་སྐྱར་ལས་ཚུར་ཤེས། བརྩམ་
བྱ་ལས་མཁས་སྦྱན་རིག། རྣམ་འགྲུར་ལས་བསམ་པ་གོ། ལྷ་བུ། ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་བ་དང་
ཚུ་སྐྱར་དང་བརྩམ་བྱ་སོགས་ལས། རྒྱ་མཚན་ཅན་མེ་དང་ཚུ་མཁས་པ་སོགས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་འབྲུང་
ཁྱུངས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཡིན་པས། དེ་རྣམས་ལ་ལས་སྦྱ་ཉིད་འཇུག་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་དགར་བའི་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ལས་ཀྱིས་དགར་བ་དང་། ལས་ཀྱིས་དགར་བ་
བཤད་པའོ། དང་པོ་ལ་གཉིས། དགར་གཞི་ངོས་བབྱུང་བ་དང་། དེའི་དཔེར་བརྗོད་པའོ།། དང་པོ་ནི།
དགར་ལ་རིགས་དང་བྱ་བ་དང་། །ཡོན་ཏན་རྣམས་ནི་རིམ་བཞིན་དུ།།

གཞི་གཅིག་གཉིས་སམ་མང་པོ་ལས། །འོགས་སུ་བཀར་ཏེ་དགར་བ་ནི།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། འདི་ལ་རྣམ་དབྱེ་སྦྱར་གཞིའི་མིང་ཚིག་དེ་ལས། རིགས་དང་། བྱ་བ། ཡོན་ཏན་
རྣམས། རིམ་བཞིན་དུ་ནང་གསེས་སུ་དབྱེ་ན། དགར་གཞི་གཅིག་གམ། གཉིས་སམ། མང་པོ་རྣམས་
ལས་ལོགས་སུ་བཀར་ཏེ་དགར་བའི་ཚུལ་དཔེར་བཞེད་རིམ་པས་བསྟན་པར་བྱའོ།། ཞེས་པའོ།།

གཉིས་པ་དེའི་དཔེར་བཞེད་བཤད་པ་ནི།

མི་འམ་ཅི་ལས་ངི་ཟ་གཞན། །ཕྱག་འཚལ་བ་ལས་སྒྲོམ་པ་རབ།།

དཀར་པོ་ཉིད་ལས་ངུར་མིག་མཛེས།།

དེ་བཞིན་གཉིས་སམ་མང་པོ་འང་། །སྦྱར་ཏེ་དགར་བ་ལས་ཀྱིས་སོ།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་གཞི་གཅིག་ལས་དགར་བ་ནི། དཔེར་ན། མི་འམ་ཅི་ལས་ངི་ཟ་གཞན།
འཕྱོར་ལྷན་ལས་མཁས་པ་མཛེས། ལྟ་བུ་དང་། བྱ་བའི་གཞི་གཅིག་ལས་དགར་བ་ནི། ཕྱག་འཚལ་བ་
ལས་སྒྲོམ་པ་རབ། འཚད་པ་ལས་ཚུལ་པ་མཚོག། ལྟ་བུ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་གཞི་གཅིག་ལས་དགར་
བ་ནི། དཀར་པོ་ལས་ངུར་མིག་མཛེས། མི་ཚོས་ལས་ལྟ་ཚོས་བཟང་། ལྟ་བུའོ།། དེ་བཞིན་དུ།
རིགས། བྱ་བ། ཡོན་ཏན་རྣམས། རིམ་པ་བཞིན་དུ་གཞི་གཉིས་ལས་དགར་བ་ནི། དཔེར་ན། མི་འམ་
ཅི་དང་ངི་ཟ་ལས་ལྟ་མཛེས། ཕྱག་འཚལ་བ་དང་མཚོད་པ་སུལ་བ་ལས་ཉིང་འཛིན་སྒྲོམ་པ་རབ།
དཀར་པོ་དང་སེར་པོ་ལས་ངུར་མིག་ཡིད་གར་འོང་། ལྟ་བུའོ།། དེ་བཞིན་དུ། གཞི་མང་པོ་ལས་དགར་
བ་ནི། དཔེར་ན། ལྟ་དང་། མི་དང་། ལྟ་མ་ཡིན་དང་། ངི་ཟ་ལས་སྲིན་པོ་འཛིགས་སུ་རུང་ངོ་།། ཟ་བ་
དང་། དགོད་པ་དང་། སྦྱ་བ་དང་། འགོ་བ་ལ་ལས་སྒྲོམ་པ་ལོགས་སོ།། ལྷགས་དང་། ཟངས་དང་།
འཁར་བ་དང་། དུལ་ལས་གསེར་རིན་ཐང་ཆེའོ།། ལྟ་བུ་རྣམས་ལ་ ལས་ཀྱི་དགར་བར་ཤེས་པར་
བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནས་ཀྱིས་དགར་བ་བཤད་པ་ནི།

མི་ཡི་ནང་ནས་རྒྱལ་རིགས་དཔལ། །བྱ་བའི་ནང་ནས་མཚོད་པ་ལོགས།།

རོ་ཡི་དཀྱིལ་ནས་བྱ་རམ་བློ། །ལྟ་བུ་ནས་ཀྱིས་དགར་བའོ།།

དེ་ལ་ཁ་ཅིག་རྗེས་དགར་ཡང་། །འགྲེལ་པས་ཞིབ་ཏུ་བཀག་ཟིན་ཏོ།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། རིགས་སོགས་ སོ་སོའི་རིགས་མཐུན་ཚོགས་པའི་ནང་ནས་དགར་བ་ནི། དཔེར་
ན། མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་རྒྱལ་རིགས་དཔལ། རིགས་བཞིའི་ནང་ནས་བཟུང་བེ་གཙང་། ལྟ་བུ་དང་།

བྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཚོན་པ་ལེགས། མཁས་པའི་བཀྱི་བ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཚུམ་པ་མཚོག། ལྷ་
བྱ་དང་། རོ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱ་རམ་བྲོ། རིན་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་པ་ལམ་མནང་ཆེ། ལྷ་བྱ།
རྣམས་ལ་ནས་ཀྱིས་དགར་བར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

དེ་ལ་ བོད་སྐད་རབས་པ་ལ་ཅིག་གིས་རིགས་དང་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་རྫས་ཞེས་པའི་ རྫས་ལའང་དགར་
བར་འདོད་ཀྱང་། རྫས་ནི་གཞན་ལྡན་ཡིན་ཕྱིར། རྫས་རྒྱང་པ་དགར་མི་སྲིད་ཅེས་འགྲེལ་པས་བཀག་
ཟིན་ཏོ།།

གསུམ་པ་སྤྱད་པ་ལ་འཇུག་ཚུལ་ནི།

སྤྱད་ལ་ཡུལ་དུས་དངོས་པོ་གསུམ། །ནས་ཀྱི་སྐྱེ་ཉིད་འཇུག་སྟེ་དཔེར།།

དབུས་འགྲུར་ཚལ་ནས་ལྷ་སའི་བར། །ལྷ་བྱ་ཡུལ་གྱི་མཚམས་འཛིན་དང་།།

འདི་ནས་བྱང་རྒྱབ་སྟེང་པོའི་བར། །ལྷ་བྱ་དུས་ཀྱི་མཚམས་འཛིན་དང་།།

ཀུན་ཉོན་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་བར། །ལྷ་བྱ་དངོས་པོའི་མཚམས་འཛིན་ནོ།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། འདི་ལ་ཐོག་མར་བརྩམ་བྱ་གང་ནས་བརྩམས་པ་དེ་ནས། མཐའ་དེ་ཚུན་གྱི་
མཚམས་བསྟུ་བའི་ཚུལ། ཡུལ། དུས། དངོས་པོ། གསུམ་གྱི་སྐྱེ་ནས་དབྱེ་བ་དེ་ལ། ལྷ་བྱ་ཀྱི་སྐྱེ་ཉིད་
འཇུག་སྟེ། དཔེར་ན། དབུས་འགྲུར་ཚལ་ནས་ལྷ་སའི་བར། རིན་ཚང་ནས་ཚོས་ཅེའི་བར། ལྷ་བྱ།
ཡུལ་གྱི་མཚམས་འཛིན་ལ་འཇུག་པ་དང་། འདི་ནས་བྱང་རྒྱབ་སྟེང་པོའི་བར། དེང་ནས་སང་ ཉི་མ་
མ་ཤར་གྱི་བར། ལྷ་བྱ། དུས་ཀྱི་མཚམས་འཛིན་ལ་འཇུག་པ་དང་། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར།
གཅིག་ནས་བརྒྱའི་བར། ལྷ་བྱ། དངོས་པོའི་མཚམས་འཛིན་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་དགར་སྤྱད་འདིར་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ་ནི།

དགར་དང་སྤྱད་པ་དེ་དག་ནི། །འབྱུང་ཁྱད་སྤངས་གཉིས་ཀ་མིན་ན་ཡང་།།

ཚོག་སྦྱོར་ཙམ་གྱི་ཆ་མཐུན་ཕྱིར། །རྣམ་དབྱེ་ལྷ་པའི་ཡན་ལག་གོ།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དགར་བ་དང་སྤྱད་པའི་སྐྱེ་དེ་དག་ནི། འབྱུང་ཁྱད་སྤངས་དང་། ཆ་མཐུན་
གཉིས་ཀ་མིན་ན་ཡང་ ལྷ་ས་ལས་ཀྱི་སྐྱེ། གཞི་མཐུན་དུ་གྲུབ་པས། ཚོག་སྦྱོར་ཙམ་གྱིས་ཆ་མཐུན་པ་
མ་ཟད་དོན་གྱིས་ཀྱང་འདི་དང་ཉེ་བར་གྲུབ་སྟེ། དགར་བ་ནི། དགར་གཞི་དེ་ལས་དགར་ཚོས་ལོགས་

སྤྱུང་བ་དང་། སྤྱད་པ་ནི། མཚམས་དེ་ནས་དེ་ཚུན་གྱི་བསྐྱུ་བྱ་དམིགས་སྤྱུང་བས་ན། ལོང་གི་ཆ་
མཐུན་ཆམས་དང་འབྲ་བའི་ཕྱིར་ ཆམ་དབྱེ་ལྡ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བཞག་གོ།

གསུམ་པ་ཁ་སྐོང་གི་མཚུག་སྤྱད་བཤད་པ་ནི།

གཞུང་ལས་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཀྱང་། །ནས་སྐྱ་ལྷག་བཅས་ལ་ཡང་འཇུག།
དཔེར་ན་ལངས་ནས་བྱ་བ་བྱེད། །ལྷ་བྱ་ལྷག་བཅས་གང་བསྐྱུ་ན།།
གོང་དུ་སློམ་པའི་ལ་ཡིག་དང་། །འདྲིར་བསྟན་ནས་ཀྱི་ལྷག་བཅས་གཉིས།།
རྗེས་འཇུག་མི་ལྷོས་མཚམས་སྤྱིར་གྱི། །ལྷག་བཅས་ཉིད་དུ་བསྐྱུ་བའོ།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། སུམ་ཅུ་པའི་གཞུང་ལས་དངོས་སུ་མ་བཤད་ཀྱང་འགྲེལ་པའི་ཁ་སྐོང་ལས། ད་
ལྷའི་ནས་སྐྱ་འདྲི་ནི། ལྷག་བཅས་ལ་ཡང་འཇུག་སྟེ། དཔེར་ན། ལངས་ནས་བྱ་བ་བྱེད། བརྟགས་ཤིང་
དབྱད་ནས་བྱ་བ་ཚེམས། ལྷ་བྱའོ།། དེ་ལྷ་བྱའི་ལྷག་བཅས་གང་དུ་བསྐྱུ་བ་ཡིན། ཞེ་ན། གོང་དུ་སློམ་
པའི་ལ་ཡིག་གི་ལྷག་བཅས་དང་། ད་ལྷའི་ནས་ཀྱི་ལྷག་བཅས་གཉིས་པོ་སྤྱད་རང་དབང་ཅན་ཡིན་ཕྱིར།
རྗེས་འཇུག་གི་ཁྱད་པར་ལ་མི་ལྷོས་ཤིང་། ཚིག་སྐྱ་བྱི་མཚམས་སྤྱིར་བའི་ལྷག་བཅས་ཉིད་དུ་བསྐྱུ་བའོ།།

བོད་པའི་སྐྱ་བཤད་པ།

བརྒྱད་པ་བོད་པའི་སྐྱ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དམིགས་བསལ་བསྟན་པའོ།། དང་པོ་ནི།

ཀྱི་སྐྱར་བོད་པ་གསལ་བྱེད་ནི། །མིང་གི་ཐོག་མར་གཙོ་ཆེར་གསུངས།།
བར་དང་མཐའ་ལའང་སྐྱར་རུང་དཔེར། །ཀྱི་ཉོ་ལབ་གཅིག་འཇམ་དཔལ་དབྱངས།།
དབྱངས་ཅན་མ་ཀྱི་བདག་ལ་དགོངས། །དགོངས་ནས་ཤེས་རབ་མཚོག་སྤོལ་གྱི།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། གང་ཡང་རུང་བའི་མིང་བརྗོད་པའི་དང་པོ་རྩ། ཀྱི་ཞེས་སྐྱར་བ་ནི། མིང་ནས་
བོད་པ་ལྷ་བྱའི་བོད་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་ཡིན་འོ།། དེ་ཡང་། མིང་གི་ཐོག་མར་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་གིས་
གསུངས་པ་མ་གཏོགས། གཞན་ཚིགས་བཅད་སོགས་སྤྱིར་བའི་ཚེ། བར་དང་མཐའ་ལའང་སྐྱར་རུང་
སྟེ། དཔེར་ན། ཀྱི་ཀྱི་སྐྱ་མ་རིན་པོ་ཆེ། ཀྱི་ཉོ་ལབ་གཅིག་འཇམ་དཔལ་དབྱངས།། ལྷ་བྱ། མིང་གི་
ཐོག་མར་སྐྱར་བ་དང་། འཇམ་དབྱངས་མགོན་ཀྱི་བདག་ལ་དགོངས། །དབྱངས་ཅན་མ་ཀྱི་ཤེས་

རབ་སྒྲིལ། ལྷ་བྲུ། མིང་གི་བར་མཚམས་སུ་སྐྱར་བ་དང་། བདག་ལ་དགོངས་ཤིག་མགོན་པོ་
ཀྱེ། །དགོངས་ནས་ཤེས་རབ་མཚོག་སྒྲིལ་ཀྱེ། ལྷ་བྲུ། མིང་གི་མཐའ་རུ་སྐྱར་བའོ།

གཉིས་པ་དམིགས་བསལ་བསྟན་པ་ནི།

ལྷ་བྲུ་སྐྱར་བའི་མིང་མཐའ་ཡང་། །རྣམ་དབྱེ་དང་པོ་མ་གཏོགས་པ།

རྣམ་དབྱེ་གཞན་ལ་འཇུག་པ་མིན། །ཀ་ཡེ་ཀྱ་ཡེ་བོད་སྐྱ་ནི།

སྐྱ་དང་སྐྱལ་ལ་སྐྱར་བ་ལས། །དམ་པའི་ཡུལ་ལ་མི་མཛེས་སོ།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྷ་བྲུར་སྐྱར་བའི་མིང་མཐའ་ཡང་། རྣམ་དབྱེ་དང་པོའི་མིང་རྒྱང་ཁོ་ནར་མ་
གཏོགས་རྣམ་གཉིས་པ་སོགས་ གཞན་ལ་གཏན་ནས་འཇུག་པ་མ་ཡིན་འོ། །གཞན་ཡང་། གཞུང་
ལས་མ་བསྟན་པའི་བོད་སྐྱའི་ཆར་གཏོགས་པའང་འགའ་ཞིག་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། ཀྱེ་མ་སེམས་ཅན་
འདི་འདྲ་བ། ལྷ་བྲུ། རྟིང་རྟེན་བའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་དང་། །ཀ་ཡེ་ཉོན་དང་གྲོགས་པོ་དག། ལྷ་བྲུ།
སྐྱ་དང་གོང་ཚིག་ལ་འཇུག་པ་དང་། །ཀ་ཡེ་ལྷོ་བོ་ལྷོ་མའི་ཚོགས། ལྷ་བྲུ། སྐྱལ་དང་བྲག་ལུལ་ལ་
འཇུག་པ་རྣམས་ཡུལ་དམན་པ་སོགས་དེ་དང་དེར་སྐྱར་བ་མ་གཏོགས། དམ་པའི་ཡུལ་ལ་སྐྱར་ན་ཆེས་
མི་མཛེས་པས་སོ།

ཕྱད་རང་དབང་ཅན།

གཉིས་པ་ཕྱད་རང་དབང་ཅན་འབའ་ཞིག་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མིང་གིས་མདོར་བསྟན་པ། དབྱེ་
བས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། དང་པོ་ནི།

ད་ནི་ཚིག་ཕྱད་རང་དབང་ཅན། །འབའ་ཞིག་པ་ལས་

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། རྗེས་འཇུག་ལ་ལྟོས་པའི་ ཕྱད་རྣམ་དབྱེ་དང་བཅས་པ་རྣམས་བཤད་ཟིན་ནས།
ད་ནི་རྗེས་འཇུག་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ ཕྱད་རང་དབང་ཅན་འབའ་ཞིག་བཤད་པ་ལས། བྱི་སྐྱ་སོགས་རྒྱག་
པོ་རིམ་པས་བསྟན་པར་བྱའོ། ཞེས་པའོ།

འཇིགས་པ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་དབྱེ་བས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་དུག། འཇིགས་པ་དང་སྐྱེ། དེ་སྐྱེ། གང་སྐྱེ། བདག་སྐྱེ། དགག་སྐྱེ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་ལ་གཉིས། འཇུག་ཡུལ་དབྱེ་བ་དང་། འཇུག་ཚུལ་དཔེར་བཅོམ་པའོ།། དང་པོ་ནི།

“འཇིགས་པའི། །དགར་དང་བརྟན་པ་གཉིས་སུ་བྱེ།

དགར་ལ་མཚོག་དང་མཚོག་མིན་དང་། །ཐ་དད་དགར་བ་རྣམ་པ་གསུམ།།

དགར་གཞི་སྣོས་དང་མ་སྣོས་གཉིས། །དབྱེ་བས་ལྡ་སྟེ་རིམ་བཞིན་དཔེར།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལས་དང་པོ་མིང་ཚིག་གང་རུང་གི་མཐའ་དང་མཐུན་པར་སྦྱོར་བའི་ཚིག་ལྟར་ནི་སྐྱེ་ནི། བཅོམ་གཞི་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་དམིགས་ཀྱིས་ལོགས་སུ་དགར་བ་དང་། བཅོམ་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ནན་གཏན་ཏུ་བརྟན་པ་སྟེ་ཅ་བའི་འཇུག་ཡུལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ལས། དང་པོ་དགར་བ་ལ་ནང་གསེས་སུ་བཅོམ་གཞི་དེ་ལས་མཚོག་ཏུ་དགར་བ་དང་མཚོག་མིན་པར་དགར་བ་དང་། ཐ་དད་པ་ཙམ་ཏུ་དགར་བ་སྟེ་དངོས་བསྟན་དགར་བ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། རྒྱགས་བསྟན་སྐྱོ་སྐྱོ་ལས་བཤད་པའི་དགར་གཞི་དངོས་སུ་སྣོས་མ་སྣོས་གཉིས་བསྟན་ནས་དབྱེ་བས་འཇུག་ཡུལ་རྣམ་པ་ལྡ་སྟེ་རིམ་པ་བཞིན་ཏུ་དཔེར་བཅོམ་གྱིས་བསྟན་པར་བྱའོ།། ཞེས་པའོ།།

གཉིས་པ་འཇུག་ཚུལ་དཔེར་བཅོམ་པ་ལ་གསུམ། དངོས་བསྟན་གྱི། རྒྱགས་བསྟན་གྱི། བརྟན་པའི་དཔེར་བཅོམ་པའོ།། དང་པོ་ནི།

རྒྱུ་པ་ནི་རིགས་ཀྱི་མཚོག། །རིགས་རྣམས་ལས་ནི་གདོལ་བ་དམན།།

གསེར་ནི་དདུལ་ལས་ཐ་དད་དོ། །ལྷ་བྱ་དགར་བ་རྣམ་གསུམ་དང་།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། མཚོག་ཏུ་དགར་བ་ནི། དཔེར་ན། རྒྱུ་པ་ནི་རིགས་ཀྱི་མཚོག་གོ། ཞེས་སམ་ཡང་ན། ས་ལམ་ནི་དོ་རྣམས་ཀྱི་རྗེ་བོ་འོ། ལྷ་བྱ་དང་། གདོལ་བ་ནི་རིགས་རྣམས་ཀྱི་ཐ་ཆད་དོ།། ཞེས་སམ་ཡང་ན། རྒྱུ་བྱེད་པ་ནི་སྐྱེ་བོ་ཐ་མའོ།། ལྷ་བྱ། དམན་པར་དགར་བ་དང་། གསེར་ནི་དདུལ་ལས་ཐ་དད་དོ།། ཞེས་སམ་ཡང་ན། ཚངས་པ་ནི་བརྒྱ་བྱིན་ལས་གཞན་འོ།། ལྷ་བྱ། ཐ་དད་པར་དགར་བ་སྟེ་དགར་བ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ།།

གཉིས་པ་བྱམས་བསྟན་གྱི་དཔེར་བཅོམ་ནི།

ལྷ་རྣམས་ལས་ནི་ཚངས་པའི་མགོ། གཙམ་པ་པོ་ནི་དབང་ལྷུག་གོ། ལྷ་བྱ་དགར་གཞི་སྟོས་པ་དང་།

མིག་སྟོང་ཅན་ནི་བརྒྱ་བྱིན་ལོ། ལྷ་བྱ་དགར་གཞི་མ་སྟོས་སོ།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། ལྷ་སྟོན་གསུངས་པའི་དགར་གཞི་སྟོས་མ་སྟོས་གཉིས་ནི། དཔེར་ན། ལྷ་
རྣམས་ལས་ཚངས་པའི་མགོ་གཙམ་པ་པོ་ནི་དབང་ལྷུག་གོ། ཞེས་སམ་ཡང་ན། ལྷ་རྣམས་ལས་
གདོང་བཞི་དང་ལྷན་པ་ནི་ཚངས་པའོ། ལྷ་བྱ་དགར་གཞི་སྟོས་པ་དང་། མིག་སྟོང་ཅན་ནི་བརྒྱ་བྱིན་
ལོ། ཞེས་སམ་ཡང་ན། ལྷ་བས་དང་ལྷན་པ་ནི་སྟེང་མེད་ཀྱི་བྱའོ། ལྷ་བྱ། དགར་གཞི་མ་སྟོས་པའོ།

གསུམ་པ་བརྟན་པའི་དཔེར་བཅོམ་ནི།

ནན་གྱིས་བརྟན་ལ་འཇུག་པ་ནི།

ཁྱོད་ནི་གཉེན་དང་ཁྱོད་ནི་བཤེས། ཞེས་སོགས་ལྷ་བྱ་བརྟན་པ་དང་།

སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་ལྷན་པ་ནི། ལྷ་བྱ་ཚིགས་བཅད་ཁ་སྐོང་ཡང་། །ངེས་བཟུང་བརྟན་པའི་སྐྱེ་ཉིད་དོ། །
ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། གཉིས་པ་ནན་གྱིས་བརྟན་པ་ནི། དཔེར་ན། ཁྱོད་ནི་གཉེན། ཁྱོད་ནི་བཤེས།
ཁྱོད་ནི་སྟོགས། ཁྱོད་ནི་མཛའ་བའོ། ཞེས་སམ་ཡང་ན། རིགས་ནི་མཐོ། གཟུགས་ནི་མཛེས། ཐོས་
པ་ནི་ཆེ། ལང་ཚོ་ནི་གཞོན། དབང་ཐང་ནི་ཆེའོ། ལྷ་བྱ་དང་། ལྷ་བྱ་འདོད་པས་ནི་བྱ་ཐོབ་ལྷུང་
ཅིང་། ཁོར་འདོད་པས་ནི་ལོར་རྣམས་ཉིད་ཐོབ། ལྷ་བྱ། ཚིགས་བཅད་ཁ་སྐོང་གི་དོན་དུ་ཡང་ངེས་
བཟུང་བརྟན་པའི་ནི་སྐྱེ་ཉིད་འཇུག་པ་ཉིད་དོ།

དང་སྐྱ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་དང་སྐྱ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། འཇུག་ཡུལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་དང་། འཇུག་ཚུལ་གྱི་དཔེར་བཅོམ་
བཤད་པ་འོ། དང་པོ་ནི།

དང་སྐྱ་སྐྱུད་འབྱེད་རྒྱ་མཚན་དང་། ཚེ་སྐབས་གདམས་ངག་ལྷ་རིམ་དཔེར་།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། མིང་ཚིག་གང་རུང་གི་བར་མཚམས་རྣམས་སུ་སྐྱུར་བའི་ཚིག་སྐྱུད་དང་སྐྱ་ནི།
བསྐྱ་གཞི་གཅིག་ལ་བསྐྱ་ཚོས་གཉིས་སམ་དུ་མ་སྐྱུད་པ་དང་། དབྱེ་གཞི་གཅིག་ལས་འབྱེད་ཚོས་གཉིས་
སམ་དུ་མར་འབྱེད་པ་དང་། རྒྱ་དེ་ལས་མཚན་མ་དེ་བྱུང་བ་རྒྱ་མཚན་གྱི་དོན་དང་། དུས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་

བཟོད་པ་ཚེ་སྐབས་ཀྱི་དོན་དང་། གཞན་ལ་སླང་དོར་སྟོན་པ་གདམས་ངག་བཟོད་པའི་དོན་ཏེ། དོན་
ཚན་ལྔ་ལ་འཇུག་པ་རིམ་པས་དཔེར་བཟོད་བསྟན་པར་བྱའོ།། ཞེས་པའོ།།

གཉིས་པ་ལ་ལྔ་ལས། དང་པོ་བསྟུ་བྱ་མང་པོ་གཅིག་ལ་བསྟུ་བ་ནི།

ལུང་དང་རྟོགས་པ་གཉིས་ཚོས་སོ།།

ས་དང་རྒྱ་དང་མེ་དང་རླུང་། བཅས་མཁའ་རྣམས་ནི་འབྱུང་བའོ།།

ལྷ་བྱ་བསྟུ་བྱ་ཚོས་གཉིས་སམ། རྟུ་མ་གཅིག་ལ་སྟུད་པ་དང་།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། བསྟུ་གཞི་གཅིག་ལ་བསྟུ་བྱའི་ཚོས་གཉིས་སྟུད་པ་དང་རྟུ་མ་སྟུད་པ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་གཉིས་སྟུད་པ་ནི། དཔེར་ན། ལུང་དང་རྟོགས་པ་ནི་ཚོས་སོ།། ཞེས་སམ་ཡང་ན། ཀུན་རྫོབ་
དང་དོན་དམ་ནི་བདེན་པའོ།། ལྷ་བྱ་དང་། རྟུ་མ་སྟུད་པ་ནི། ས་དང་། རྒྱ་དང་། མེ་དང་། རླུང་དང་།
ནམ་མཁའ་རྣམས་ནི་འབྱུང་བའོ།། ཞེས་སམ་ཡང་ན། སྟུག་བསྟུ་ལ་དང་། ཀུན་འབྱུང་དང་། འགོག་
པ་དང་། ལམ་རྣམས་ནི་བདེན་པའོ།། ལྷ་བྱའོ།།

གཉིས་པ་རྟུ་མར་འབྱེད་པ་ནི།

ཚོས་ནི་ལུང་དང་རྟོགས་པའོ།།

འབྱུང་བ་འདི་ནི་ས་དང་རྒྱ། མེ་དང་རླུང་དང་ནམ་མཁའ་འོ།།

ལྷ་བྱ་དབྱེ་གཞི་གཅིག་གཉིས་ལས། གཉིས་སམ་རྟུ་མར་འབྱེད་པའོ།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དབྱེ་གཞི་གཅིག་ལས་འབྱེད་ཚོས་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་དང་། རྟུ་མར་འབྱེད་པ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་ནི། དཔེར་ན། ཚོས་ནི་ལུང་དང་རྟོགས་པའོ།། ཞེས་སམ་
ཡང་ན། བདེན་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་མོ།། ལྷ་བྱ་དང་། རྟུ་མར་འབྱེད་པ་ནི། འབྱུང་བ་ནི། ས་
དང་། རྒྱ་དང་། མེ་དང་། རླུང་དང་། ནམ་མཁའ་འོ།། ཞེས་སམ་ཡང་ན། བདེན་པ་ནི། སྟུག་བསྟུ་ལ་བ་
དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་མོ།། ལྷ་བྱའོ།།

གསུམ་པ་རྒྱ་མཚན་དོན་ལ་འཇུག་པ་ནི།

སློན་ཟོས་པ་དང་ནད་སོས་སོ། །ལྟ་བུ་རྒྱ་མཚན་དོན་ལ་འཇུག།

ཅེས་པས་བསྟན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་ལ་འཇུག་པ་ནི། དཔེར་ན། སློན་ཟོས་པ་དང་ནད་སོས། ཆར་པ་བབས་པ་དང་རྩ་བོ་རྒྱས། མང་དུ་ཐོས་པ་དང་ཤེས་རབ་འཕེལ། ལྟ་བུ་ལོ།

བཞི་པ་ཆེ་སྐབས་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ནི།

ནམ་ལངས་པ་དང་ལྷན་པ་ཡལ། །ལྟ་བུ་ཆེ་སྐབས་དོན་ལ་འཇུག།

ཅེས་པས་བསྟན་ཏེ། ཆེ་སྐབས་ལ་འཇུག་པ་ནི། དཔེར་ན། བྱ་སྐད་བོད་པ་དང་གཉིད་སང། །ནམ་ལངས་པ་དང་ལྷན་པ་ཡལ། ཉི་མ་ཤར་བ་དང་ཆོས་སྟོན། ལྟ་བུ་ལོ།

ལྷ་པ་གདམས་ངག་ལ་འཇུག་པ་ནི།

ཉོན་དང་སློབས་དང་སློམས་དང་སོགས། །ལྟ་བུ་གདམས་ངག་ལ་འཇུག་གོ།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། གདམས་ངག་ལ་འཇུག་པ་ནི། དཔེར་ན། ཆོས་ཉོན་དང་། ལེགས་པར་སློབ་དང་། ཡིད་ལ་བྱུངས་དང་། དོན་སློམས་དང་། ལྟ་བུ། སྐྱལ་ཆོག་དང་འབྲེལ་བའི་ངག་སྐྱོར་ལ་འཇུག་གོ།

དེ་སྐྱེ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་དེ་སྐྱེ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པ་མདོར་བསྟན་ནི།

དེ་སྐྱེ་བ་སྟེད་དངོས་པོ་དུས། །གསུམ་གྱིས་དབྱེ་བས་འཇུག་ཚུལ་དག།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། མིང་ཆོག་གང་རུང་གི་ཐོག་མཐའ་རྣམས་སུ་ཅི་རིགས་པར་སྐྱོར་བའི་ ཆོག་ཕྱད་དེ་སྐྱེ་ནི། ཐ་སྟེད་བཏགས་པ་བ་ཚམ་གྱི་དབང་དུ་འཇུག་པ་གསུམ་དང་། དངོས་པོའི་དོན་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་འཇུག་པ་བཞི་དང་། དུས་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་འཇུག་པ་གཉིས་བཅས་དོན་ཚན་གསུམ་གྱིས་དབྱེ་བས། འཇུག་ཚུལ་རྣམས་པ་དགུ་ཡོད་པ་རྣམས་རིམ་པས་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའོ།

གཉིས་པ་འཇུག་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཐ་སྙད་ཏུ་འཇུག་ཚུལ། དངོས་པོ་ལ་འཇུག་ཚུལ།
དུས་ལ་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པའོ། དང་པོ་ལ་གཉིས། འཇུག་ཡུལ་གྱི་ངོས་བཟུང་དང་། འཇུག་ཚུལ་གྱི་
དབྱེ་བ་བཤད་པའོ། དང་པོ་ནི།

ཐ་སྙད་འཇུག་པ་རྣམ་གསུམ་ནི།

རྣམ་གངས་གཞན་སྐྱོར་ལྷག་བཅས་དང་། །དུས་འདས་གོ་བའི་ཐ་སྙད་དོ།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། ཐ་སྙད་ཏུ་འཇུག་པ་རྣམ་གསུམ་ནི། དེ་སྐྱེ་དེའི་སྐྱོན་ཏུ་ རྣམ་གངས་ཚིག་ཟིན་ཏུ་
གསལ་མི་གསལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཡང་། དོན་གྱི་རྣམ་གངས་གཞན་ཞིག་མཚོན་ཏུ་ཡོད་པའི་རྣམ་གངས་
གཞན་སྐྱོར་དང་། དོན་གྱི་རྣམ་གངས་མཚོན་ཏུ་མེད་པའི་ལྷག་བཅས་ཏེ། དབྱེ་བ་མཚན་ཉིད་པ་གཉིས་
དང་། དེ་ཉིད་དུས་འདས་པར་གོ་བའི་ དབྱེ་གཞི་གཅིག་བཅས་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་པར་འདོད་དོ།
དེ་ཡང་ཐ་སྙད་ཅེས་པ་ནི། གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལས་ བན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་སུ་གསུངས་པའི་ཐ་
སྙད་དེ་ དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་ནན་གྱིས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཤེས་བཟོན་
འཇུག་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ཡིན་ཞིང་། དབྱེ་བ་འདི་ལའང་ཐ་སྙད་ཏུ་འཇོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རྣམ་
གངས་གཞན་སྐྱོར་ནི། དོན་གཞན་ལ་དེ་ཞེས་ནན་གྱིས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པ་དང་། ལྷག་བཅས་ནི།
ཤེས་བཟོན་རུང་བ་ཙམ་གྱིས་དང་། དུས་འདས་གོ་བ་ནི་ཐུན་མོང་གི་འཇུག་པ་བཏགས་པ་བ་ཙམ་ཡིན་
པས་ན། དེ་སྙད་ཏུ་བཟོན་པར་ངེས་སོ།

གཉིས་པ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། རྣམ་གངས་གཞན་ཅན། ལྷག་བཅས། དུས་
འདས་གོ་ཚུལ་བཤད་པའོ། དང་པོ་ནི།

དཔེར་ན་རྣམ་གངས་གཞན་སྐྱོར་ནི། །དེ་བཞིན་དེ་ལས་ཀྱང་ནི་མཁས།

ལྷ་བྱ་དཔེ་དང་གང་ཟག་གི། །རྣམ་གངས་ལུགས་ལས་གོ་རྒྱ་དང་། །མཁས་པ་དེ་ནི་མཚོག་ལྷ་བྱ། །རྣམ་
གངས་ཚིག་ཟིན་ཡོད་པ་དང་།
ཚིག་ཟིན་ཡོད་དམ་མེད་ཀྱང་རུང་།

རྣམ་གྲངས་གཞན་ཞིག་དེ་སྐྱ་དེར། ལྷུང་དགོས་པས་ན་གཞན་སྐྱོར་བཤད།།

ཅེས་པས་བསྟན་ཏེ། རྣམ་གྲངས་གཞན་སྐྱོར་ནི། དཔེར་ན། སྤར་གྱི་དེ་ནི་དེ་མ་ཡིན་ནོ། དེ་ནི་འདི་ལྟ་
བྱ་ཡོད་པས་དེ་ཡིན་ནོ།། དེ་བཞིན་དེ་ལས་ཀྱང་ལེགས་སོ།། ལྟ་བུ། རྣམ་གྲངས་ལྷགས་ལས་མཚོན་དུ་
ཡོད་པ་དང་། སྤར་དེར་བཙོལ་བའི་གོས་དེ་ཁ་དོག་དེ་མ་ཡིན་ནོ།། ངའི་གོས་དེ་མདོག་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་
པས་དེ་ཡིན་ནོ།། གོས་དེ་བཞིན་དུ་འམ་དེ་ལས་ཀྱང་ལེགས་སོ།། ལྟ་བུ། རྣམ་གྲངས་ཚིག་ཟིན་དུ་ཡོད་པ་
དང་། རྣམ་གྲངས་ཚིག་ཟིན་དུ་ཡོད་དམ་མེད་ཀྱང་རུང་། གང་ལྟར་ཡང་དོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་གཞན་
ཞིག་ཐ་སྟོན་གྱི་དེ་སྐྱ་དེར་ དེས་ཅན་དུ་སྐྱར་ནས་གོ་དགོས་པས་ན། རྣམ་གྲངས་གཞན་སྐྱོར་ཞེས་
བཤད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལྷག་བཅས་ནི།

ཐ་སྟོན་ལྷག་བཅས་དེ་སྐྱ་ནི། དཔེར་ན་བཤད་དེ་གོ་ལྟར་རོ།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་སྐྱ་ལྷག་བཅས་ལ་འཇུག་པ་ནི། དཔེར་ན། བཤད་དེ་གོ། བཅད་དེ་ཚོད།
བཅུད་དེ་བཀྱར། ལྟ་བུའོ།།

གསུམ་པ་དུས་འདས་གོ་རྒྱལ་བཤད་པ་ནི།

དུས་འདས་གོ་བའི་ཐ་སྟོན་ནི། རྣམ་གྲངས་གཞན་གྱི་དེ་སྐྱའི་དོན།།

སྡོན་དུ་སོང་ངམ་བཞོན་ཟིན་པ། ཞིག་ལ་བསམ་པས་འདས་པར་གྱུར།

ཐ་སྟོན་ལྷག་བཅས་འདི་མ་ཟད། གོང་གི་ལྷག་བཅས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་།།

དོན་ལ་འདས་མ་འདས་ཀྱང་རུང་། ཚིག་ཅམ་ཐལ་བས་འདས་པར་གོ།

དེ་གཉིས་དུས་འདས་གོ་ཕྱིར་བྱ། དབྱེ་ཡི་འདས་པ་གྲུང་དུ་མེད།།

ཅེས་པས་བསྟན་ཏེ། རྣམ་གྲངས་གཞན་ཅན་དང་ལྷག་བཅས་གཉིས་པོ་དུས་འདས་པར་གོ་རྒྱལ་ནི།
རྣམ་གྲངས་གཞན་སྐྱོར་ནི། དཔེར་ན། སང་གི་ཁ་ཟས་དེ་དེ་རིང་སྟོན་གྱིས་ཤིག། ལྟ་བུའི་ཚིག་སྡོན་
དུ་སོང་བའམ། བཞོན་ཟིན་པ་ཞིག་ལ་བསམ་དགོས་པས་ན། འདས་པར་གྱུར་བ་དང་། ལྷག་བཅས་

ཀྱང་ཐ་སྐྱད་གྱི་འདི་མ་ཟད། གོང་གི་ལྷག་བཅས་སྟེ་དེ་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་ལ་འདས་ཀྱང་
རུང་མ་འདས་ཀྱང་རུང་ཚིག་ཙམ་སྟོན་དུ་ཐལ་ཟེན་པས་ན། འདས་པར་གོ་བ་ཡིན་ནོ།། རྣམ་གྲངས་
གཞན་སྟོན་དང་ལྷག་བཅས་དེ་གཉིས་དུས་འདས་པར་གོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྐྱད་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་
དབྱེ་བ་ཡིན་གྱི་ དུས་འདས་པ་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་དཔེར་བརྗོད་གྲུང་དུ་བསྟན་པ་ནི་མེད་པར་ཤེས་
དགོས་སོ།།

གཉིས་པ་དངོས་པོ་ལ་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། འཇུག་ཡུལ་ངོས་བརྒྱུད་བ། འཇུག་ཚུལ་དཔེར་
བརྗོད་པ། དམིགས་བསལ་དོན་བསྟུ་བའོ།། དང་པོ་ནི།

དངོས་པོར་འཇུག་པ་རྣམ་བཞི་ནི།

བདེན་དང་གསང་བའི་དངོས་པོ་དང་། །བདག་གི་བ་དང་གཞན་དངོས་སོ།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དངོས་པོའི་དོན་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་འཇུག་པ་རྣམ་པ་བཞི་ནི། རྣམས་དོན་ཕྱིན་
ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པ་བདེན་པའི་དངོས་པོ་དང་། རྣམས་དོན་གཞན་ལ་དངོས་སུ་མི་སྟོན་བར་རྒྱུར་གྱིས་
གོ་བའི་ཚིག་སྟོན་པས་གསང་བའི་དངོས་པོ་དང་། བདག་ཉིད་དང་འབྲེལ་བའི་དངོས་པོ་གང་རུང་སྟོན་
པ་བདག་གི་བའི་དངོས་པོ་བསྟན་པ་དང་། ས་ལོ་ལ་པོའི་གང་ཟག་དང་དངོས་པོ་གང་རུང་སྟོན་པ་གཞན་
གྱི་དངོས་པོ་བསྟན་པ་རྣམས། དཔེར་བརྗོད་རིམ་པས་བསྟན་པར་བྱའོ།། ཞེས་པའོ།།

གཉིས་པ་འཇུག་ཚུལ་དཔེར་བརྗོད་པ་ནི།

དཔེར་ན་དེ་ཡིན་དེ་ཀ་འོ། །ལྟ་བུ་བདེན་པའི་དངོས་པོ་དང་།།

ལྟོད་གྱི་དོན་དེ་བསྐྱབས་ཟིན་ཏམ། །ལྟ་བུ་གསང་བའི་དངོས་པོ་དང་།།

བདག་གི་འོར་དེ་ལེགས་ལྟ་བུ། །བདག་གི་བ་ཡི་དངོས་པོ་དང་།།

མི་དེ་འོར་དེ་ལྟ་བུ་རྣམས། །གཞན་གྱི་དངོས་སོ་་་

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། བདེན་པའི་དངོས་པོ་ནི། དཔེར་ན། དེ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།། དེ་ཀ་འོ་མའོ།། རབ་
འབྱོར་དེ་དེ་བཞིན་ནོ།། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། གསང་བའི་དངོས་པོ་ནི། དོན་དེ་བསྐྱབས་ཟིན་ཏམ། དེ་

མ་བརྗེད་པར་བྱོས་ཤིག །ཚུད་ཀྱིས་ཟེར་བ་དེ་ངས་སྟེར་རོ། །ལྷ་བྱ་དང་། བདག་གི་བའི་དངོས་པོ་ནི།
བདག་གི་ཕ་དེ། བདག་གི་མ་དེ། བདག་གི་བྱ་དེ། བདག་གི་འོར་དེ། ལྷ་བྱ་དང་། གཞན་གྱི་དངོས་
པོ་ནི། གང་ཟག་དེ། འོར་རྗེས་དེ། ཀ་བ་དེ། བུ་མ་པ་དེ་སོགས། ལྷ་བྱ་རྣམས་སོ། །

གསུམ་པ་དམིགས་བསལ་དོན་བསྟུ་བ་ནི།

“དེ་དག་བཞིར། །མ་འདུས་པ་ཡི་དངོས་པོ་མེད།།

དེ་བཞིན་རང་རང་ཚིག་གོགས་ཀྱི། །སློབ་ས་དུས་གསུམ་མཉམ་པར་འཇུག།

ཅེས་པས་བལྟན་ཏེ། དངོས་པོར་འཇུག་པ་དེ་དག་བཞིར་མ་འདུས་པའི་དངོས་པོ་ལོགས་གོ་བ་ཞིག་
མེད་ལ། དེ་བཞིན་པོ་རང་རང་གི་ཚིག་གོགས་ཀྱི་སློབ་ས་ རུས་གསུམ་ཀུན་ལ་མཉམ་པར་འཇུག་སྟེ།
དཔེར་ན། ཚུད་ཀྱིས་སྤར་སྤྲུམ་པ་དེ་བདེན་པར་སྤང་། ད་རེས་གསུང་བ་ཡང་དེ་བཞིན་བདེན་མོད།
ཕྱིས་སུ་འདེད་འདྲ་བདེན་པར་གསུང་རོགས་གནང་། ལྷ་བྱས་མཚོན་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་དུས་ལ་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། མཐའ་དབྱེད་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

དུས་ལ་འཇུག་པ་རྣམ་གཉིས་ནི། །འདས་དང་མ་འོངས་པ་ཡི་དུས།།

གཉིས་ལ་འཇུག་པ་ངེས་ཏེ་དཔེར། །སློབ་དེ་ཕྱི་དེ་ལྷ་བྱ་འོ། །

ཞེས་པས་བལྟན་ཏེ། དུས་ལོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་འཇུག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ནི། འདས་པའི་དུས་དང་།
མ་འོངས་པའི་དུས་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་ལས། འདས་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི། དཔེར་ན། སློབ་འདས་པའི་
བསྐྱལ་པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱུ་མར་མེ་མཛད་དེ་ལྷ་བྱ་བྱོན། ལྷ་བྱ་དང་། ཡང་ བ་ཞིང་གི་ལོ་དེ་ལ། ལ་
སང་གི་དུས་དེ་ལ། ལྷ་བྱ་འོ། ། མ་འོངས་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི། དཔེར་ན། མ་འོངས་པའི་བསྐྱལ་པ་དེ་ལ་
རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་དེ་ལྷ་བྱ་བྱོན། ལྷ་བྱ་དང་། ཡང་ཕྱི་མའི་ལོ་ཚེས་འགྲུར་དེ་ལ། སང་གི་དུས་དེ་ལ།
ལྷ་བྱས་མཚོན་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་མཐའ་དབྱེད་བཤད་པ་ནི།

དངོས་པོའི་ནང་ནས་བདག་རང་དང་། །ཏུས་ཀྱི་ནང་ནས་ད་ལྟ་བུ།
གཉིས་ལ་འདི་ཞེས་སྒྲུབ་བ་ལས། །དེ་སྐྱེ་མི་འཇུག་དངོས་གཞན་ཡང་།
རིང་ལ་དེ་དང་ཉེ་ལ་འདི། །སྐྱུར་བའི་གནད་འདི་ཤེས་པར་གཅེས།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དངོས་པོར་འཇུག་པ་བཞིའི་ནང་ནས། བདག་རང་ཉིད་དང་། ཏུས་ཀྱི་ནང་ནས།
ད་ལྟ་བུ་གཉིས་ལ་འདི་ཞེས་སྐྱུར་བ་མ་གཏོགས། དེ་སྐྱེ་གཏན་ནས་མི་འཇུག་སྟེ། དཔེར་ན། བདག་
འདི་ལྟ་བུ་ལ། བསམ་པ་འདི་ལྟ་བུ། ལུས་འདི་ལྟ་བུ། ལས་འབྲས་འདི་ལྟ་བུ་བྱུང་ངོ་། ། ལྟ་བུ་ལོ། ད་
ལྟ་བུ་ལ་འཇུག་པ་ནི། དཔེར་ན། ད་ལྟའི་བསྐྱེད་པ་འདི་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེད་པ་འདི་ལྟ་བུ་བྱོན། ལྟ་
བུ་དང་། ད་ལྟའི་ལོ་འདི་ལ། དེ་རིང་གི་ཉི་མ་འདི་ལ། ལྟ་བུ་ལོ། དེར་མ་ཟད། དངོས་པོ་གཞན་ཡང་
ཐག་རིང་ན་གནས་པ་ལ། དེ་ཞེས་སྐྱུར་བ་དང་། རྒྱུད་ན་ཉེ་བར་གནས་པ་ལ། འདི་ཞེས་སྐྱུར་དགོས་
ཏེ། དཔེར་ན། དེར་ཚུད་སྐར་ལྷུ་ལ་དུ་ཡོད་པ་ནས། ཞེས་དང་། འདིར་རང་ཡང་སྐར་ལྷུ་སྐྱེ་གནས།
ལྟ་བུ་དང་། ས་གིའི་རི་དེ་བས་འདི་གའི་རི་འདི་གཏོས་ཆེ། ཚུད་ཀྱི་དེ་བས་བདག་གི་འདི་བཟང་ངོ་།
ལྟ་བུར་སྐྱུར་བའི་གནད་འདི་ཤེས་པར་ཤིན་ཏུ་གཅེས་སོ། ། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

གང་སྐྱེ་བཤད་པ།

བཞི་པ་གང་སྐྱེ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དངོས་བསྟན་གཞུང་གི་རིམ་པ་དང་། རྒྱལ་ས་བསྟན་གཞན་གྱི་གོ་
བ་བཤད་པ་ལོ། ། དང་པོ་ལ་གཉིས། འཇུག་ཡུལ་གྱི་རྣམ་གངས་དང་། འཇུག་ཚུལ་གྱི་དཔེར་བརྗོད་
བསྟན་པ་ལོ། ། དང་པོ་ནི།

གང་སྐྱེ་སྐྱེ་ལ་འཇུག་པ་སྟེ།

སྐྱེ་སྐྱེ་དངོས་དང་བྱེ་བྲག་དང་། །འི་བ་དང་བཅས་གསུམ་ལ་འཇུག།

ཅེས་པས་བསྟན་ཏེ། མིང་ཚིག་གང་རུང་གི་ཐོག་མཐའ་རྣམས་སུ་ ཅི་རིགས་པར་སྐྱོར་བའི་ཚིག་པ་
གང་སྐྱེ་ནི། དོན་གྱི་བྱེ་བྲག་གང་ལ་ཡང་དམིགས་སུ་མ་བརྒྱུད་བར་ སྐྱེ་ལ་བྱེ་བའི་དོན་ཅན་དུ་འཇུག་
པ་སྟེ། དེ་ལ་དབྱེ་བ། སྐྱེ་སྐྱེ་དངོས་དང་། བྱེ་བྲག་དང་། འི་བ་བཅས། དོན་ཚན་གསུམ་ལ་འཇུག་པ་
རིམ་པས་བསྟན་པར་བྱའོ། ། ཞེས་པ་ལོ། །

གཉིས་པ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་དཔེར་བཤེད་བསྟན་པ་ནི།

གང་ཞིག་ལྟ་བུ་སྤྱི་སྤྱོད་དངོས།

གང་གིས་གསུངས་ན་ཁོ་བོའི་ཇེ། །ལྟ་བུ་སྤྱི་སྤྱོད་བྱེ་བྲག་འཇུག།

ལྟ་བ་གང་ཡིན་སྟོན་པ་གང་། །ལྟ་བུ་རི་བའི་དོན་ལ་འཇུག།

ཅེས་པས་བསྟན་ཏེ། སྤྱི་སྤྱོད་དངོས་ནི། དཔེར་ན། གང་ཞིག་གང་དག། གང་ལ། ལྟ་བུ་དང་། དེ་
དག་གི་ཕྱོད་ཏུ་ཚིག་གྲོགས་སྦྱར་ན། སྤྱི་བོ་གང་ཞིག་གྲོ་ལུན་གང་དག། དུལ་དུས་གང་ལ། ལྟ་བུ་
དང་། ཇེས་སྦྱ་སྦྱར་ན། གང་ཞིག་ཚོས་ལ་སྤྱོད། གང་དག་བྱིམ་ལ་གནས། གང་ལ་ཡང་འགྲོ། ལྟ་
བུའོ། སྤྱི་སྤྱོད་བྱེ་བྲག་ལ་འཇུག་པ་ནི། དཔེར་ན། གང་ཞིག་བཤད་ན་སྤྱི་སྤྱོད་ལ་སྟོན་པ་སོ། །གང་གིས་
བཤད་ན་ཁོ་བོས་སོ། །གང་ལ་བཤད་ན་སྟོན་པ་ལ་འོ། །ཇེས་པ་ལྟ་བུའོ། །སྤྱི་སྤྱོད་རི་བ་འཇུག་པ་ནི།
དཔེར་ན། རྩོད་གང་ནས་ཡིན། གང་དུ་འགྲོ། ཚོས་ལུགས་གང་། ལྟ་བ་གང། ལྟ་བུའོ།

གཉིས་པ་བྲགས་བསྟན་གཞན་གྱི་གོ་བ་བཤད་པ་ནི།

གཞན་ཡང་ཅི་ཇི་སྤྱ་རྣམས་ལ། སྤྱི་སྤྱོད་འཇུག་པ་ཡོད་ན་ཡང་།

ཅི་ནི་པལ་ཆེར་རི་བའི་སྤྱ། །ཞིག་སྤེ་སྤྱད་འདྲ་ཕྱིར་ལ་འཇུག།

ཇི་ནི་མང་ཚིག་དུས་དང་དཔེ། །སྤེད་སྤྱི་སྤྱོད་བཞིན་སྤྱད་ལ་འཇུག།

སྤྱ་ནི་གང་ཟག་མ་གཏོགས་པ། །བེམས་པའི་དོན་ལ་མི་འཇུག་གོ།

ཇེས་པས་བསྟན་ཏེ། གཞན་ཡང་གཞུང་ལས་དངོས་སྤྱ་མ་བསྟན་ཀྱང་། ཅི་ཇི་སྤྱ་རྣམས་གང་སྤྱ་དང་
མཚུངས་པར་འཇུག་པའང་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། གང་ཅི་ཡང་རུང་། གང་ཇི་སྤེད་པ། གང་སྤྱ་ཡང་རུང་།
ལྟ་བུ། སྤྱི་སྤྱོད་དངོས་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཅི་བསམ་པ་ཡིད་བཞིན་འགྲུབ། ཇི་དགོས་པ་རང་གིས་ཚང་།
སྤྱ་ཡང་གྲོགས་སྦྱ་རུང་། ལྟ་བུ། བྱེ་བྲག་ལ་འཇུག་པ་དང་། མིང་ཅི་ཟེར། ལོ་ཇི་ཅམ་སོང་། ལྷ་མ་སྤྱ།
ལྟ་བུ། རི་བ་འཇུག་པའོ། དེ་རྣམས་ལ་སྤྱི་སྤྱོད་ཅི་རིགས་པར་འཇུག་པ་ཡོད་ན་ཡང་། ཅི་ནི་པལ་ཆེར་རི་
བའི་སྤྱར་འཇུག་སྤེ། དཔེར་ན། ཅི་ཞིག་ཡོད། ཅི་སྤེ་འཛིན། ཅི་སྤྱད་འགྲོ། ཅི་འདྲ་མཐོང་། ཅི་ཕྱིར་
འོང་། ལྟ་བུའོ། ཇི་ནི་མང་ཚིག་དང་དུས་དང་དཔེ་དོན་རྣམས་ལ་འཇུག་སྤེ། དཔེར་ན། དངོས་པོ་ཇི་

སྟོན་པ། དུས་རི་མིན་དུ། དཔེ་རི་ལྟར་ན། རོན་རི་བཞིན་པ། ལུང་རི་སྐད་དུ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།། སུ་
 བློ། དཔེར་ན། སེམས་ཤེས་སུ་ཞིག་སྟོན་ལུག་འགྲུར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཤེས་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཁོ་ནར་མ་
 གཏོགས་བེམས་པོ་སོགས་དོན་གཞན་ལ་གཏན་ནས་མི་འཇུག་གོ། རྣམས་འདིར་ དེང་སང་གི་མཁས་
 དབང་དུ་གྲགས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ སྟོན་འཇུག་གི་ལུང་དང་ས་ནས་སུ་ནི་གང་ཟག་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་
 བརྟག་པའི་གཞིར་མཇད་མོད་ཀྱི་ འོན་ཀྱང་དེ་ནི་མི་མཐུན་ཚུགས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ལ་
 དགོངས་པ་ཡིན་པས་གང་ཟག་གི་དེས་ཚིག་དང་ཡང་མཐུན་ཞིང་བརྟག་མི་དགོས་སོ།།

བདག་སྐྱབ་བཤད་པ།

ལྟ་བུ་བདག་སྐྱབ་བཤད་པ་ལ་བཞི། དངོས་བསྟན་གཞུང་གི་རིམ་པ། རྣམས་བསྟན་གཞན་གྱི་འདོད་པ།
 བདག་དང་མིང་མཐའ་ཁྱད་པར། མིང་མཐའ་དངོས་བཤད་པའོ།། དང་པོ་ནི།

པ་པོ་གཉིས་ནི་བདག་པོའི་སྐྱེ། རྗེས་འཇུག་སྐྱེ་ལ་སྟོས་པ་མིན། ཞིང་པ་བྱེད་པོ་ལྟ་བུའོ།།

མ་མོ་ལུ་ལིང་སྐྱེ་མེད་ཀྱང་། རྒྱང་མ་འབྱེན་པ་མོ་ལྟ་བུ། བདག་པོའི་དོན་སྟོན་རུང་བར་བཤད།།

ཅེས་པས་བསྟན་ཏེ། མིང་ཚིག་གང་རུང་གི་མ་མཐའ་ནམས་སུ་སྟོར་བའི་ཚིག་ཤད། པ་དང་པོ་གཉིས་
 བློ། གང་ཟག་གང་ལ་ཚོས་གང་དང་ལྡན་པར་སྟོན་པའི་སྟོན་ནས་བདག་པོའི་དོན་གསལ་བར་གོ་རུས་
 པའི་ཕྱིར། བདག་སྐྱབ་ཞེས་བཤད་དོ།། དེ་ཡང་ཤད་རང་དབང་ཅན་ཡིན་ཕྱིར། རྗེས་འཇུག་གི་སྐྱེ་ལ་མི་
 སྟོས་པར་ཁྱབ་མཉམ་དུ་འཇུག་སྟེ། དཔེར་ན། འབྲོག་པ། ཞིང་པ། བདག་པ། གཞན་པ། སྐབ་ཐོབ་པ།
 བྱིས་པ། མདའ་པ། གསེར་པ། དེལ་པ། ཚོས་པ། ཏྟ་པ། བྱེད་པ་པོ། ལེན་པ་པོ། ལྟ་བུའོ།། མ་མོ་
 གཉིས་ལ་ལུ་ལིང་སྟེ། སྐྱེས་བུའི་རྟགས་མཚན་པའི་སྐྱེ་མེད་པས། རྣམས་འདིའི་དངོས་བསྟན་མིན་ཀྱང་
 བདག་པོའི་དོན་སྟོན་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ལྷ་མ། གར་མ། གཡོས་མ། ལག་བདེ་མ། རྒྱང་
 ཚོང་མ། ལྷ་རྗེ་མ། འབྱེན་པ་མོ། བྱེད་པ་མོ། གཏོང་བ་མོ། ལེན་པ་མོ། ལྟ་བུའོ།།

གཉིས་པ་བྱུགས་བསྟན་གཞན་གྱི་འདོད་པ་ནི།

ཅན་ལྡན་བདག་སྐྱེ་མི་རུང་སྟེ།།

བདག་སྐྱེ་ཤེས་ཅན་ཉིད་ལས་གཞན། །ཤེས་པ་ལྡན་པ་མེད་ཕྱིར་རོ།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། འདི་ལ་འགའ་ཞིག་གིས། ཅན་ལྡན་གཉིས་ཀྱང་བདག་སྐྱེ་དངོས་སུ་འདོད་དེ།
དཔེར་ན། མི་འབྱོར་པ་ཅན། འབྱོར་ལྡན། དད་ཅན། དད་ལྡན། ལོ་ཅན། ལོ་ལྡན། སོགས་གྱི་
དོན་ལ་བསམས་ནས་བདག་སྐྱེར་འདོད་པ་ལྟར་ན། དེ་འདྲའི་རིགས་མང་པོ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། རས་
ལ་ཅན། རས་བཅོས་ལྡན། རྩོམ་མོ་ཅན། ཤིང་འབྲས་ལྡན། སློམ་ཚོན་ཅན། གོས་ལེགས་ལྡན།
གཞུ་ཤན་ཅན། མདའ་སློལ་ལྡན། སོགས་ཅན་ལྡན་གྱི་འཇུག་པ་ཡོད་ཚད་ བདག་སྐྱེར་འདོད་དགོས་ཏེ།
ཚོས་གང་ཞིག་གང་ལ་ལྡན་པའམ་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟར་འཐད་པ་ཉིད་རྒྱ་
འདོད་ན་ཡང་། ཅན་ལྡན་བདག་སྐྱེར་མི་རུང་སྟེ། བདག་སྐྱེ་ནི། ཤེས་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཁོ་ནར་
འཇོག་པ་མ་གཏོགས། གཞན་ཤེས་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་ཐ་སྟོན་གཞུང་ལས་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
རོ།། དེས་ན། ཅན་ལྡན་འཇུག་པ་དེ་རྣམས་ནི་ལྷན་གཞི་དེ་དང་དེ་ལ་ ལྷན་ཚོས་དེ་དང་དེ་ཡོད་པ་ཚམ་
གྱིས་བདག་དང་མཚུངས་པའི་ཆ་ནས་བདག་སྐྱེའི་རྗེས་མཐུན་ཅམ་རྒྱ་རིག་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་བདག་སྐྱེ་དང་མིང་མཐའི་ལྷན་པར་ནི།

རིག་པ་པོ་དང་ཕྱུང་བ་མོ། །ལྟ་བུ་པ་བ་མིང་མཐའ་དང་།།

པོ་མོ་གཉིས་ནི་བདག་སྐྱེར་གོ།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་བདག་དང་མིང་མཐའི་ལྷན་པར་ཡང་། དཔེར་ན། རིག་པ་པོ། མཚན་པ་
པོ། འཆབ་པ་པོ། ཐོས་པ་པོ། ཉན་པ་པོ། སློམ་པ་པོ། ཡོད་པ་པོ། མེད་པ་པོ། འགོ་བ་པོ། འོང་བ་
པོ། ཕྱུང་བ་པོ། གཏོང་བ་པོ། ལྟ་བུ་རྣམས་ལ་ སློན་ནས་ཡོད་པའི་པ་དང་བའི་སྐྱེ་རྣམས་མིང་མཐའ་
ཡིན་པས་བདག་པོའི་དོན་སྟོན་མི་རུས་ཤིང་། ཕྱིས་སུ་ཆེད་རྒྱ་སྐྱེར་བའི་པོ་དང་མོ་རྣམས་ནི་ བདག་སྐྱེ་
སྟོན་བྱེད་ཡིན་པར་གོ་ཞིང་རིག་པར་བྱའོ།།

བཞི་པ་མིང་མཐའ་དངོས་བཤད་པ་ནི།

པ་དང་བ་ཡི་མིང་མཐའ་ཡང་།།

ག་ད་བ་ས་ན་མ་དང་། །ད་ཉག་ཅན་གྱི་མཐའ་རུ་པ། །ང་འ་ར་ལ་མཐའ་མེད་བ།།

སྐྱར་བ་འདི་ཡིས་མིང་མཐའ་དང་། །བདག་སྐྱ་སོ་སོར་དེས་པར་བྱ།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། །རྗེས་འཇུག་ལ་སྟོས་བཅས་ཀྱི་ཚིག་སྟེན། པ་དང་བའི་མིང་མཐའ་སྐྱར་ཚུལ་ཡང་
ཞར་ལས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སྐྱ་མཐུན་དང་བརྗོད་དེ་ཅི་རིགས་པའི་སྐོ་ནས་སྐྱར་བ་ལས། རྗེས་འཇུག།
ག་ད་བ་ས་ན་མ་དང་ད་ཉག་ཅན་ལས་ཀྱི་མཐའ་བ་སྐྱར་བ་དང་། རྗེས་འཇུག་ང་འ་ར་ལ་དང་མཐའ་
རྟེན་མེད་པ་རྣམས་ལ་བ་སྐྱར་བ་སྟེ། དཔེར་ན། ཉག་པ། ཡོད་པ། རྒྱབ་པ། ཤེས་པ། ཡིན་པ།
བསམ་པ། རྐྱུར་ད་པ་སོགས་དང་། གང་བ། མངའ་བ། འཆར་བ། མཇལ་བ། སྟོན་པ། ལ་སོགས་ལྟ་
བུའོ།། གཞན་ཡང་མིང་མཐའ་དང་བདག་སྐྱ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་བརྗོད་བདེ་འབྲེན་པ་ཡང་མང་རུ་
ཡོད་དེ། དཔེར་ན། ཀར་པ། ལང་པ། དང་པ། སྟོང་པ། གདོང་པ། རུར་པ། ཆར་པ། མོར་པ།
བར་པ། གསར་པ། རྒྱལ་པ། ཚལ་པ། མཆིལ་པ། ཟིལ་པ། རལ་པ། སོགས་ལྟ་བུའོ།། དེ་ལྟར་
སྐྱར་བ་འདིས་ད་ལྟའི་མིང་མཐའ་རྣམས་དང་གོང་གི་བདག་སྐྱ་རྣམས་མ་ཞོར་བར་སོ་སོར་དེས་པར་
བྱའོ།།

དགག་སྐྱ་བཤད་པ།

རྒྱག་པ་དགག་སྐྱ་བཤད་པ་གཉིས། འཇུག་ཡུལ་ངོས་བརྒྱུད་བ་དང་། འཇུག་ཚུལ་དཔེར་བརྗོད་བསྟན་
པའོ།། དང་པོ་ནི།

མ་མི་གཉིས་ནི་དགག་སྐྱ་སྟེ། །རྩ་བའི་ཚིག་གིས་མ་བསྟན་པ།།

དོན་གྱིས་སོང་བའི་མེད་མིན་ཀྱང་། །དེ་དང་འབྲེལ་བའི་དགག་སྐྱར་འགྱུར།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། མིང་ཚིག་གང་རུང་གི་ཐོག་མར་སྐྱར་བའི་ཚིག་སྟེན། མ་དང་མི་གཉིས་ནི།
དགག་བྱའི་ཡུལ་གྱི་དོན་དེ་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་འདིར་བསྟན་གྱི་དགག་པའི་སྐྱ་ཞེས་
བཤད་དོ།། ཡང་རྩ་བའི་ཚིག་གིས་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པ་ དོན་གྱི་དགག་བྱ་འགོག་ལུས་ཀྱི་ཚིག་ཏུ་
གྲུབ་པའི་ཚིག་སྟེན། མེད་དང་མིན་གཉིས་ཀྱང་ དགག་སྐྱ་རུ་འགྱུར་བ་ཡིན་འོ།།

གཉིས་པ་འཇུག་ཚུལ་དཔེར་བཅོམ་བསྟན་པ་ནི།

དཔེར་ན་མ་སྐྱེས་མི་འགག་དང་། ཡོད་མིན་གྲུབ་པ་མེད་ལྟ་བུ།

མ་མི་ཐོག་མར་མིན་མེད་མཇུག། ལྟར་བ་འདི་ཡི་ཁྱད་པར་རོ།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། མ་མི་གཉིས་ནི། དཔེར་ན། མ་སྐྱེས། མ་མཐོང་། མ་ཐོས། མ་ཤེས། མ་ནོར།
མ་འཇུག། མ་འགལ། ལྟ་བུ། གཙོ་བོ་བྱས་ཟིན་དགག་པ་དང་། མི་འགག་ མི་མཐོང་། མི་ཐོས། མི་
ཤེས། མི་ནོར། མི་འཇུག། མི་འགལ། ལྟ་བུ། གཙོ་བོ་བྱ་འགྲུར་འགག་པ་ལོ། མེད་མིན་གཉིས་ནི།
དཔེར་ན། བཟུང་བ་མེད། འཛིན་པ་མེད། ལྟ་མེད། འདྲེ་མེད། ལྟ་བུ་དང་། ཉམ་པ་མིན། མི་ཉམ་
པ་འང་མིན། ཡོད་པ་མིན། མེད་པ་འང་མིན། ལྟ་བུ། གཙོ་བོ་བྱེད་བཞིན་པའི་དགག་ཚིག་ཏུ་མངོན་ལོ།
དེ་ཡང་མ་མི་གཉིས་མིང་གི་ཐོག་མར་སྐྱར་བ་གཞུང་གིས་དངོས་བསྟན་དང་། མེད་མིན་གཉིས་མིང་གི་
མཇུག་ཏུ་སྐྱར་བ་ནི། ཚུ་བའི་ཚིག་གིས་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཀྱང་སྐྱར་དགག་སྐྱེ་ཡིན་པ་ནི་འདིའི་ཁྱད་
པར་རོ།

ཚིག་ཕྱད་ཅིང་སོགས་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ཞར་འབྱུང་བྱུར་རྒྱན་གྱི་ཉེར་མཁོ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཚིག་ཕྱད་ཅིང་སོགས་བཤད་པ་དང་།
དེའི་དཔེར་བཅོམ་པ་ལོ། དང་པོ་ནི།

གཞན་ཡང་ཞར་ལས་རྟོགས་དགོས་པའི། ཉེར་མཁོའི་ཚིག་ཕྱད་ཅིང་སོགས་ནི།

ག་ད་བ་དང་ད་དྲག་མཐར། ཅིང་ཅེས་ཅེའོ་ཅེ་ན་ཅིག།

ང་ན་མ་འ་ར་ལ་དང་། མཐའ་རྟེན་མེད་པའི་མིང་མཐའ་རྩ།

ཞིང་ཞེས་ཞེའོ་ཞེ་ན་ཞིག། ཤ་མཐར་དམིགས་བསལ་ཞེས་མ་གཏོགས།

ཤིང་ཤིག་ཤེའོ་ཤེ་ན་སྐྱར།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། གཞན་ཡང་ཞར་ལས་ངེས་པར་རྟོགས་དགོས་པའི་ཚིག་ཕྱད་ལྷག་བཅས་དང་
མཚུངས་པ་འང་འགའ་ཞིག་ཡོད་དེ། མིང་ཚིག་སྐྱ་བྱི་མཚམས་སྐྱོར་བ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ ལྟོས་
བཅས་ཀྱི་ཚིག་ཕྱད་ ཅིང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ སྐྱ་མཚུངས་དང་བཅོམ་བཤེ་ཅི་རིགས་པའི་སྐོ་ནས་
བསྟན་པ་ནི། ཇེས་འཇུག་ག་ད་བ་དང་ད་དྲག་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མཐར། ཅིང་ཅེས་ཅེའོ་ཅེ་ན་ཅིག། ལྟར་

བ་དང་། རྗེས་འཇུག་པ་ན་མ་འ་ར་ལ་དང་། མཐའ་རྟེན་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་མིང་མཐའ། ཞིང་ཞེས་ཞེ་འོ་
ཞེ་ན་ཞིག། སྐྱར་བ་དང་། རྗེས་འཇུག་སའི་མཐའ་ཤེས་སྐྱར་ན་སྒྲོའི་ཤེས་པ་དང་འོར་བ་དགོངས་ནས་
དམིགས་བསལ་ཞེས་སྐྱར་བ་མ་གཏོགས། གཞན་ ཤིང་ཤེའོ་ཤེ་ན་ཤིག། སྐྱར་བ་རྣམས་ཡིན་འོ།།

གཉིས་པ་དེ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དཔེར་བརྗོད་པ་ནི།

རིག་ཅིང་རྟོག་ཅེས་དགུག་ཅེ་འོ། །ཁང་དགུག་ཅེ་ན་གཡང་ལྷག་ཅིག།
དད་ཅིང་འདུད་ཅེས་བཤད་ཅེ་འོ། །ཅི་བཤད་ཅེ་ན་ཚོས་ཤོད་ཅིག།
ཟབ་ཅིང་ཐོབ་ཅེས་ཐོབ་ཅེ་འོ། །ཁང་ཐོབ་ཅེ་ན་བྱིན་ཐོབ་ཅིག།
མཁྱེན་ཅིང་བསྟན་ཅེས་མཉན་ཅེ་འོ། །ཅི་མཉན་ཅེ་ན་ཚོས་ཉོན་ཅིག།
མཐོང་ཞིང་བྱུང་ཞེས་མྱོང་ཞེ་འོ། །ཁང་མྱོང་ཞེ་ན་དོན་མྱོང་ཞིག།
སྟོན་ཞིང་སྟོན་ཞེས་ཡིན་ཞེ་འོ། །ཅི་ཡིན་ཞེ་ན་དོན་ཞིག་གོ།།
བཀམ་ཞིང་ངོམ་ཞེས་བསམ་ཞེ་འོ། །ཁང་བསམ་ཞེ་ན་ལམ་ཞིག་གོ།།
མངའ་ཞིང་བཟའ་ཞེས་དགའ་ཞེ་འོ། །སྐྱ་དགའ་ཞེ་ན་འགའ་ཞིག་གོ།།
དར་ཞིང་འཕྱར་ཞེས་གཏོར་ཞེ་འོ། །ཁང་གཏོར་ཞེ་ན་འབྱུང་འཐོར་ཞིག།
ངལ་ཞིང་ཉལ་ཞེས་ཚོལ་ཞེ་འོ། །ཅི་ཚོལ་ཞེ་ན་འོར་ཚོལ་ཞིག།
བདེ་ཞིང་སྤོ་ཞེས་སྤོ་ཞེ་འོ། །སྤོ་འོ་ཞེ་ན་མ་སྤོ་ཞིག།
འདུས་ཤིང་ཚོགས་ཞེས་ཐོས་ཤེ་འོ། །ཁང་ཐོས་ཤེ་ན་ཚོས་ཤིག་གོ།།

ལྷ་བུ་སྐྱར་བས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གདམས་ངག་བརྗོད་པས་མཇུག་བསྟུ་བ།

གཉིས་པ་དགོས་པ་བརྗོད་པས་མཇུག་བསྟུ་བ་ལ་གཉིས། དེ་ལ་བརྩོན་པའི་དགོས་པ་དང་། འདི་
བརྩམས་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཚུལ་འདི་ཡང་དག་དབྱེད་ལྟར་ན། །བད་སྟོན་འཕུལ་གྱི་ལྗེ་མིག་གིས།།
གཞུང་ལུགས་ཀུན་གྱི་སྐོར་འབྱེད་ནས། །དེ་ཚོ་མཁས་པའི་མཚོག་ཏུ་འཇུག།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཕྱད་དང་རྣམ་དབྱེ་ལ་སོགས་པའི་ ཡི་གེ་སྦྱོར་བ་བཤད་མ་ཐག་པའི་
ཚུལ་འདི་ལ་གུས་སྦྱོར་དང་ཉག་སྦྱོར་གྱི་བཙུན་འགྲུས་དང་། རྗེས་སྦྱངས་སྦྱོབས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
ཡང་དག་པར་དཔུད་དེ་རྟོགས་པར་གྱུར་ན། ཐ་སྙད་མིང་ཚིག་གི་ཡིག་སྦྱོར་བད་སྦྱོད་པའི་བསྟན་བཙུན་བཙུན་
འཕྲུལ་གྱི་ལྷ་མིག་ལྷ་བྱ་འདི་ཉིད་ཀྱིས། བཀའ་དང་བསྟན་བཙུན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་སྒྲིག་བརྒྱུ་ཅིག་
ཅར་དུ་འབྱེད་ནས་ཟབ་དོན་རིན་ཆེན་མཛོད་ལ་མངའ་བར་འགྱུར་བ་དེའི་ཚེ། འཆད་ཚུད་ཚུམ་གསུམ་
སོགས་མཁས་པའི་བཞི་བ་གང་ལ་ཡང་ གཞན་རྗེས་མེད་པར་མཁས་པའི་མཚོག་ཏུ་འགྱུར་བའི་
དགོས་པ་ལྷན་པར་ཅན་མཐོང་ནས་ ཤེས་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མར་འདི་ལ་བཙུན་པར་མཛོད་ཅིག་
ཅེས་པའོ།།

གཉིས་པ་འདི་བཅུ་མས་པའི་དགོས་པ་ནི།

སྤྲིགས་མའི་རང་མཚང་ངོམ་དུས་འདིར། །ཡོན་ཏན་དོན་གཉེར་མེད་ལགས་ཀྱང་།།
སློ་རྒྱུ་ལུས་པ་སྦྱོར་བྱེད་དུ། །ཉུང་དུའི་རག་གིས་སྦྱེལ་བའོ།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེང་སང་སྤྲིགས་མ་ལྷ་བདེ་བའི་རང་མཚང་མངོན་སུམ་དུ་ངོམ་ནས་དམ་ཚོས་ལམ་
ལའི་ས་རྩོལ་བཞིན་དུ་གང་བྱུང་ཕྱིས་མེད་བྱས་པའི་དུས་ཚོད་འདིར། ཐོས་བསམ་སྦྱོམ་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་
དོན་དུ་གཉེར་ནས་བཙུན་པའང་ཉིན་སྐར་ལས་ཀྱང་དཀོན་པ་དང་། འགའ་ཞིག་བཙུན་འདོད་ཡོད་པ་
ལགས་ཀྱང་ ཤེས་རབ་རྒྱུང་བའི་དབང་གིས་ཚོགས་རྒྱུང་དུས་ཤེས་ན་མ་གཏོགས་ཚོགས་ཚེན་གྱིས་
གཞུང་རྒྱ་ཚེན་པོ་ལ་བཙུན་མི་རུས་པར་ བག་ལུམས་ནས་གྱི་ནར་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་པ་སྦྱོར་བའི་
ཚེད་དུ་ ཁོ་པོ་དག་འདུན་རིན་ཆེན་པས་བཙུན་བྱའི་དོན་ཡོངས་སུ་ཚང་ཞིང་ རྗེས་བྱེད་ཚིག་ཉུང་དུའི་
རག་གིས་སྦྱེལ་བ་ལ་ ཚིག་འགྲེལ་ཀྱང་རུས་སྦྱེལ་འགོས་བཤད་ཀྱིས་བཀའ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ།།

སྐར་སྦྱས་པ།

ལེགས་བཤད་པར་འཇུག་པའི་བྱི་བསྐྱེད་ལ། །བཙུན་སྦྱང་བྱེད་ནས་སྦྱུག་བསྐྱེད་མི་དགོས་།།
སློ་ལྡན་བྱུང་བ་དགའ་བས་བཙུན་མཐོང་ན། །དོན་བཟང་བྱིལ་མངར་ལྡན་པར་གོར་མ་ཆག།
ཅེས་བར་གྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།། །།

རྟགས་ཀྱི་འཇུག་པ།

༥ ད་ནི་རྩ་བའི་ས་བཅད་གཉིས་པ། རྟགས་ཀྱི་འཇུག་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། རོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ།
དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དགོས་པ་བསྟན་པས་མཇུག་བསྟུ་བའོ། དང་པོ་ནི།

ད་ནི་རྟགས་ཀྱི་འཇུག་པ་ཡི། །སྤིང་པོ་མདོ་ཙམ་བསྟན་པར་བྱ།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། སུམ་ཅུ་པའི་རྣམ་གཞག་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ནས། ད་ནི་
སྔོན་རྗེས་མིང་གསུམ་གྱི་ཡི་གེའི་པོ་མོ་མ་ནིང་གི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། དེའི་འཇུག་ཚུལ་བརྗོད་བྱ་དོན་
ཀྱི་སྤིང་པོ་ཡོངས་སུ་བསྟུས་ནས་ རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་མདོར་བསྟུས་ཙམ་བསྟན་པ་འདི་སྤྲེལ་ཡང་ཚིག་དོན་
རྣམ་པར་དགོལ་བར་བྱའོ། ཞེས་པའོ།

དབྱངས་གསལ་གྱི་རྟགས།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི། དབྱངས་གསལ་གྱི་རྟགས་རོས་བརྒྱད་པ། མིང་གཞི་
གསལ་བྱེད་སུམ་ཅུའི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ། སྔོན་འཇུག་གི་རྟགས་ཀྱི་འཇུག་ཚུལ། རྗེས་འཇུག་གི་རྟགས་
ཀྱི་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པའོ།

དང་པོ་ནི།

སྤྱིར་ནི་དབྱངས་ཡིག་ཨི་སོགས་བཞི། །ཤེས་རབ་རང་བཞིན་མོ་ཡིག་དང་།
གསལ་བྱེད་ཀ་སོགས་སུམ་ཅུ་ནི། །ཐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་པོ་རུ་བརྒྱད་།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། སྤྱིར་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་ལ་དབྱངས་ཡིག་མཚོན་བྱེད་ གི་གྲ། ཞབས་ཀྱ། འགྲེང་བ།
རྩ་རུ་བཞི་ནི། གསལ་བྱེད་སུམ་ཅུའི་སོག་ཏུ་ཞུགས་རུང་བས་ན་ ཤེས་རབ་སྣོང་པའི་རང་བཞིན་མོའི་
ཡི་གེ་རུ་ངོས་བརྒྱད་བ་དང་། གསལ་བྱེད་ཀ་སོགས་སུམ་ཅུ་པོ་རྣམས་ནི། དེ་ལྟར་ཡི་གེ་གཞན་གྱི་སྲོག་
ཏུ་ཞུགས་བྱ་ཡིན་པས་ སྤྲེལ་བ་ཐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་པོའི་ཡི་གེ་རུ་ངོས་བརྒྱད་བར་བྱའོ།

མིང་གཞིའི་རྟགས།

གཉིས་པ་མིང་གཞི་གསལ་བྱེད་སྐྱམ་རྩའི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། དང་པོ་ནི།

མིང་གཞི་གསལ་བྱེད་སྐྱམ་རྩའོ། །ནང་གསལ་པོ་མོ་ལྷ་རུ་དབྱེ།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་ཕྱི་ཡི་གེ་འབའ་ཞིག་ཏུ་གནས་པའི་མིང་གཞི་གསལ་བྱེད་སྐྱམ་རྩའོ་དེ་རྣམས་ནང་གསལ་པོ་དང་། མ་ཞིང་དང་། མོ་དང་། ཤིན་ཏུ་མོ་དང་། མོ་གཤམ་སྟེ། སྡེ་ཚན་ལྷ་རུ་དབྱེ་བར་བྱའོ། །ཞེས་པའོ།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། དབྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན། རྣམ་སྐྱེ་བསྐྱེ་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཀ་ཅ་ཉ་པ་ཅ་རྣམས་པོ། །ཁ་ཆ་ཐ་པ་ཚ་མ་ཞིང་།
ག་ཇ་ད་བ་ཇ་མ་ཞ། །ཟ་འ་ཡ་ཤ་ས་རྣམས་མོ།
ང་ཉ་ན་མ་ཤིན་ཏུ་མོ། །ར་ལ་ཉ་ནི་མོ་གཤམ་སྟེ།
ཨ་ནི་མཚན་མེད་ཅེས་ཀྱང་བྱ།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། ཇི་ལྟར་དབྱེ་ན། ཀ་ཅ་ཉ་པ་ཅ་རྣམས་ཕྱི་ཡི་གེ་དང་། ཁ་ཆ་ཐ་པ་ཚ་རྣམས་མ་ཞིང་གི་ཡི་གེ་དང་། ག་ཇ་ད་བ་ཇ་མ་ཞ་ཟ་འ་ཡ་ཤ་ས་རྣམས་མའི་ཡི་གེ་དང་། ང་ཉ་ན་མ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་མའི་ཡི་གེ་དང་། ར་ལ་ཉ་རྣམས་ནི་ མོ་གཤམ་གྱི་ཡི་གེ་ཡིན་པ་སྟེ། ཨ་ནི་མོ་གཤམ་གྱི་ཡི་གེ་ཡིན་པ་མ་ཟད། མཚན་མེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཞེས་ཀྱང་བཟོད་པར་བྱའོ། །དེས་ན་ཕྱི་ཡི་གེ་ལྷ། མ་ཞིང་གི་ཡི་གེ་ལྷ། མའི་ཡི་གེ་བརྩུ་གཉིས། ཤིན་ཏུ་མའི་ཡི་གེ་བཞི། མོ་གཤམ་གྱི་ཡི་གེ་བཞི་ཡོད་པ་ཡིན་འོ།

གཉིས་པ་དབྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི།

སྡེ་ཚན་ལྷ་རུ་བྱིལ་བའི་ཚུལ། །ངག་ནས་བཟོད་ཚེ་སྐྱེས་གནས་ལ།
བྱེད་ཚུལ་ཆེ་རྒྱུ་འགྲིམས་ལྟོད་ཀྱིས། །ཤུགས་ཆེར་འགྲིམས་པ་རྣམས་ལ་པོ།
རན་པ་མ་ཞིང་རུང་ལྟོད་མོ། །དེ་ལས་ལྟོད་པར་ཤིན་ཏུ་མོ།

འཁོར་ལྷོད་ཞན་མོ་གཤམ་སྟེ། །ཨ་ནི་མོ་གཤམ་དེ་བཞིན་དང་།།
དེ་ལས་ཀྱང་ནི་ཚུལ་ཞན་ཕྱིར། །མཚན་མེད་ཡི་གེའི་རྣམ་པར་གཞག།

ཅེས་པས་བསྟན་ཏེ། གསལ་བྱེད་དེ་དག་པོ་མོ་སྟེ་ཚན་ལྷན་ཅུ་ གྲིལ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནམ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་
ཅེ་ན། ཡི་གེ་དེ་རྣམས་ངག་ནས་བརྗོད་པའི་ཚོ། སོ་སོའི་སྐྱེ་གནས་ བཞིན། སོ། བཟུ། ཀླ། སོགས་
ལ་བྱེད་ཚུལ་སྐྱེ་བྱགས་ཆེ་རྒྱུ་འགྲིམས་སྟོན་གྱི་དབང་གིས། རྒྱགས་ཆེར་འགྲིམས་པ་རྣམས་ལ་པོའི་ཡི་གེ་
དང་། རྒྱགས་རན་པ་རྣམས་ལ་མ་ནིང་གི་ཡི་གེ་དང་། རྒྱགས་རྩུང་ཟད་རྒྱུ་བའམ་སྟོན་པ་རྣམས་ལ་མེའི་
ཡི་གེ་དང་། དེ་ལས་རྒྱགས་རྒྱུང་བའམ་སྟོན་པ་རྣམས་ལ་འཁོར་ལྷོད་ཡི་གེ་དང་། འཁོར་ལྷོད་ཅིང་ཞན་
པ་རྣམས་ལ་མོ་གཤམ་གྱི་ཡི་གེ་རྩུ་བཞག་པ་སྟེ། །ཨ་ནི་མོ་གཤམ་དེ་བཞིན་དུ་ ཚུལ་བའི་འཁོར་ལྷོད་ཅིང་
ཞན་པར་བཞག་མོད་གྱི། མོ་གཤམ་དེ་ལས་ཀྱང་ཚུལ་བའི་ཞན་པའི་ཕྱིར། མཚན་མེད་ཡི་གེ་ཉིད་དུ་རྣམ་
པར་བཞག་གོ་ཞེས་པའོ།།

གསུམ་པ་རྩེ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཚུལ་བཤད་པ་ནི།

འཁོར་ལྷོད་མོ་གཤམ་གཉིས། །བསྐྱེ་ན་མོ་ལས་ཐ་དད་མིན།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་འཁོར་ལྷོད་མོ་གཤམ་གཉིས་པོ། དེ་ཞིག་རྩེ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ན། མོ་ལས་ཐ་དད་
པ་མིན་ཏེ། མེའི་ནང་གསལ་གྱི་དབྱེ་བ་ཅམ་ཡིན་པས་ན། མེའི་ཁོངས་སྐྱེ་བའོ།།

སྟོན་འཇུག་གི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ།

གསུམ་པ་སྟོན་འཇུག་གི་རྟགས་ཀྱི་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མིང་གཞི་ལས་སྟོན་འཇུག་དབྱུང་
ཚུལ། སྟོན་འཇུག་གི་རྟགས་དབྱེ་ཚུལ། དེའི་འཇུག་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།། དང་པོ་ནི།

མོ་ཡི་ཁོངས་ནས་རྩེ་སྐྱེ་འཇུག་དང་། །དེ་ཡི་ནང་ནས་སྟོན་འཇུག་དབྱུང་།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། མེའི་ཡི་གེ་འབའ་ཞིག་གི་ཁོངས་ནས། རྩེ་སྐྱེ་འཇུག་གི་ཡི་གེ་བཅུ་རྣམས་དབྱུང་བ་
དང་། རྩེ་སྐྱེ་འཇུག་བཅུ་པོ་དེའི་ནང་ནས་སྟོན་འཇུག་གི་ཡི་གེ་ལྔ་པོ་དབྱུང་བར་བྱའོ་ཞེས་པའོ།།

གཉིས་པ་སྟོན་འཇུག་གི་རྟགས་དབྱེ་ཚུལ་ནི།

སྟོན་འཇུག་དེ་ཡང་མིང་གཞི་རྩུ། །འཇུག་ཆེ་སྐྱེ་བྱགས་ཆེ་རྒྱུ་གིས། །པོ་མོ་མ་ནིང་བཞི་རུ་དབྱེ།།

བཤོག་ད་གཉིས་མ་ཅིང་། །འཕོ་མ་ནི་ཤིན་ཏུ་མོ།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། སྲོན་འཇུག་ལྔ་པོ་དེ་ཡང་། རང་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་གྱི་མིང་གཞི་རུ་འཇུག་ནས་གྲོག་
པའི་ཚོ། སྲར་བཞིན་དག་གི་བྱེད་ཚུལ་ཆེ་ཆུང་འགྲིམས་སྟོན་གྱི་སློན་ནས། ཤོ་དང་། མ་ཅིང་དང་། མོ་དང་།
ཤིན་ཏུ་མོ་སྟེ། བཞི་རུ་དབྱེ་བར་བྱ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། བ་ནི་ཤོ་དང་། ག་ད་གཉིས་ནི་མ་ཅིང་དང་། འ་ནི་
མོ་དང་། མ་ནི་ཤིན་ཏུ་མོ་རུ་དབྱེ་བར་བྱའོ།།

སྲོན་འཇུག་ཉགས་གྱི་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་དེའི་འཇུག་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།།
དང་པོ་ནི།

འཇུག་ཚུལ་རེ་རེ་འང་བཞི་བཞི་སྟེ། །གང་ལ་འཇུག་ན་མིང་གཞི་ལ།།

གང་གིས་འཇུག་ན་སྲོན་འཇུག་གིས། །ཇི་ལྟར་འཇུག་ན་དག་ཞན་གྱིས།།

དགོས་པ་ཅི་ཕྱིར་འཇུག་ཅེ་ན། །བདག་གཞན་དུས་གྱི་སློན་ནས་སོ།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། འཇུག་ཚུལ་སྲོན་འཇུག་ལྔ་པོ་རེ་རེ་ལའང་རྣམ་པ་བཞི་བཞི་རུ་འབྱེད་པ་སྟེ། གང་ལ་
འཇུག་ན། འཇུག་ཡུལ་མིང་གཞི་གསལ་བྱེད་སོ་སོ་ལ་འཇུག་པ་དང་། གང་གིས་འཇུག་ན། འཇུག་པ་པོ་
སྲོན་འཇུག་ལྔ་པོ་རང་རང་གིས་འཇུག་པ་དང་། ཚུལ་ཇི་ལྟར་འཇུག་ན། ཤོ་མོ་སོགས་སོ་སོའི་སྐྱ་གདངས་
དག་ཞན་གྱི་སློན་ནས་འཇུག་པ་དང་། དགོས་པའམ་དོན་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་ཅེ་ན། བདག་གཞན་
དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གསལ་བར་སྲོན་པའི་སློན་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་པའོ།།

མིང་གཞི་གང་ལ་སྲོན་འཇུག་གང་གིས་འཇུག་པ།

གཉིས་པ་འཇུག་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་ལ་བཞི། གང་ལ་གང་གིས་འཇུག་པ། ཞར་འབྱུང་མི་འཇུག་པའི་རྣམ་
གཞག། བདག་གཞན་དུས་གསུམ་གྱི་གོ་བ། སོ་སོའི་འཇུག་དོན་མཐའ་ཆགས་སུ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་
ལ་གཉིས། སྲོན་འཇུག་སོ་སོའི་འཇུག་ཡུལ་དང་། འཐད་པའི་བྱར་རྒྱན་བཤད་པའོ།། དང་པོ་ལ་བཞི།
སྲོན་འཇུག་པའི། སྲོན་འཇུག་མའི་འཇུག་ཡུལ། སྲོན་འཇུག་མ་ཅིང་གི་འཇུག་ཡུལ། སྲོན་འཇུག་ཤིན་ཏུ་
མའི་འཇུག་ཡུལ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་ལ་གཉིས། འཇུག་ཡུལ་གྱི་གངས། འཇུག་ཚུལ་གྱི་དམིགས་
གསལ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་ནི།

འཇུག་པོ་སྟོན་འཇུག་པོ་ཡིག་གིས། །འཇུག་ཡུལ་མིང་གཞི་པོ་མོ་ལོ།

པོ་ཡིག་ཀ་ཅ་ཉ་ཅ་དང་། །མོ་ཡིག་ག་ང་ཇ་ཉ་དང་།

ད་ན་ཇ་ཞ་ཟ་ར་ཤ། །ས་སྟེ་འཇུག་ཡུལ་བཅུ་དྲུག་ལས།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་གང་གིས་འཇུག་པར་བྱེད་པ་པོ་སྟོན་འཇུག་གི་པོ་བ་ཡིག་གིས། གང་ལ་འཇུག་
པའི་ཡུལ་ རང་སྟེ་མ་ཡིན་པའི་མིང་གཞི་པོ་དང་མོ་ལ་འཇུག་པའོ། དེ་ཡང་པོ་ཡིག་ཀ་ཅ་ཉ་ཅ་རྣམས་
དང་། མོ་ཡིག་ག་ང་ཇ་ཉ་ད་ན་ཇ་ཞ་ཟ་ར་ཤ་ས་སྟེ། འཇུག་ཡུལ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་གངས་པེས་པ་ལས་ རང་
གསེས་རྒྱང་འདོགས་སོགས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་རིམ་པས་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་པའོ།

གཉིས་པ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་དམིགས་བསལ་བཤད་པ་ནི།

ཀ་ག་གཉིས་ལ་རྒྱང་འཕུལ་དང་། །འདོགས་འཕུལ་བཅེགས་འཕུལ་གསུམ་གྱིས་འཇུག།

ཉ་ཅ་ད་གསུམ་རྒྱང་འཕུལ་དང་། །བཅེགས་འཕུལ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་པ་འཇུག།

ང་ཇ་ཉ་ན་ཇ་ཞ་ཟ་ལ། །བཅེགས་འཕུལ་ཁོ་ནས་འཇུག་པ་དང་།

ཅ་ཞ་ཤ་གསུམ་རྒྱང་འཕུལ་འཇུག།

ཟ་ས་གཉིས་ལ་རྒྱང་འཕུལ་དང་། །འདོགས་འཕུལ་གཉིས་ཀྱིས་འཇུག་པ་ཡིན།

ར་ལ་འདོགས་འཕུལ་ཁོ་ནས་འཇུག།

ཅེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་ ཀ་ག་གཉིས་ལ་ རྒྱང་འཕུལ་དང་། འདོགས་འཕུལ་དང་། བཅེགས་
འཕུལ་གསུམ་གྱི་སྟོན་པ་འཇུག་སྟེ། དཔེར་ན། བཀའ། བགད། ལྷ་བུ། རྒྱང་འཕུལ་དང་། བཀྲེ།
བཀྲ། བཀྲུ། བཀྲོ། ལྷ་བུ་འདོགས་འཕུལ་དང་། བཀའ་སྟེ། བསྐལ། བསྐལ། བསྐལ། ལྷ་
བུ་བཅེགས་འཕུལ་ལོ། ཉ་ཅ་ད་གསུམ་ལ་འདོགས་པའི་ཐ་སྟངས་མེད་པར་ རྒྱང་འཕུལ་དང་། བཅེགས་
འཕུལ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་པ་འཇུག་སྟེ། དཔེར་ན། བཏགས། བཅོགས། བདག། ལྷ་བུ་རྒྱང་འཕུལ་དང་།
བཏན། བཏྲས། བཏྲན། བཏྲམ། བཏྲལ། བཏྲལ། བཏྲལ། བཏྲལ། ལྷ་བུ་བཅེགས་འཕུལ་ལོ། ང་
ཇ་ཉ་ན་ཇ་ཞ་ཟ་ལ་ རྒྱང་འདོགས་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྟངས་མེད་པར་བཅེགས་འཕུལ་ཁོ་ནས་འཇུག་སྟེ། དཔེར་ན།
བཟན། བཟྲགས། བཟྲོད། བཟྲོ། བཟྲོ། བཟྲོ། བཟྲོ། བཟྲོ། བཟྲོ། ལྷ་བུའོ། ཅ་ཞ་ཤ་གསུམ་ལ་
བཅེགས་འདོགས་ཀྱི་ཐ་སྟངས་མེད་པར་ རྒྱང་འཕུལ་ཁོ་ནས་འཇུག་སྟེ། དཔེར་ན། བཅད། བཞད།
བཤད། ལྷ་བུའོ། ཟ་ས་གཉིས་ལ་ བཅེགས་པའི་ཐ་སྟངས་མེད་པར་ རྒྱང་འདོགས་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་པ་

འཇུག་སྟེ། དཔེར་ན། བཟང་། བསམ། ལྟ་བུ་རྒྱུ་འཕྲུལ་དང་། བཟླ། བསྐྱབ། ལྟ་བུ་འདོགས་འཕྲུལ་
ལོ། ར་ཡིག་ལ་ནི། རྒྱུ་བརྟེན་གས་ཀྱི་ཐ་སྟོན་མེད་པར་ འདོགས་འཕྲུལ་ཁོ་ནས་འཇུག་སྟེ། དཔེར་ན།
བཟླ། བཟླ་བས། ལྟ་བུ་ལོ།

གཉིས་པ་སྟོན་འཇུག་མེད་འཇུག་ཡུལ་བཤད་པ་ནི།

དེ་བཞིན་སྟོན་འཇུག་མོ་ཡིག་གིས། །མིང་གཞི་མོ་དང་མ་ཞིང་ལའོ།

མོ་ཡིག་ག་ཇ་ད་བ་ཇ། །མ་ཞིང་ཁ་ཆ་ཐ་མ་ཆ།

བརྟུ་ལ་རྒྱུ་འཕྲུལ་དེ་དག་ལས།

ག་ད་བ་ཁ་པ་ལྲ་ལ། །འདོགས་འཕྲུལ་དུ་ཡང་འཇུག་པ་ལོ།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་འཇུག་པ་པོ་སྟོན་འཇུག་མོ་ འཡིག་གིས། འཇུག་ཡུལ་མིང་གཞི་མོ་
དང་། མ་ཞིང་ལ་འཇུག་པ་ལོ།

དེ་ཡང་། མོ་ཡིག་ག་ཇ་ད་བ་ཇ་རྣམས་དང་། མ་ཞིང་ཁ་ཆ་ཐ་མ་ཆ་སྟེ། བརྟུ་ལ་རྒྱུ་འཕྲུལ་གྱིས་འཇུག་
སྟེ། དཔེར་ན། འགའ། འཇའ། འདའ། འབའ། འཛའ། འཁར། འཆར། འཐར། འཕར། འཚལ།
ལྟ་བུ་དང་། བརྟུ་པོ་དེ་དག་ལས། ག་ད་བ་ཁ་པ་ལྲ་ལ་རྒྱུ་འཕྲུལ་དུ་མ་ཟད། འདོགས་འཕྲུལ་དུ་ཡང་
འཇུག་སྟེ། དཔེར་ན། འགྲུམས། འགའ། འབྲ། འབྱམས། འབྲས། འབྲམས། འབྲབ། འབྲན།
འཕྲད། ལྟ་བུ་ལོ།

**གསུམ་པ་སྟོན་འཇུག་མ་ཞིང་གི་འཇུག་ཡུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ག་ཡིག་གི་འཇུག་ཡུལ་དང་། ད་ཡིག་
གི་འཇུག་ཡུལ་བསྟན་པ་ལོ། དང་པོ་ནི།**

སྟོན་འཇུག་མ་ཞིང་ག་ཡིག་གིས།

མིང་གཞི་པོ་ཡིག་ཅ་ཏ་ཅ། །མོ་ཡིག་ཉ་ད་ན་ཞ་ཟ།

ཡ་ཤ་ས་སྟེ་བརྟུ་གཅིག་ལ། །རྒྱུ་འཕྲུལ་ཁོ་ནས་འཇུག་པ་ལོ།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་འཇུག་པ་པོ་སྟོན་འཇུག་མ་ཞིང་ ག་ཡིག་གིས། འཇུག་ཡུལ་མིང་གཞི་
པོ་ཡིག་ ཅ་ཏ་ཅ་རྣམས་དང་། མོ་ཡིག་ཉ་ད་ན་ཞ་ཟ་ཡ་ཤ་ས་སྟེ་བརྟུ་གཅིག་ལ་ བརྟེན་གས་འདོགས་ཀྱི་

གཉིས་པ་འབྲང་པའི་བྱུང་རྒྱུ་བཤད་པ་ནི།

དེ་ཡང་བརྟེན་པ་འབྲུལ་བ་ལ་གཞན། མེད་ཅེས་གསུངས་པའང་སྐབས་འདིར་མངོན།།

རྒྱུང་པ་འབྲུལ་ལ་འམཐའ་དགོས། ལྷག་སྐྱེད་བརྟེན་པ་འདོགས་ཅན་ལ་སྐྱོང་།།

ར་ལ་ས་ཡི་མགོ་ཅན་ལ། བརྟེན་པ་འདོགས་ཞེས་བརྗོད་པ་ལས།།

ཡ་ར་ལ་ཡི་འདོགས་ཅན་ལ། བརྟེན་པའི་ཐ་སྙད་མི་འཇུག་གོ།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་བརྟེན་པ་འབྲུལ་བ་ལ་སྐྱོན་འཇུག་བ་ལས་གཞན་མེད་ཅེས་མཁས་
རྣམས་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་སྐབས་འདིར་མཐོང་ཚེས་སུ་མངོན་ལོ།། དེ་ཡང་རྒྱུང་པ་འབྲུལ་རྣམས་
ལ་འམཐའ་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན། གདའ། དགའ། བདའ། མངའ། འདའ། ལྷ་བྱ་རྣམས་
ལ་འམཐའ་མེད་ན་སྐྱོན་འཇུག་གི་རུས་པ་མེད་དེ། གད། དག། བད། མང། སོགས་དོན་གཞན་ཏུ་
འགྱུར་བས་སོ།། ལྷག་སྐྱེད་བརྟེན་པ་འདོགས་ཅན་ལ་འམཐའ་ངེས་པར་སྐྱོང་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན།
གཏུ། དགུ། བགོ། མགོ། འདི། བད། བསྐ། ལྷ་བྱའོ།། ལ་ལས་འདོགས་པའང་བརྟེན་པའི་ཁོངས་
སུ་བསྐྱེད་མོད་ཀྱང་། འདིར་ར་ལ་སའི་མགོ་ཅན་རྣམས་ལ་བརྟེན་པ་འདོགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་
བརྗོད་པ་མ་གཏོགས། དེ་ལས་གཞན་ཡ་ར་ལའི་འདོགས་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཡེ་ནས་
མི་འཇུག་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།།

མི་འཇུག་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཞར་འབྱུང་མི་འཇུག་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ་གཉིས། གཞན་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཚུལ་དང་།
རང་སྣེར་མི་འཇུག་པའི་ཚུལ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་ནི།

མི་འཇུག་པ་ཡི་རྣམ་གཞག་ནི།།

སྐྱོན་འཇུག་པོ་དེས་མིང་གཞི་ཡི། མ་ནིང་ལ་ཆ་ཐ་པ་ཚར།།

མི་འཇུག་དེ་བཞིན་སྐྱོན་འཇུག་གི། མོ་དང་ཤིན་ཏུ་མོ་གཉིས་ཀྱང་།།

པོ་ཡིག་ཀ་ཅ་ཏ་པ་ཚར། མི་འཇུག་དེ་བཞིན་སྐྱོན་འཇུག་གི།

མ་ནིང་གཉིས་ཀྱང་མིང་གཞི་ཡི། མ་ནིང་ལ་ཆ་ཐ་པ་ཚར། མི་འཇུག་”

ཅེས་པས་བསྟན་ཏེ། གང་ལ་གང་གིས་འཇུག་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་ཅིན་ནས། ཞར་འབྱུང་མི་འཇུག་
པའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ་ནི། སྐྱོན་འཇུག་གི་པོ་བ་ཡིག་དེས། མིང་གཞིའི་མ་ནིང་ལ་ཆ་ཐ་པ་ཚར་རྣམས་

ལ་མི་འཇུག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། རྩོམ་འཇུག་གི་མོ་ འ་དང་ཤིན་ཏུ་མོ་མ་ཡིག་གཉིས་ཀྱང་། མིང་གཞིའི་ཕོ་ཡིག་ ཀ་ཅ་ཉ་པ་ཅ་རྣམས་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། རྩོམ་འཇུག་གི་ མ་ཞིང་ག་ད་གཉིས་ཀྱང་། མིང་གཞིའི་མ་ཞིང་ལ་ཆ་ཐ་པ་ཚ་རྣམས་ལ་མི་འཇུག་གོ།

གཉིས་པ་རང་སྤེར་མི་འཇུག་པའི་རྒྱལ་བཤད་པ་ནི།

“རང་སྤེར་པ་ན། རྩོམ་འཇུག་ཕོ་ནི་མིང་གཞིའི་མོ། གཞན་ལ་འཇུག་ཀྱང་མ་ལ་མིན།།
 རྩོམ་འཇུག་མ་ཞིང་གཉིས་མིང་གཞིའི། ཕོ་མོ་སྤྱི་ལ་འཇུག་མོད་ཀྱང་།།
 རང་སྤེར་ཀ་ད་ཉ་ན་གཉིས། ག་དས་མི་འཇུག་དེ་བཞིན་དུ།།
 རྩོམ་འཇུག་མོ་དང་ཤིན་ཏུ་མོས། མིང་གཞི་མ་ཞིང་དང་ནི་མོ།།
 གཞན་ལ་འཇུག་ཀྱང་འ་ཡིག་གིས། རང་སྤེར་ཞ་ཟ་ཡར་མི་འཇུག།
 མ་ཡིག་རང་སྤེར་ཕ་སོགས་ལ། མི་འཇུག་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེར་མ་ཟད། རྩོམ་འཇུག་རྣམས་རང་རང་གི་སྤེར་ཚན་དང་སྤེར་པ་ན། རྩོམ་འཇུག་གི་ཕོ་བ་ནི་མིང་གཞིའི་མོ་གཞན་ལ་འཇུག་ཀྱང་། རང་སྤེར་དང་ལྷགས་བསྟན་པ་ལ་ཡང་མི་འཇུག་པ་དང་། རྩོམ་འཇུག་གི་མ་ཞིང་ག་ད་གཉིས་ཀྱང་། མིང་གཞིའི་ཕོ་མོ་སྤྱི་ལ་འཇུག་མོད་ཀྱང་རང་སྤེར་ཀ་ད་ཉ་ན་གཉིས་ལ་ག་དང་དས་མི་འཇུག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། རྩོམ་འཇུག་གི་མོ་འ་དང་ཤིན་ཏུ་མོ་མ་ཡིག་གཉིས་ཀྱང་། མིང་གཞིའི་མ་ཞིང་དང་ནི་མོ་གཞན་ལ་འཇུག་ཀྱང་། འ་ཡིག་གིས་རང་སྤེར་ཞ་ཟ་ཡར་མི་འཇུག་པ་དང་། མ་ཡིག་གིས་རང་སྤེར་ཕ་སོགས་ལ་མི་འཇུག་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།

བདག་གཞན་དུས་གསུམ་གྱི་གོ་བ།

གསུམ་པ་བདག་གཞན་དུས་གསུམ་གྱི་གོ་བ་མཛུབ་རྒྱལ་སྤྱོད་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།། དང་པོ་ནི།

ད་ནི་བདག་གཞན་དུས་གསུམ་གྱི། གོ་བ་མཛུབ་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་ནི།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། འཇུག་པ་དང་མི་འཇུག་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་བཞིན་ནས། ད་ནི་གཞུང་དོན་བདེ་སྐྱབས་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། བདག་གཞན་དུས་གསུམ་གྱི་གོ་དོན་གྱི་སྤྱིང་པོ་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་མཛུབ་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་ནི། ཁོ་བོའི་བྱང་ཚེས་ཡིན་ལོ་ཞེས་པའོ།།

བདག་གཞན་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ། བདག་གཞན་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ། ཏུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་
བཤད་པ། ཐུན་མོང་གི་མཐའ་དབྱེད་པའོ།། དང་པོ་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། བྱ་བྱེད་དངོས་
ལྷགས་གྱི་རིམ་པ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་ལ་གསུམ། བདག་གཞན་གྱི་དབྱེ་ཚུལ་སྦྱིར་བསྟན་པ། བདག་
གཞན་གྱི་ངོས་འཛིན་སོ་སོར་བསྟན་པ། བདག་གཞན་གྱི་དཔེར་བཅོལ་ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་པའོ།། དང་པོ་
ལྟོ།

བྱ་བའི་ལས་དང་བྱེད་པོ་གཉིས། །དངོས་སུ་འབྲེལ་ལ་བདག་གཞན་དབྱེ།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་ཐོག་མར་འདི་ཤེས་དགོས་ཏེ། བྱ་བའི་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་དང་། བྱེད་
པ་པོ་གང་ཟག་གང་ཞིག་སྟེ། དེ་གཉིས་པ་རྣམས་ཚུན་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་ལ་བདག་གཞན་གྱི་རྣམ་
གཞག་དབྱེ་བ་ཡིན་གྱི། བྱེད་པ་པོ་དང་དངོས་སུ་མ་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་ལ་བདག་གཞན་དབྱེ་བ་མིན་ལོ།། དེ་
གཉིས་པ་རྣམས་ཚུན་དངོས་སུ་མ་འབྲེལ་བའི་སྐབས་སུ་ཡང་ བདག་གཞན་དབྱེ་བ་སྐྱོན་ཡོད་དེ། ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་
ན། མི་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་པོར་ཐལ་བ་དང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བྱ་ལས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ལོ།། ཅི་
སྟེ་མི་རྣམས་བྱེད་པོ་དང་དངོས་པོ་རྣམས་བྱ་ལས་སུ་འགྱུར་བར་སྐྱོན་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། མི་རྣམས་བྱེད་པོར་
འདོད་ན། བྱ་བ་མི་བྱེད་པའི་མི་ཡང་མང་དུ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། འཁོར་ལོ་སྦྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཡང་
ལྷགས་ཇིར་འགོ་དགོས་པ་དང་། དངོས་རྣམས་བྱ་ལས་སུ་འདོད་ན། བྱ་བའི་ལས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་
དངོས་པོ་འང་མང་དུ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། ལྷའི་དཔག་བསམ་སྟོན་ཤིང་ཡང་གཅད་བྱར་འགྱུར་བ་སོགས་
ཏེ་ཅང་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མང་དུ་ཡོད་དོ།། ཞེས་པའོ།།

གཉིས་པ་གཞན་གྱི་ངོས་འཛིན་སོ་སོར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། བདག་བྱེད་པ་པོའི་ངོས་འཛིན་དང་། གཞན་
བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་ངོས་འཛིན་བསྟན་པའོ།། དང་པོ་ལྟོ།

དཔེར་ན་གཙོད་མཁན་བྱེད་པོ་དང་། །གཙོད་བྱེད་སྟེ་བྱེད་པའི་ལས།

དེག་སྤངས་བཅས་ལ་བདག་ཅེས་འདོད།

ཅེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་བྱེད་པ་པོ་གང་ཞིག་ ལས་སུ་བྱ་བའི་དངོས་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་
བའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། དཔེར་ན། ཤིང་གཅད་པའི་བྱ་ལས་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོ། གཙོད་མཁན་གང་ཟག་

ནི་བྱེད་པ་པོ་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དང་། གཙོ་བོ་བྱེད་སྟངས་ལྟ་བུ་ནི་བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡིན་པ་དང་། བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པའི་ལས་སྟངས་ལྟ་བུ་དེ་དག་སྟངས་དང་བཅས་པས་ འིང་ཕར་གཙོ་བོ་ལ་བདག་ཅེས་འདོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། ས་བཞོ་བའི་བྱ་ལས་དང་འབྲེལ་ན། རྟོག་མཁན་ནི་བྱེད་པོ་གཙོ་བོ་དང་། རྟོག་ཉེ་ཙམ་ནི་བྱེད་པ་པོ་ལས་པ་དང་། བྱེད་པའི་ལས་ལག་པའི་དེ་དག་སྟངས་དང་བཅས་པས་ ས་ཕར་བཞོ་བའི་བདག་ཅེས་འདོད་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཕལ་ཆེར་གཙོ་བོ་ལ་དུ་མི་བྱེད་པ་མང་སྟེ། དཔེར་ན། འིང་མཁན་གྱིས་སློམ་བཟོ། མདའ་མཁན་གྱིས་མདའ་བཟོ། རྩ་མཁན་གྱིས་བུམ་པ་བཟོ། ལྷ་བྱ་ལ་མཚོན་ན། འིང་མཁན་དང་། མདའ་མཁན་དང་། རྩ་མཁན་རྣམས་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་བཟོ་བའི་ཚོལ་ག་པའི་འདུ་བྱེད་དམ། བྱེད་ཚོལ་རྣམས་བྱེད་པའི་ལས་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་ལ་བདག་ཅེས་འདོད་དོ།

གཉིས་པ་གཞན་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་ངོས་འཛིན་བསྟན་པ་ནི།

བྱ་ཡུལ་འིང་དང་བྱ་བའི་ལས། །སྟངས་སྟུག་ལུལ་རྣམ་འགྱུར་ལ། །གཞན་ཞེས་

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་ལས་གང་ཞིག་ བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། དཔེར་ན། འིང་གཙོ་བོ་བྱེད་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོ། བྱ་བའི་ཡུལ་ནི་འིང་ཡིན་པ་དང་། བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་ལས་ སྟངས་སྟུག་ལུལ་རྣམ་འགྱུར་དང་བཅས་པ་སྟེ། འིང་རང་ཉིད་ཆད་པའི་ཆ་ལ་ གཞན་ཞེས་འདོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། ས་བཞོ་བའི་བྱེད་པོ་དང་འབྲེལ་ན། བྱ་བའི་ཡུལ་ནི་ས་ཡིན་པ་དང་། བྱ་བའི་ལས་ས་མི་ནང་སློག་པའི་རྣམ་འགྱུར་དང་བཅས་པ་ལ་ གཞན་ཞེས་འདོད་པ་དང་། གཞན་ཡང་། འིང་མཁན་གྱིས་སློམ་བཟོ། མདའ་མཁན་གྱིས་མདའ་བཟོ། རྩ་མཁན་གྱིས་བུམ་པ་བཟོ། ལྷ་བྱ་ལ་མཚོན་ན། འིང་དང་། མདའ་སྟུག་དང་། ས་རྣམས་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་། སློམ་དང་། མདའ་དང་། བུམ་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བྱ་བའི་རྣམ་འགྱུར་མཐོང་བ་རྣམས། བྱ་བའི་ལས་ཡིན་པས། དེ་རྣམས་ལ་གཞན་ཞེས་འདོད་དོ་ཞེས་པའོ།

གསུམ་པ་བདག་གཞན་གྱི་དཔེར་བཟོ་བྱེད་མེད་དུ་བསྟན་པ་ནི།

“རིམ་བཞིན་གོ་བྱའི་དོན། །གཙོ་བོ་པོ་དང་གཙོ་བོ་བྱེད་དང་།
 གཙོ་བོ་བྱེད་དང་གཙོ་བོ་བྱེད་འིང་། གཙོ་བོ་བྱེད་ལོ་བོས་སྐྱས།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་དག་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གོ་བུའི་དོན་དཔེར་བརྗོད་པ་ནི། བདག་གཞན་གཉིས་སུ་
 བྱེད་པའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ། ལས་སུ་བྱ་བ་མི་སྲུབ། བདག་བྱེད་པ་པོ་ལ། གཙོད་པ་པོ། གཙོད་བྱེད། རྟོ་
 བ་པོ། རྟོ་བྱེད། རྟོན་པ་པོ། རྟོན་བྱེད། འཆད་པ་པོ། འཆད་བྱེད། རླུབ་པ་པོ། རླུབ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་
 ལྟ་བུར་བརྗོད་པ་དང་། རྐང་ཅིག་གཉིས་པ་ཤིང་ལ་སྟ་རེ་རྒྱབ་ཚེ་ ལ་དོན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་སྒྲུབ་ནས་བྱེད་པའི་
 ལས་ལ། གཙོད་པར་བྱེད། རྟོ་བར་བྱེད། རྟོན་པར་བྱེད། འཆད་པར་བྱེད། རླུབ་པར་བྱེད། གཙོད་དོ།
 རྟོ་ལོ། རྟོན་ལོ། འཆད་དོ། རླུབ་པོ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུར་བརྗོད་པ་དང་། དེ་བཞིན། བྱ་བའི་ཡུལ་ལ།
 གཙོད་བྱའི་ཤིང་། བརྟོ་བྱའི་ས། བསྟན་བྱའི་དོན། བཤད་བྱའི་ཚོས། བསྐྱབ་བྱའི་ལྟ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་
 བུར་བརྗོད་པ་དང་། བྱ་བའི་ལས་ལ་རྣམ་དབྱེ་སྒྲུབ་ནས། གཙོད་པར་བྱ། བརྟོ་བར་བྱ། བསྟན་པར་བྱ།
 བཤད་པར་བྱ། བསྐྱབ་པར་བྱ་ལ་སོགས་ལྟ་བུར་ ལས་སུ་བྱ་བ་སྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་ར་ཡིག་གིས་
 བསྟན་པར་ཡིན་ལོ། ཞེས་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་མདོར་བསྐྱུས་སུ་བརྗོད་པ་དེ་ནི་ཁོ་པོས་དོན་བསྐྱུས་པའི་
 དག་གིས་སྐྱེས་པའོ།

གཉིས་པ་བྱ་བྱེད་དངོས་ཤུགས་གྱི་རིམ་པ་བཤད་པ་ནི།

བྱ་བའི་ལས་དང་བྱེད་པོ་གཉིས།

ཕན་ཚུན་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་སྟབས་ཀྱིས། །གཅིག་ཡོད་ཅིག་ཤོས་ཡོད་མོད་ཀྱི།

འོན་ཀྱང་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་ལས། །བྱེད་པོ་སྟོན་ལ་བྱ་བའི་ཡུལ།

ཤུགས་ལས་གོ་དང་བྱ་ཡུལ་སྟོན། །བྱེད་པོ་ཤུགས་ལས་གོ་བའང་ཡོད།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། གཞན་བྱ་བའི་ལས་དང་། བདག་བྱེད་པ་པོ་གཉིས་ཕན་ཚུན་སྟོན་སྲུབ་ཡིན་ཏེ།
 དཔེར་ན། གཙོད་བྱའི་ཤིང་ལ་ལྷོས་ནས། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་གང་ཟག་ལ་གཙོད་པ་པོ་ཞེས་འཇོག་པ་
 དང་། གཙོད་པ་པོ་གང་ཟག་ལ་ལྷོས་ནས། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཤིང་ལ་འང་གཙོད་བྱའི་ཤིང་ཞེས་འཇོག་པ་
 ལྟེ། བྱ་བྱེད་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་སྟབས་ཀྱིས། བདག་བྱེད་པ་པོ་གཅིག་ཡོད་ན་ ཅིག་ཤོས་གཞན་བྱ་བའི་
 ཡུལ་དེ་ཡང་ཡོད་དགོས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་ལས་བདག་བྱེད་པ་པོ་དངོས་སུ་སྟོན་ལ་བྱ་
 བའི་ཡུལ་ཤུགས་ལས་གོ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། གཙོག་པ་པོ། གཙོག་བྱེད། དམྱོད་པ་པོ།
 དམྱོད་བྱེད། འདོགས་པ་པོ། འདོགས་བྱེད། འཕྲོག་པ་པོ། འཕྲོག་བྱེད། འཚོང་བ་པོ། འཚོང་བྱེད། ལྟ་
 བུ་རྣམས་བྱེད་པ་པོ་སྟོན་པའི་སྐྱེ་ཡིན་པ་དང་། གཞན་ཡང་བྱ་བའི་ཡུལ་ དངོས་སུ་སྟོན་ལ་བྱེད་པ་པོ་

ལྷགས་ལས་གོ་དགོས་པའང་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། གཅག་བྱ། དཔུང་བྱ། གདགས་བྱ། དཔྱོག་བྱ།
བཙོང་བྱ། ལྷ་བྱ་རྣམས་བྱ་བའི་ཡུལ་སྟོན་པའི་སྐྱ་ཡིན་ལོ།

དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།

གཉིས་པ་དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ་གསུམ། བྱ་བྱེད་དུས་ལ་བསྐྱུ་ཚུལ། དུས་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་
དབྱེ་བ། དེའི་དམིགས་བསལ་བསྟན་པའོ། དང་པོ་ནི།

བྱེད་པའི་ལས་རྣམས་ད་ལྟ་དང་། །བྱ་ལས་མ་འོངས་དུས་ལ་བསྐྱུ།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། སྤྱིར་བཏང་བྱ་བྱེད་གཉིས་པོ་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། བྱེད་པ་པོའི་ལས་རྣམས་ད་
ལྟ་བའི་དུས་ལ་བསྐྱུ་བ་དང་། བྱ་བའི་ལས་རྣམས་མ་འོངས་པའི་དུས་ལ་བསྐྱུ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། རྩོ་
གཙམ་པར་བྱེད། ཡིན་མིན་དཔྱོད་པར་བྱེད། རྒྱན་འདོགས་པར་བྱེད། རྩོ་འཕྲོག་པར་བྱེད། རྩོང་
འཚོང་བར་བྱེད། ལྷ་བྱ། ད་ལྟ་བྱེད་བཞིན་པར་གོ་བ་དང་། རྩོ་གཅག་པར་བྱ། ཐེ་ཚོམ་དཔུད་པར་བྱ།
རྒྱན་གདགས་པར་བྱ། རྩོ་དཔྱོག་པར་བྱ། རྩོང་བཙོང་བར་བྱ། ལྷ་བྱ། ཕྱིས་རིམ་གྱིས་བྱ་འགྲུར་ཉིད་དུ་
གོ་བ་ཡིན་ལོ།

གཉིས་པ་དུས་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དཔེར་བརྗོད་པའོ། དང་པོ་ནི།

**དུས་ཀྱི་དབང་དུ་དབྱེ་བྱས་ན། །བྱེད་པོ་དངོས་སུ་འབྲེལ་མ་འབྲེལ།
ཇི་ལྟར་ཡིན་ཡང་བྱས་ཟིན་འདས། །བྱ་འགྲུར་མ་འོངས་བྱེད་བཞིན་པ།
ད་ལྟ་བ་སྟེ་རིམ་བཞིན་དུ།**

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དུས་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་དབྱེ་བར་བྱས་ན། བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་
ལམ་ མ་འབྲེལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཡང་རུང་། བྱ་བ་སྤྱར་བྱས་ཟིན་པའམ་གྲུབ་པ་རྣམས་ནི། དུས་འདས་པ་
དང་། བྱ་བ་ཕྱིས་སུ་བྱ་འགྲུར་རམ་འགྲུབ་འགྲུར་རྣམས་ནི། དུས་མ་འོངས་པ་དང་། བྱ་བ་འདི་གར་
བྱེད་བཞིན་པའམ། བྱུང་བཞིན་པ་རྣམས་ནི། དུས་ད་ལྟ་བ་སྟེ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དཔེས་བསྟན་པར་བྱའོ་
ཞེས་པ་འོ།

གཉིས་པ་དཔེར་བརྗོད་པ་ནི།

བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲེལ་བ་ནི། །བསྐྱབས་དང་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་དང་།།

བྱེད་པོ་དང་ནི་མ་འབྲེལ་བ། །ལྷོ་དང་འབྲུབ་འབྲུར་འབྲུབ་བཞིན་པ།།

ཞེས་པས་བསྐྱབ་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་དུས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། དཔེར་ན། ཚོས་བསྐྱབས་སོ།
མདོག་བསྐྱར་ད་ཏོ། རྩོམ་པ་གོ། ཤིང་བཅད་དོ། ཕྱིར་བཏོན་ཏོ། ཆར་ཕབ་པོ། རོར་བཅའ་ད་ཏོ། ལྷ་
བྱ་འདས་པ་དང་། ཚོས་བསྐྱབ་པར་བྱ། མདོག་བསྐྱར་བར་བྱ། རྩོམ་པ་འབྲུར། ཤིང་གཅད་པར་
འབྲུར། ཕྱིར་གཏོན་པར་འབྲུར། ཆར་དབབ་པར་འབྲུར། རོར་བཅའ་བར་བྱ། ལྷ་བྱ་མ་འོངས་པ་དང་།
ཚོས་སྐྱབ་པར་བྱེད། མདོག་སྐྱར་བར་བྱེད། རྩོམ་པ་བཞིན་པ། ཤིང་གཅོད་བཞིན་པ། ཕྱིར་འདོན་
བཞིན་པ། ཆར་འབབས་བཞིན་པ། རོར་འཚོལ་བར་བྱེད། ལྷ་བྱ་ད་ལྷ་བའོ། བྱེད་པ་པོ་དང་མ་འབྲེལ་
བའི་དུས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། དཔེར་ན། དང་གིས་གྲུབ། སྤོན་པོར་གྲུར། རྩོམ་པ། ཤིང་གྲེལ། ཕྱིར་
འཐོན། ཆར་བབ། རོར་བྱུང་དོ། ལྷ་བྱ་འདས་པ་དང་། ལྷོན་གྱིས་འབྲུབ། སྤོན་པོར་འབྲུར། རྩོམ་པ་
པར་འབྲུར། ཤིང་འབྲེལ་བར་འབྲུར། ཕྱིར་འཐོན་པར་འབྲུར། ཆར་འབབ་པར་འབྲུར། རོར་འབྲུང་
བར་འབྲུར། ལྷ་བྱ་མ་འོངས་པ་དང་། དོན་འབྲུབ་བཞིན་པ། སྤོན་པོར་འབྲུར་བཞིན་པ། རྩོམ་པ་
བཞིན་པ། ཤིང་འབྲེལ་བཞིན་པ། ཕྱིར་འཐོན་བཞིན་པ། ཆར་འབབ་བཞིན་པ། རོར་འབྲུང་བཞིན་པ།
ལྷ་བྱ་ད་ལྷ་བའོ། དེ་ལྷར་བྱེད་པ་པོ་མེད་པར་རང་གིས་བྱུང་བ་སོགས་ལ་ རགས་པ་ཐ་སྙད་ཀྱི་བྱ་བྱེད་
མེད་ཀྱང་ ཐ་བ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་བྱ་བྱེད་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ལྷོན་གཞུག་གི་བྱེད་པ་ནི་ཞིབ་ཏུ་
བརྟགས་ན་ཡོད་མེད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་གང་ཟག་ལྷ་བྱ་ དེས་སྤོན་པོ་སྤོན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་པོ་
གཞུག་མེད་ཚེ་བྱ་བྱེད་ཅེས་མི་བརྗོད་དོ། འོ་ན་རང་གིས་རང་ལ་བྱ་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མི་
འགལ་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ལས། ཆར་བབ་པོ། མེ་ཏོག་ཤར་དོ། དོན་གྲུབ་པོ། ལྷོ་བདེ་འོ།
བདག་ནམ་ཞིག་ཤི་འོ། ལྷ་བྱ། བྱ་བྱེད་སོ་སོར་སྤོན་བ་ལྷར་གཞི་མཐུན་དུ་བཤད་པ་མང་པོ་ཡོད་པས། དེ་
བཞིན་དུ། བྱེད་པོ་མེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐ་སྙད་འཇོག་ཚོགས་ས། དེ་ལ་བྱ་བྱེད་ལས་
གསུམ་དང་ དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འཇོག་པ་ལ་སྤོན་མེད་དོ།

གསུམ་པ་དེའི་དམིགས་བསལ་བསྟན་པ་ནི།

ལྷ་བུར་རྣམ་རིག་གིས་དཔག་ནས།།

བྱ་བྱེད་མ་འོངས་ད་ལྟ་བར། །བསྐྱུས་ཀྱང་གཙོ་ཆེར་ཅམ་མ་གཏོགས།།

བདག་གཞན་ཀྱང་ལ་དུས་གསུམ་གྱི། །དབྱེ་བ་མེད་ན་མི་རུང་སྟེ།།

སྐྱེས་བུས་སངས་རྒྱས་བསྐྱབས་ལྟ་བུ། །མཉམ་པར་འཇུག་པའི་དོན་ཅན་ལོ།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་གོ་དོན་རྣམས་ལ་ རྣོ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་རིག་པས་དཔག་ནས་ ཤེས་
དགོས་པ་མ་གཏོགས། མཐའ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་སུ་འཛིན་ནའང་མི་རུང་སྟེ། སྲར་གོང་དུ་བའི་ལས་
རྣམས་མ་འོངས་པ་དང་། བྱེད་པའི་ལས་རྣམས་ད་ལྟ་བའི་དུས་ལ་བསྐྱུས་ཀྱང་། དེ་ནི་བྱ་བྱེད་ལས་ཚིག་
གི་གསལ་བྱེད་རྣམས་ གཙོ་ཆེར་འཇུག་པའི་དབང་གིས་བསྐྱབ་པ་ཅམ་མ་གཏོགས། བདག་གཞན་རང་
རང་གི་དོན། དུས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་ན་མི་རུང་སྟེ། དཔེར་ན། སྐྱེས་བུས་བྱས། ལྷ་བུ་བདག་གི་
འདས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བསྐྱབས། ལྷ་བུ་གཞན་དང་། སྐྱེས་བུས་བྱ། ལྷ་བུ་བདག་མ་འོངས་པ་དང་།
སངས་རྒྱས་བསྐྱབ། ལྷ་བུ་གཞན་དང་། སྐྱེས་བུས་བྱེད། ལྷ་བུ་བདག་ད་ལྟ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་སྐྱབ་
བཞིན་པ། ལྷ་བུ་གཞན་བྱ་བའི་ཡུལ་ཏེ། བདག་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་ དུས་གསུམ་ལ་འཇུག་པའི་དབང་
གིས་ བདག་གཞན་གྱི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་ལ་ དུས་གསུམ་གྱིས་མཉམ་པར་འཇུག་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ལོ།།

བདག་གཞན་དུས་གསུམ་གྱི་མཐའ་དབྱེད།

གསུམ་པ་ཐུན་མོང་གི་མཐའ་དབྱེད་བཤད་པ་ནི།

དེས་ན་དུས་གསུམ་དབྱེ་བ་འདིས།།

བྱེད་ལས་དང་འབྲེལ་ངག་སྦྱོར་ཀྱང། །འབྲེལ་ཅིང་བདག་གཞན་དབྱེ་བས་མིན།།

ཅི་སྟེ་འབྲེལ་པ་མིན་ཅེ་ན། །མིང་དང་འབྲུང་ཁྱེད་ལ་བ་དང་།།

ཐ་སྙད་ངག་སྦྱོར་འགའ་ཞིག་ལ། །བདག་གཞན་དབྱེ་བ་མེད་པས་སོ།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དུས་གསུམ་གྱིས་བདག་གཞན་གཉིས་ལ་འབྲེལ་པ་རྒྱ་མཚན་དེ་བས་ན། དུས་གསུམ་
གྱི་དབྱེ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ བྱེད་ལས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ངག་སྦྱོར་བཟོད་དོ་ཅོག་ཀྱང་ལ་འབྲེལ་ཅིང་།
བདག་གཞན་གྱི་དབྱེ་བ་འདིས་དེ་ལྟ་བུར་འབྲེལ་པ་མ་ཡིན་ལོ།། ཅི་སྟེ་དེ་ལྟ་བུར་འབྲེལ་པ་མིན་ཅེ་ན། མ་འབྲེལ་
པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དཔེར་ན། ཀ་བ། ལུ་མ་པ། ལྷ་བུའི་རྣམ་དབྱེ་དང་པོའི་མིང་རྒྱང་རྣམས་དང་། བཀའ་

ལས་ཅན་གྱི་ས་ནས་མེད། ལྷ་བྱ་ལྷ་པ་འབྱུང་ལུངས་རྣམས་དང་། ཅན་གྱི་ཀ་བ། གསེར་གྱི་བུམ་པ།
 ལྷ་བྱ་བྱུག་པ་འབྲེལ་བ་རྣམས་ལ་བདག་གཞན་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་པ་དང་། དེར་མ་ཟད། ལྷོ་ཟ། ཇ་འབྱུང་།
 རྒྱན་ཆ་བཤད། ལྷ་བྱའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དག་སྒྲིབ་འགའ་ཞིག་ལའང་། ལྷོ་ཟ། ཇ་འབྱུང་། རྒྱན་ཆར་
 བཤད། ལྷ་བྱའི་བདག་གཞན་གྱི་རྣམ་གཞག་མེད་ཅིང་། ལྷོ་ཟ་ཚར། ཇ་མ་འབྱུང་། རྒྱན་ཆ་བཤད་ཀྱིན་
 ཡོད། ལྷ་བྱའི་དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་པས་སོ།།

སྔོན་འཇུག་སོ་སོའི་ཅི་ཕྱིར་འཇུག་པའི་འཇུག་དོན་བཤད་པ།

བཞི་པ་སོ་སོའི་འཇུག་དོན་མཐར་ཆགས་སུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་
 བཤད་པའོ།། དང་པོ་ནི།

སྔོན་འཇུག་རང་རང་རུས་པ་ཡིས། །དོན་འཇུག་སོ་སོར་བསྟན་པ་ནི།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། སྔོན་འཇུག་ལྷ་པོ་རང་རང་གི་སྐྱེ་ལྷན་གྱི་རུས་པ་སོ་སོར་ཡོད་པའི་དབང་གིས།
 བདག་གཞན་དུས་གསུམ་གྱི་དོན་དུ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་དགོས་པའང་སོ་སོར་ཡོད་པས། དེ་དག་རིམ་པ་
 བཞིན་དུ་བསྟན་པར་བྱའོ།། ཞེས་པའི་དོན་ནོ།།

སྔོན་འཇུག་ཕོ་ཡིག་གི་འཇུག་དོན་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་བཞི། སྔོན་འཇུག་ཕོ་ཡིག་གི། མ་ནིང་གི་འཇུག་དོན། མོ་ཡིག་གི་འཇུག་དོན།
 ཤིན་ཏུ་མོའི་འཇུག་དོན་བཤད་པའོ།། དང་པོ་ལ་དུག། དངོས་བསྟན་གྱི་འཇུག་པ། ལྷན་པས་བསྟན་གྱི་གོ་
 བ། ལྷུ་ལ་ཚིག་གི་ཟུར་རྒྱན། ལུང་མོང་གི་དཔེར་བརྗོད། མཐའ་དཔུད་ཀྱི་དམིགས་བསལ། བྱ་བྱེད་ཀྱི་
 ལས་ཚིག་བཤད་པའོ།། དང་པོ་ནི།

ཕོ་ཡིག་བ་ནི་དུས་གསུམ་ལས། །བྱེད་པོ་དང་འབྲེལ་འདས་པ་དང་།།

བདག་གཞན་གཉིས་ལས་བུ་བའི་ཡུལ། །གཞན་དངོས་བསྐྱབ་ཕྱིར་འཇུག་པ་འོ།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། སྔོན་འཇུག་གི་ཕོ་ཡིག་བ་ནི། དགོས་པ་དུས་གསུམ་ལས། བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་
 དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་ བུ་བ་བུས་ཟིན་འདས་པ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་པོ་བདག་གཞན་གཉིས་
 ལས། བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་བུ་བའི་ཡུལ་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་འཇུག་

པ་ལས། དང་པོ་འདས་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི། དཔེར་ན། ལོགས་སུ་བཀའ། ཤིང་བཀའ། སྐྱལ་པ་བཀའ།
 རྩོད་བཀའ། མདོ་བཀའ། རོ་བཀའ། ལག་པ་བཀའ། དིན་གྱིས་བསྐྱེད་པ། དབང་བསྐྱེད་དེ་རྟོ་
 གད་མོ་བགད། སྐལ་བ་བཏོས། གངས་བགངས། ལས་བགྱིས། བང་བཀྱུགས། སྐྱོན་བསྐྱིབས།
 མདོག་བསྐྱེད་དེ། བཅས་མ་བརྒྱས། མཚང་བསྐྱོགས། ཆང་བརྐྱབས། དག་བ་བསྐྱོས། རི་དྲགས་
 བརྐྱེད་དེ། དམ་བཅས། སྐྱོས་བཅོལ། ལག་ཏུ་བཅངས། དག་བཅིངས། ལས་བཅོལ་དེ། རོ་ར་
 བརྐྱེས། གཏམ་བརྐྱེད་ཟིན། རྐྱེས་སུ་བསྐྱོགས། སར་བསྐྱེད། གཞན་ལ་བསྐྱོན་དེ། རྐྱེན་བཏགས།
 སྐྱོས་བཏགས། ཞལ་ཏུ་བསྐྱབས། ལྷ་བསྐྱིམས། ཚོས་བསྐྱེད་དེ། རོ་ར་བདས། དིས་བདུགས། སར་
 བརྐྱེས། ཉེས་པ་བསྐྱེདས། མཚོན་བརྐྱེད་དེ། ལ་བསྐྱེད། གཞན་ཏུ་བསྐྱེད། མཚོན་བསྐྱེད།
 སྐྱེལ་བསྐྱེདས། གོ་བསྐྱོལ་དེ། བྱ་བཅས། རོ་ར་བཅོལ། གོས་བཅོལས། བྱ་བ་བསྐྱེདས། བཀའ་
 བསྐྱེད་དེ། གཞན་ཏུ་བརྐྱེདས། ཟུན་བརྐྱེས། མིར་བརྐྱེས། བ་བཞོས། ཤིང་བཞོགས། སྐྱ་བཞུད།
 མར་བཞུད་དེ། ཟས་བཟས། སྐྱོམ་བཟོས། སྐྱགས་བཟུགས། གོས་བཟུད་དེ། བྱིན་གྱིས་བཟུབས།
 དག་བཟུགས། རྐྱེན་བཟུགས་དེ། བེས་བཟུད། སྐྱིག་པ་བཟུགས། བྱ་བ་བཟོལ་དེ། ཚོགས་
 བསྐྱེདས། རོ་ར་བསྐྱེདས། ཡི་གེ་བསྐྱེདས། སྐྱོམ་པ་བསྐྱེདས། རིག་པ་བསྐྱེདས། མེས་བསྐྱེདས། དུམ་
 བུར་བསྐྱེད་དེ། ལྷ་བྱ། དེ་ནམས་པལ་ཆེར་སྐྱོན་འཇུག་དང་ཡང་འཇུག་གཉིས་ཀས་འདས་པ་སྐྱོན་པ་
 ཡིན་ལོ།

དེ་དག་ལས་སྐྱོན་འཇུག་ཁོ་ནས་འདས་པ་སྐྱོན་ཅིང་ ཡང་འཇུག་མེད་པའང་ཏུ་མ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན།
 ལམ་བཀའ། གོས་བཀའ། རྐྱེས་བཀའ། མདུན་ཏུ་བཀའ། བདེ་ལ་བཀོད། དག་བཅོལ། རོ་བཅག།
 བང་ཏུ་བཅུག། སྐྱག་པར་བཏེག། རྐྱ་བཏེག། སྐྱོས་བཏེག། གདན་བཏེག། རྐྱ་བཏེག། གནས་སུ་
 བཞག། ལག་ཏུ་བཟུང། མཁར་བཞིག། ལྷ་བྱའོ།

ཡང་སྐྱོན་འཇུག་མེད་ཀྱང་ མཐའ་རྟེན་གྱིས་འདས་ཚིག་ཏུ་ལྷུབ་པའང་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། སྐྱིག་པ་
 སྐྱེདས། དི་མ་སྐྱེདས། རོ་ལྷེདས། གཏམ་སྐྱེདས། རྐྱེས། ལ་སྐྱེད། རི་མོ་བྱིས། རོ་ར་སྐྱོགས། ཡོན་
 ལུལ། ལྷེད་ལོག། མཚོན་གྱིས་སྐྱེད། གཏུགས་སྐྱེད། བྱིན་པེ། གནས་ནས་སྐྱེད། རོ་ར་ལོག་པར་
 རོགས། ལྷ་བྱའོ།

བྱ་བ་རྩོམ་བྱེད། གངས་རྩི་བྱེད། སོ་ཉ་རྫོང་བྱེད། ཟན་རྩི་བྱེད། ཟས་ཟ་བྱེད། སྲགས་སྒྲོ་བྱེད། ཕྱིན་གྱིས་
རྫོབ་བྱེད། རྩལ་དུ་རྫོགས་བྱེད། དམ་ཚིག་སྲུང་བྱེད། རིག་པ་སྒྲོབ་བྱེད། ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ།

འོ་ན་བཀུར་བར་བྱེད། བསྟོད་པར་བྱེད། ལྟ་བུའི་བས་སྤུལ་ཅན་ནི་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་དུས་
གསུམ་ཁབ་མཉམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་མི་འགལ་ཏེ། བརྩོན་པར་བྱེད། བཀོལ་བར་བྱེད།
བསྐྱས་པར་བྱེད། བཏྱིང་བར་བྱེད། བསྲུགས་པར་བྱེད། བགྱང་བར་བྱེད། ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའི་བྱེད་ཚིག་
པལ་པ་དེ་རྣམས་ བྱེད་པ་པོ་དངོས་མིན་ཏེ་ པལ་ཆེར་འཇིག་རྟེན་པའི་བརྫོད་བདེའི་ཤན་ཤོར་བ་ཡིན་
པས། དེ་རྣམས་ལེགས་པར་དབྱད་ན། བྱེད་པ་པོའི་ཡི་གེ་ལོགས་སུ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། རྫོང་པར་བྱེད།
སྟོད་པར་བྱེད། རྩོན་པར་བྱེད། འཁོར་བར་བྱེད། རྫོོ་བར་བྱེད། གདིང་བར་བྱེད། སྲགས་པར་བྱེད།
སྒྲོང་བར་བྱེད། སོགས་སྟོབ་ཀྱང་ ལ་ལ་མ་དག་རྒྱུན་འབྲམས་ཀྱིས་བརྫོད་བདེར་སོང་བ་ཡིན་པས་སོ།

གསུམ་པ་སྐྱལ་ཚིག་གི་བྱར་རྒྱན་པ་ནི།

གཞུང་ལས་དངོས་ཤུགས་གང་རུང་དུ། །སྐྱལ་ཚིག་འཇུག་པ་མ་བསྟན་ཀྱང་།།

ངག་སྐྱོར་ཀུན་ལ་བྱབ་ཆེ་བས། །ཞར་ལས་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་འཇུག་པའི་གཞུང་ལས་དངོས་ཤུགས་གང་རུང་དུ་སྐྱལ་ཚིག་གི་འཇུག་པ་
མ་བསྟན་པས། རྟགས་འདིར་བསྟན་བྱ་མ་ཡིན་མོད། འོ་ན་ཀྱང་ཐ་སྟོན་གྱི་ངག་སྐྱོར་ཀུན་ལ་བྱབ་ཆེ་བའི་
དབང་གིས་ དེས་ཅན་དུ་ཤེས་དགོས་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས། འདིར་ཞར་ལས་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་
སྟེ། དཔེར་ན། ལྷས་སྐྱོབས་ཤིག། དྲིན་གྱིས་སྐྱོངས་ཤིག། གནས་སུ་ཁོད་ཅིག། ཆོ་གཡང་ལྷག་ཅིག།
སེམས་ཅན་སྐྱོལ་དུ་ཅིག། ཆོས་སྐྱབས་ཤིག། དགོ་བ་སྐྱོས་ཤིག། ཡོས་རྩོས་ཤིག། དག་ཆིངས་ཤིག།
དག་ཆོམས་ཤིག། འདིར་ཉོན་དུ་ཅིག། ལྷ་སྟེན་དུ་ཅིག། དེར་སྟོས་ཤིག། ཆོས་སྟོན་དུ་ཅིག། མིང་སོགས་
ཤིག། སྐྱིན་པ་སོངས་ཤིག། སྐྱིར་དེངས་ཤིག། ཉེས་པ་སྐྱོམས་ཤིག། ལ་སྐྱོན་དུ་ཅིག། གནད་དུ་སྐྱུན་
ཅིག། སྤྲིག་པ་སྐྱོངས་ཤིག། ཕྱིན་པོ་བ་ཅིག། གདུགས་སྐྱབ་ཅིག། སྐྱིབ་པ་སྐྱོངས་ཤིག། བྱ་བ་བྱོས་ཤིག།
རོ་སྐྱོངས་ཤིག། གཏམ་སྐྱོས་ཤིག། བྱ་བ་རྩོམས་ཤིག། གངས་རྩིས་ཤིག། སྐྱོལ་རྒྱུགས་ཤིག། གོས་
ཆོམས་ཤིག། འོར་རྫོངས་ཤིག། གཡང་དུ་ལྷུགས་ཤིག། སྲགས་སྒྲོས་ཤིག། རྩལ་དུ་རྫོགས་ཤིག། གཏམ་

ཤོད་ཅིག། བར་ཆད་སོལ་ད་ཅིག། མ་སྐྱ་ཞིག། མ་སྐྱོས་ཞིག། མ་སོང་ཞིག། ལྷ་བུ། དེ་རྣམས་སལ་
ཆར་ཡང་འཇུག་གིས་སྐྱལ་ཆོག་སྐྱོན་པ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་སྐྱུ་མོང་གི་དཔེར་བརྗོད་ནི།

དུས་འདས་གཞན་དངོས་བྱེད་པོ་དང་། །སྐྱལ་ཆོག་བཅས་ཏེ་རིམ་བཞིན་དཔེར།།
བསྐྱབས་དང་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱོབ་བྱེད་སྐྱོབས། །བསྐྱོམས་དང་བསྐྱོམ་བྱ་སྐྱོམ་བྱེད་སྐྱོམས།།
བསྐྱོས་དང་བསྐྱོ་བྱ་སྐྱོ་བྱེད་སྐྱོས། །བཅིངས་དང་བཅིང་བྱ་འཆིང་བྱེད་འཆིངས།།
བརྐྱང་བཟོ་བརྐྱང་བྱ་བརྐྱང་བྱེད་བརྐྱང། །བསྐྱེན་ཏེ་བསྐྱེན་བྱ་སྐྱེན་བྱེད་སྐྱེན།།
བལྟས་དང་བལྟ་བྱ་བལྟ་བྱེད་བལྟས། །བརྟུངས་དང་བརྟུང་བྱ་བརྟུང་བྱེད་བརྟུངས།།
བསྐྱམས་དང་བསྐྱམ་བྱ་སྐྱམ་བྱེད་སྐྱམས། །བརྟུངས་དང་བརྟུང་བྱ་བརྟུང་བྱེད་བརྟུངས།།
བརྟུངས་དང་བརྟུང་བྱ་བརྟུང་བྱེད་བརྟུངས། །བཞོས་དང་བཞོ་བྱ་འཛོལ་བྱེད་ཞོས།།
བསྐྱོས་དང་བསྐྱོ་བྱ་སྐྱོ་བྱེད་སྐྱོས། །བསྐྱོགས་དང་བསྐྱོག་བྱ་སྐྱོག་བྱེད་སྐྱོགས།།
བཤད་བཟོ་བཤད་བྱ་འཆད་བྱེད་ཤོད། །བསད་བཟོ་གསད་བྱ་གསོད་བྱེད་སོད།།
ལྷ་བུ་གོ་རིམ་མ་འཆོལ་བར། །རྒྱ་ཆར་སྐྱར་ཏེ་ཤེས་པར་བྱ།།

ཞེས་པས་བསྐྱུ་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་དུས་འདས་པ་དང་། བྱ་བའི་ཡུལ་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་
དང་། བདག་བྱེད་པ་པོ་དང་། སྐྱལ་ཆོག་བཅས་དོན་ཚན་བཞི་པོ་སྐྱུ་མོང་དུ་རྩ་བའི་དཔེར་བརྗོད་ལ་
སྐྱར་ཡང་ཁ་སྐྱོང་གསལ་བ་ནི། དཔེར་ན།

བཀའ་དང་དགབ་བྱ་འགོབ་བྱེད་འགོབས། །བསྐྱལ་ཏེ་བསྐྱལ་བྱ་སྐྱོལ་བྱེད་སྐྱོལ། །བསྐྱོགས་དང་བསྐྱོག་
བྱ་སྐྱོག་བྱེད་སྐྱོགས། །བཅོམ་དང་གཞོམ་བྱ་འཛོམས་བྱེད་ཆོམས། །བརྐྱངས་དང་བརྐྱང་བྱ་བརྐྱང་
བྱེད་བརྐྱངས། །བསྐྱེན་ཏེ་བསྐྱེན་བྱ་སྐྱེན་བྱེད་སྐྱེན། །བལྟབ་དང་གཤབ་བྱ་འདེབས་བྱེད་ཐེབས། །བདས་དང་
བདའ་བྱ་འདེད་བྱེད་དེད། །བསྐྱེན་ཏེ་བསྐྱེན་བྱ་སྐྱེན་བྱེད་སྐྱེན། །བཅོམས་དང་བཅོམ་བྱ་འཆོམ་བྱེད་
ཆོམས། །བརྐྱངས་དང་བརྐྱང་བྱ་བརྐྱང་བྱེད་བརྐྱངས། །བཞོགས་དང་བཞོག་བྱ་གཞོག་བྱེད་ཞོགས། །བཟེད་བཟོ་
བཟེད་བྱ་འཛོལ་བྱེད་ཟེད། །བསྐྱུབས་དང་བསྐྱུབ་བྱ་སྐྱུབ་བྱེད་སྐྱུབས། །བཤམས་དང་བཤམ་བྱ་གཤོམ་

བྱེད་གཤེས་ལ། །བསགས་དང་བསག་བྱ་གསོག་བྱེད་སོགས། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་ལྟ་བུ་རྒྱ་ཆེར་སྐྱར་བས་
ཤེས་པར་བྱའོ།།

ལྷ་པ་མཐའ་དབྱེད་ཀྱི་དམིགས་བསལ་བ་ནི།

སྐྱལ་ཚིག་ལ་ནི་ཕལ་ཆེ་བ།།

སྔོན་འཇུག་མེད་ཅིང་མཐའ་གཅིག་ཏུ། །འཇུག་པ་གཏན་མེད་མ་ཡིན་ཏེ།།

དགོངས་ཤིག་མཛོད་ཅིག་དཔྱོད་ཅིག་སོགས། །སྐབས་ཐོབ་བརྟག་ནས་སྦྱོར་གལ་ཆེ།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། །སྐྱལ་ཚིག་ལ་ནི། །ཕལ་ཆེ་བ་གོང་དུ་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་ །སྔོན་འཇུག་མེད་ཅིང་།
མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྔོན་འཇུག་གི་འཇུག་པ་གཏན་ནས་མེད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། །དཔེར་ན། །བདག་ལ་
དགོངས་ཤིག། །ལས་མཛོད་ཅིག། །ལེགས་པར་དཔྱོད་ཅིག། །རྩོམ་མོ་དགོལ་ད་ཅིག། །དགོངས་པ་
འགོལ་ད་ཅིག། །དར་དཔྱོད་པ་ཤིག། །ལེབས་འགོབས་ཤིག། །སོ་སོ་འབྱེད་ཅིག། །ཞབས་ལ་འདུད་ཅིག།
ཉེས་པ་འཆགས་ཤིག། །གུབས་གཤོམས་ཤིག། །ཚོགས་གསོགས་ཤིག། །མ་འགྲོ་ཞིག། །མ་འདུག་ཅིག།
མ་འགོམས་ཤིག། །ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་སྐབས་ཐོབ་རིགས་པས་བརྟག་ནས་སྦྱོར་བ་གལ་ཆེའོ།།

དུག་པ་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཚིག་བཤད་པ་ནི།

བསྐྱབ་པར་བྱ་དང་སྦྱོབ་པར་བྱེད། །ལྟ་བུའི་བྱ་བྱེད་ལས་ཚིག་གི།།

གསལ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱ།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། །གཞན་ཡང་བྱ་བའི་ལས་སམ་བྱ་བ་ཙམ་དང་། །བྱེད་པའི་ལས་སམ་བྱེད་པ་ཙམ་ལ་
འཇུག་པ་ནི། །དཔེར་ན། །བསྐྱབ་པར་བྱ། །བསྐྱབ་པོ། །བསྐྱམ་པར་བྱ། །བསྐྱམ་མོ། །བསྐྱོབ་པར་བྱ། །བསྐྱོལ།
ལྟ་བུ་དང་། །སྦྱོབ་པར་བྱེད། །སྦྱོབ་པོ། །སྦྱོམ་པར་བྱེད། །སྦྱོམ་མོ། །སྦྱོབ་པར་བྱེད། །སྦྱོལ། །ལྟ་བུ། །བྱ་བྱེད་
ལས་ཚིག་གི་གསལ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་། །གོང་གི་དཔེར་བཞིན་པ་རྣམས་ལ་སྐྱར་བས་རྟོགས་པར་བྱའོ།།

སྔོན་འཇུག་མ་ཞིང་གི་འཇུག་དོན་བཤད་པ།

གཉིས་པ་སྔོན་འཇུག་མ་ཞིང་གི་འཇུག་དོན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། །དགོས་པ་སྦྱིར་བསྟན་པ། །འཇུག་ཚུལ་
བྱེད་བྱ་བུ་བསྟན་པ། །དུས་འཇུག་ཚུལ་བསྟན་པའོ།། །དང་པོ་ནི།

སྔོན་འཇུག་མ་ཞིང་ག་ད་གཉིས། །དགོས་པ་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་དང་།

དུས་གསུམ་ལས་ནི་ད་ལྟ་བུ། །སྔོན་པའི་ཆེད་དུ་འཇུག་པ་ལས།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། སྔོན་འཇུག་གི་མ་ཞིང་ག་ད་གཉིས་ནི། དགོས་པ་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པ་དང་། དེར་མི་གཏོགས་པའི་དུས་གསུམ་ལས། ད་ལྟ་བུ་སྔོན་པའི་ཆེད་དུ་འཇུག་པ་ལས་འཇུག་ཚུལ་ག་ད་གཉིས་པོ་རིམ་པས་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའོ།

གཉིས་པ་འཇུག་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ག་ཡིག་གི་འཇུག་ཚུལ་དང་། ད་ཡིག་གི་འཇུག་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དངོས་དང་། དཔེར་བརྗོད། བྱ་བྱེད་ལས་ཚིག་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ག་ཡིག་བདག་དང་གཞན་གྱི་དངོས། །གཉིས་ལ་འཇུག་པ་རིམ་བཞིན་དཔེར།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། ག་ཡིག་དངོས་པོ་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་ལས། དང་པོ། བདག་བྱེད་པ་པོ་ལ་འཇུག་པ་ནི། དཔེར་ན། རྩོམ་གཞུང་པ་པོ། གཞུང་བྱེད། བཟང་ངན་གཉུལ་བ་པོ། གཉུལ་བྱེད། གཞན་ལ་གཏོད་པ་པོ། གཏོད་བྱེད། དེ་བཞིན་དུ། ཞབས་སུ་གཏུག་བྱེད། ལྷན་གདིང་བྱེད། གཞོད་པས་གཙོ་བྱེད། ཤིང་གཞོག་བྱེད། ལས་ལས་གཟུར་བྱེད། གོས་གཡོག་བྱེད། ཟས་གཡོ་བྱེད། ཤིང་གཤོག་བྱེད། སྤེལ་བུ་གསེལ་བྱེད། ལྷུགས་གསོད་བྱེད། ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་གཞན་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ནི། དཔེར་ན། གཙག་བྱའི་དོ། གཉུལ་བྱའི་ཡུལ། གཏང་བྱའི་རྩམ། གཏུགས་བྱའི་ཞབས། གདིང་བྱའི་ལྷན། གཙོར་བྱའི་དགྲ། གཞོག་བྱའི་ཤིང་། གཟུར་བྱའི་ལས། གཡོག་བྱའི་གོས། གཡོ་བྱའི་ཟས། གཤག་བྱའི་ཤིང་། གསེལ་བྱའི་སྤེལ་བུ། གསོད་བྱའི་ལྷུགས། ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་དཔེར་བརྗོད་པ་ནི།

གཙོད་པ་པོ་དང་གཙོད་བྱའི་ཤིང་། །གཉེར་བ་པོ་དང་གཉེར་བྱའི་དོན།
གཏོང་བ་པོ་གཏང་བྱའི་ལོང་། །གདོགས་པ་པོ་དང་གདགས་བྱའི་རྒྱུ།
གཙུབ་པ་པོ་དང་གཙུབ་བྱའི་ཤིང་། །གཞོམ་པ་པོ་དང་གཞོམ་བྱའི་དགྲ།
གཟར་བ་པོ་དང་གཟར་བྱའི་གོས། །གཡོབ་པ་པོ་དང་གཡལ་བྱའི་དམ།

ལ་སོགས་ལྟ་བུར་སྐྱར་བར་བྱ།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། ག་ཡིག་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པ་སྐྱོན་མོང་དུ་རྩ་བའི་དཔེར་བཅོལ་ལ།
སྐྱར་ལ་སྐོང་གསལ་བ་ནི། གཅིར་བ་པོ་དང་གཅིར་བུའི་རྣམས། །གཉོག་པ་པོ་དང་གཉོག་བུའི་
བས། །གཏུབ་པ་པོ་དང་གཏུབ་བུའི་ཤིང་། །གདེང་བ་པོ་དང་གདེང་བུའི་མཚོན། །གཞིག་པ་པོ་དང་
གཞིག་བུའི་དོན། །གཟིར་བ་པོ་དང་གཟིར་བུའི་འདྲེ། །གཡེང་བ་པོ་དང་གཡེང་བུའི་ཡུལ། །གཤིབ་པ་པོ་
དང་གཤིབ་བུའི་གྲུལ། །གསོང་བ་པོ་དང་གསོང་བུའི་དོན། །གསྐྱང་བ་པོ་དང་གསྐྱང་བུའི་ཚོས། །ལ་
སོགས་པ་ལྟ་བུ། སྐྱར་བས་རྟོགས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་བྱ་བྱེད་ལས་ཚིག་བསྟན་པ་ནི།

བྱ་བྱེད་གཞི་དང་འབྲེལ་ལས་ལ།།

གཙོད་པར་བྱེད་དང་གཙད་པར་བྱ། །ལྟ་བུ་གོང་བཞིན་སྐྱར་བར་བྱ།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། ཡང་བྱ་བྱེད་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་སམ་བྱ་བྱེད་ཙམ་ལ་ཡང་།
གཙོད་པར་བྱེད། གཙོད་དོ། གཉེར་བར་བྱེད། གཉེར་རོ། ལྟ་བུ་དང་། གཙད་པར་བྱ། གཙད་དོ།
གཉེར་བར་བྱ། གཉེར་རོ། ལྟ་བུ། གོང་དུ་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་སྐྱར་བར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ད་ཡིག་གི་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། དངོས་དང་། དཔེར་བཅོལ། བྱ་བྱེད་ལས་ཚིག་
བསྟན་པའོ།། དང་པོ་ནི།

དེ་བཞིན་ད་ཡིག་གྲང་ནི་དཔེར།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། རྣམས་འཇུག་གི་མ་ཉིང་ག་ཡིག་དེ་བཞིན་དུ་ ད་ཡིག་གྲང་ནི་ དངོས་པོ་བདག་
གཞན་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་ རིམ་པ་བཞིན་བསྟན་པ་ལས། དང་པོ། བདག་བྱེད་པ་པོ་ལ་འཇུག་པ་ནི།
དཔེར་ན། རོལ་མོ་དགོལ་བ་པོ། དགོལ་བྱེད། གང་མོ་དགོད་པ་པོ། དགོད་བྱེད། དེ་བཞིན་དུ། གཏིང་
དཔོག་བྱེད། གི་དབྱག་བྱེད། འཇུམ་དམུལ་བྱེད། ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ།། གཉིས་པ། གཞན་བྱ་བའི་
ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ནི། དཔེར་ན། དགོལ་བུའི་རོལ་མོ། དགང་བུའི་བུམ་པ། དགབ་བུའི་གོས། དཔག་
བུའི་ཡུལ། དབྱག་བུའི་གི། དཔོག་བུའི་ཚོར། དམད་བུའི་ཡུལ། ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ།།

གཉིས་པ་དཔེར་བཅོམ་ནི།

དགྲི་བ་པོ་དང་དགྲི་བུའི་མདོས། །དགར་བ་པོ་དགར་བུའི་གནས།།

དཔྱོད་བ་པོ་དང་དཔྱད་བུའི་དར། །དབུབ་བ་པོ་དང་དབུབ་བུའི་གདུགས།།

དམིགས་བ་པོ་དང་དམིགས་བུའི་ཡུལ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་ལྟ་བུ་དང་།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། ད་ཡིག་བདག་གཞན་གཉིས་ལ་འཇུག་ཚུལ་ཐུན་མོང་དུ་རྩ་བའི་དཔེར་བཅོམ་ལ་ཁ་
སྐོང་གསལ་བ་ནི། དགྲ་བ་པོ་དང་དགྲ་བུའི་རྟ། །དགལ་བ་པོ་དང་དགལ་བུའི་ཁལ། །དཔྱོད་བ་པོ་དང་
དཔྱད་བུའི་ཡུལ། །དབུབ་བ་པོ་དང་དབུབ་བུའི་གོས། །དམོད་བ་པོ་དང་དམད་བུའི་ཡུལ།། ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པ་ལྟ་བུར་སྦྱར་བས་རྟོགས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་བྱ་བྱེད་ལས་ཚིག་བསྟན་པ་ནི།

དེ་གཉིས་དང་འབྲེལ་ལས་ལ་ཡང་། །བྱ་བྱེད་ཚིག་གསལ་སྤར་བཞིན་དུ།།

འོག་མ་དག་ལའང་སྦྱར་བར་བྱ།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། ཡང་། བྱ་བྱེད་དེ་གཉིས་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་སམ་ བྱ་བྱེད་ཚམ་ལ་ཡང་། དགྲི་
བར་བྱེད། དགྲི་འོ། དགར་བར་བྱེད། དགར་རོ། ལྟ་བུ་དང་། དགྲི་བར་བྱ། དགྲི་འོ། དགར་བར་བྱ།
དགར་རོ། ལྟ་བུ། བྱ་བྱེད་ཚིག་གསལ་སྤར་བཞིན་དུ་སྦྱར་དགོས་པ་དང་། དེར་མ་ཟད། འོག་མ་མོ་དང་
ཤིན་ཏུ་མོའི་སྐབས་སུའང་སྦྱར་བར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་དུས་ལ་འཇུག་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི།

མ་ནིང་ག་ད་གཉིས་པོ་ནི། །ད་ལྟའི་དུས་ལ་འཇུག་སྟེ་དཔེར།།

གཙོད་ཀྱིན་འདུག་དང་དགྲི་བཞིན་པ། །ལྟ་བུས་མཚོན་ཏེ་ཤེས་པར་བྱ།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། མ་ནིང་ག་ད་གཉིས་པོ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་བདག་གཞན་གཉིས་སུ་མི་གཏོགས་
པའི་ད་ལྟ་བའི་དུས་ལ་འཇུག་སྟེ། དཔེར་ན། གཙོད་ཀྱིན་འདུག། དགྲི་བཞིན་པ། གཉེར་གྱིན་སྤང་།
དགར་བཞིན་པ། ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་གོང་གི་དཔེར་བཅོམ་པ་རྣམས་ལ། ད་ལྟ་བའི་ཚིག་གོགས་ཚམ་སྦྱར་
བས་གྲུབ་པོ།།

སྲོན་འཇུག་མེད་འཇུག་དོན་བཤད་པ།

གསུམ་པ་སྲོན་འཇུག་མེད་འཇུག་དོན་བཤད་པ་ལ་བཞི། དངོས་བསྟན་གྱི་རིམ་པ། ལྷགས་བསྟན་གྱི་གོ་
བ། རྩ་བའི་དཔེར་བཅོམ། རྩམ་ལ་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་ནི།

སྲོན་འཇུག་མོ་སྟེ་འ་ཡིག་ནི།

བདག་གཞན་གཉིས་ལས་བདག་དངོས་དང་། །རྩམ་འདས་མ་གཏོགས་གཉིས་ཀར་འཇུག།

ཅེས་པས་བསྟན་ཏེ། སྲོན་འཇུག་གི་མོ་སྟེ་འ་ཡིག་ནི། དགོས་པ་བདག་གཞན་གཉིས་ལས། བྱེད་པ་པོ་
བདག་གི་དངོས་པོ་ལ་འཇུག་པ་དང་། རྩམ་འདས་པ་མ་གཏོགས། ད་ལྟ་བ་དང་མ་འོངས་པའི་རྩམ་
གཉིས་ལ་འཇུག་པ་ལས། བདག་བྱེད་པ་པོ་ལ་འཇུག་པ་ནི། དཔེར་ན། ལམ་དུ་འཁྲིད་པ་པོ། འཁྲིད་
བྱེད། སྲི་མ་འཁྲུད་པ་པོ། འཁྲུད་བྱེད། རྩོ་འཁྲབ་པ་པོ། འཁྲབ་བྱེད། དེ་བཞིན་དུ། རྩོམ་འགྲུགས་བྱེད།
གཡུལ་འགྲེད་བྱེད། བདེ་ལ་འགོད་བྱེད། གནས་འཆའ་བྱེད། ལས་འཆེ་བྱེད། རླུང་འཚོས་བྱེད། འོ་མ་
འཛོལ་བྱེད། གནས་སུ་འཛོག་བྱེད། དམ་འཛོམས་བྱེད། རྩམ་བྱུར་འབྲུབ་བྱེད། ཤ་འཐོག་བྱེད། འབྲུ་
འཐོར་བྱེད། རྩོམ་འདེད་བྱེད། རླ་འབྲེག་བྱེད། དམ་འདུལ་བྱེད། དར་འཕྱར་བྱེད། རྩོམ་འཕྲོག་བྱེད།
གཞན་ལ་འཕྱུ་བྱེད། རྩོམ་འབྲུལ་བྱེད། རྩུང་འབྲུད་བྱེད། ཡི་གེ་འབྲི་བྱེད། རྩུ་འཚོག་བྱེད། རྩོམ་འཚོལ་
བྱེད། རྩུམ་འཚོར་བྱེད། རྩུང་དུ་འཇུགས་བྱེད། རྩོད་དུ་འཛོད་བྱེད། གཏམ་འཛོར་བྱེད། ལ་སོགས་པ་ལྟ་
བུ་དང་། བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པར་སྦྲང་བའི་བྱེད་ཚིག་རྣམས་ཀྱང་། འས་སུལ་ཅན་དུ་ངེས་ཏེ། དཔེར་ན།
འཁོར་བར་འཁོར་བ་པོ། གནས་སུ་འཁོད་པ་པོ། འཚགས་སར་འཚག་པ་པོ། རྩུང་ན་འདྲའ་བ་པོ། རྩུན་
ལ་འདུག་པ་པོ། རྩུང་དུ་འཕར་བ་པོ། འོག་དུ་འཇུལ་བ་པོ། རྩུ་བྱུར་སྦྱར་བར་བྱའོ།། སྲོན་འཇུག་མེད་
པའི་བྱེད་ཚིག་ཀྱང་མང་དུ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། རྩུལ་བྱེད། རྩུད་བྱེད། རྩུང་བྱེད། རྩོམ་བྱེད། རྩུབ་བྱེད།
རྩུར་བྱེད། སོགས་བརྟེན་པའི་རིགས་དང་། ཡང་། སྲོན་རྗེས་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་བྱེད་ཚིག་ཀྱང་མང་དུ་
ཡོད་དེ། རྩོ་བྱེད། རྩོ་བྱེད། རྩུ་བྱེད། རྩོ་བྱེད། རྩུ་བྱེད། རྩུ་བྱེད། རྩུ་བྱེད། རྩུ་བྱེད། རྩུ་བྱེད།
ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ།།

གཉིས་པ་འགྲུགས་བསྟན་གྱི་གོ་བ་ལྟེ།

རྒྱལ་འདས་པ་དང་གཞན་དངོས་ལ། །མི་འཇུག་པ་ཡང་འགྲུགས་ལས་རྟོགས།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། རྱེད་པ་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱལ་འདས་པ་དང་། རྒྱ་བའི་ཡུལ་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟེ་
དེ་གཉིས་ལ་ འས་སྤུལ་མི་འཇུག་པ་ཡང་འདིའི་འགྲུགས་ལས་རྟོགས་ཀྱིས་པས་སོ།། འོ་ན། འཇུག་ཟེན་
འཁོར་ཟེན། ལྷ་སྤུ་འདས་པ་དང་། འགྲོ་བར་བྱ། འབྲེལ་བར་བྱ། ལྷ་སྤུ་བའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་
ནམ། ཞེ་ན། དེ་ཙམ་གྱི་འདས་ཚེས་དང་བྱ་ཚིག་ནི་མང་དུ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། འདུག་ཟེན། འཇུག་ཟེན།
འཕྱར་ཟེན། འབར་ཟེན། འཇུག་ཟེན། འདུས་ཟེན། འཕྱུར་མོ། འབྲུམས་སོ། འབྲོས་སོ། ལྷ་སྤུ་རྣམས་
བྱ་བྱེད་ཐ་དད་མེད་པའི་ཚེས་ཡིན་པས་ གནས་སྐབས་ཀྱི་དག་སྦྱོར་ཙམ་ལ་དེ་དང་དེའི་ འདས་ཚེས་
སྦྱར་བ་ཙམ་མ་གཏོགས། རྱེད་པ་པོ་དང་། དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་རྒྱལ་འདས་པ་ལྟེ། གཏན་ནས་མ་ཡིན་
པར་ཤེས་དགོས་སོ།།

ཡང་། འགྲོ་བར་བྱ། འབྲེལ་བར་བྱ། ལྷ་སྤུའི་བྱ་ཚིག་ཕལ་པ་ཙམ་དེ་འདྲ་ཡང་མང་དུ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན།
མེས་འཚིག་པར་བྱ། ཡོན་འབྱེད་པར་བྱ། སློག་འདོར་བར་བྱ། བག་འཇུགས་པར་བྱ། གནས་སུ་འཁོར་
པར་བྱ། འོད་འབྲོན་པར་བྱ། མཚང་འབྲུ་བར་བྱ། གཏམ་འདྲི་བར་བྱ། རོང་འདྲུ་བར་བྱ། རྒྱ་འཛོལ་བར་
བྱ། མཐར་འཁོར་བར་བྱ། འཕྱར་བར་བྱ། འབད་པར་བྱ། འཇུག་པར་བྱ། ལྷ་སྤུ་དེ་རྣམས། བྱ་བྱེད་ཐ་
དད་མེད་པའི་ཚེས་ཡིན་པས། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་མེད་པ་ལ་བདག་གཞན་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་པ་མ་ཟད། ལ་ལ་
གོང་བཤད་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པའི་བརྗོད་བདེའི་ཤུན་ལྷགས་ཏེ། རྱེད་ཚིག་བྱ་ཚིག་ཏུ་ཤོར་བ་ཡིན་པས་ ལ་
ལར་ཚིག་གྲོགས་འགྱུར་ཞེས་ཐོབ་ཅིང་། གང་ལྟར་ཡང་ བྱ་ཚིག་ཕལ་པ་ཙམ་དུ་བཞག་པ་མ་གཏོགས་
བྱེད་པ་པོ་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་རུང་གི་བྱ་བའི་ཡུལ་ དངོས་ཀྱི་ཡི་གེ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་དགོས་སོ།། དེ་
རྣམས། འགྲུགས་བསྟན་གྱི་གོ་བ་ལས་འབྲོས་ཏེ་ འཇུག་གཞི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དྲ་བ་གཙོད་པའི་ཕྱིར་ཞར་ལས་
བསྟན་པ་ཡིན་གྱིས། བྱ་བྱེད་དངོས་བསྟན་གྱི་འཇུག་པ་ཡིན་པར་མ་སེམས་ཤིག་ཅེས་པའོ།།

གསུམ་པ་རྩ་བའི་དཔེར་བརྗོད་ལྟེ།

དཔེར་ན་བདག་ལ་འཇུག་པ་ནི། །འཁལ་བ་པོ་དང་འཁལ་བྱེད་དང་།།

འགོག་པ་པོ་འགོག་བྱེད་དང་། །འཚིང་བ་པོ་དང་འཚིང་བྱེད་དང་།།

འཇུག་པ་པོ་དང་འཇུག་བྱེད་དང་། །འཐབ་པ་པོ་དང་འཐབ་བྱེད་དང་།།

འབྲེན་པ་པོ་དང་འབྲེན་བྱེད་སོགས། །སྐྱར་བས་མཐའ་དག་རྟོགས་པར་བྱ།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། འ་ཡིག་བདག་བྱེད་པ་པོ་ལ་འཇུག་ཚུལ་ ལྷ་བའི་དཔེར་བཅོལ་ལ་ལྷོང་གསལ་བ་
མི། འཇུག་པ་པོ་དང་འཇུག་བྱེད་དང་། །འགོངས་པ་པོ་དང་འགོངས་བྱེད་དང་། །འཆད་པ་པོ་དང་འཆད་
བྱེད་དང་། །འཇལ་བ་པོ་དང་འཇལ་བྱེད་དང་། །འཐག་པ་པོ་དང་འཐག་བྱེད་དང་། །འདག་པ་པོ་དང་འདག་
བྱེད་དང་། །འཕེན་པ་པོ་དང་འཕེན་བྱེད་དང་། །འབེབས་པ་པོ་དང་འབེབས་བྱེད་དང་། །འཚལ་བ་པོ་དང་
འཚལ་བྱེད་དང་། །འཛིན་པ་པོ་དང་འཛིན་བྱེད་དང་།། ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུར་སྐྱར་བས་མཐའ་དག་རྟོགས་
པར་བྱའོ།།

འ་ཡིག་བདག་དང་འབྲེལ་བའི་བྱེད་ཚུལ་ལ། འཁལ་བར་བྱེད། འཁལ་ལོ། འགོག་པར་བྱེད། འགོག་གོ།
ལྷ་བྱ་སྐྱར་བཞེན་སྐྱར་བས་ཞེས་པར་བྱའོ།།

བཞི་པ་དུས་ལ་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པ་ནི།

འ་ཡིག་བདག་གཞན་མ་བསྐྱས་པའི། །ད་ལྷ་མ་འོངས་དུས་འཇུག་དཔེར་།།

འཇུག་བཞིན་པ་དང་འཇུག་བར་འགྱུར། །འཆད་ཀྱིན་སྐྱང་དང་འཆད་པར་འགྱུར།།

ལྷ་བྱའི་བྱེད་ཚིག་ཐམས་ཅད་ལ། །ད་ལྷ་འི་ཚིག་གོགས་བཞིན་གིན་སྐྱོར།།

བྱ་བྱེད་ཐ་དད་མི་སྐྱང་བའི། །མ་འོངས་པ་ལ་འབྱུང་འགྱུར་སྐྱོར།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། འ་ཡིག་བདག་གཞན་གྱིས་མ་བསྐྱས་པའི་ དུས་ད་ལྷ་བ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་ལ་
འཇུག་པ་ལས། དང་པོ་ད་ལྷ་བར་འཇུག་པ་ནི། དཔེར་ན། འཇུག་བཞིན་པ། འཁལ་གྱིན་སྐྱང་། འཇུག་
བཞིན་པ། འཆད་ཀྱིན་འདུག། ལྷ་བྱ། གོང་དུ་བཤད་པའི་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་དང་ མི་དད་པའི་ བྱེད་
ཚིག་ཐམས་ཅད་ལ་ ད་ལྷ་འི་ཚིག་གོགས་བཞིན་དང་གྱིན་སྐྱོར་བས་རྟོགས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་མ་འོངས་པར་འཇུག་པ་ནི། དཔེར་ན། འཇུག་བར་འགྱུར། འཇུག་པར་འགྱུར། འཇུག་པར་
པར་འགྱུར། འབར་བར་འགྱུར། འཕྲན་པར་འབྱུང་། ལྷ་བྱ། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་དུ་མི་སྐྱང་བའི་རིགས་ལ་མ་
འོངས་པའི་ཚིག་གོགས་ འབྱུང་དང་འགྱུར་སྐྱོར་བས་རྟོགས་པར་བྱའོ།།

དེ་དག་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་དང་དངོས་སུ་མ་འབྲེལ་བའམ་ བྱ་བྱེད་ཐ་དད་མེད་སྐབས། དཔེར་ན། འགག་
 པར་འགྲུར། གསེར་རྩ་འགྲུར། འགྲུབ་པར་འགྲུར། འདུ་བར་འགྲུར། ལྟ་བུ་འདི་སྐབས་ཀྱི་དཔེར་རྩུང་
 བ་དང་། དེ་དག་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་ཡིན་ན། རྒྱུན་དགག་པར་བྱ། ལྷགས་གསེར་རྩ་བསྐྱར་
 བར་བྱ། རོན་བསྐྱབ་པར་བྱ། ལོངས་སྟོན་བསྐྱབ་པར་བྱ། ལྟ་བུ་འདི་སྐབས་ཀྱི་དཔེར་མི་རྩུང་བ་དང་།
 ཡང་ཚིག་འགའ་ཞིག་ ཚིག་གོགས་ཀྱི་ཁྱད་ལས་རྩུང་མི་རྩུང་གཉིས་སུ་གྱུར་བའང་ཡོད་དེ། དཔེར་ན།
 བག་འཁུམས་པར་འགྲུར། རང་ཉིད་འཆི་བར་འགྲུར། ཇི་མ་འདག་པར་འགྲུར། ལྟ་བུ་འདི་དཔེར་རྩུང་
 ཡང་། རྟན་གྱིས་འཁུམས་པར་བྱེད། གདོན་གྱིས་འཆི་བར་བྱེད། ལྷགས་གྱིས་འདག་པར་བྱེད། ལྟ་བུ།
 འདི་དཔེར་མི་རྩུང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

སྟོན་འཇུག་ཤིན་རྩ་མོའི་འཇུག་དོན་བཤད་པ།

བཞི་པ་སྟོན་འཇུག་ཤིན་རྩ་མོའི་འཇུག་དོན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། འཇུག་ཚུལ་སྦྱར་བསྟན་པ། དཔེར་
 བརྗོད་བྱེད་བྱ་བ་སྟོན་པ། བརྗོད་པར་བསྐྱལ་བས་དོན་བསྐྱབ་པའོ།། དང་པོ་ནི།

སྟོན་འཇུག་ཤིན་རྩ་མོ་མ་ཡིག།

དངོས་པོ་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་དང་། །རྣམ་གསུམ་ཀུན་ལ་མཉམ་པར་འཇུག།

ཅེས་པས་བསྟན་ཏེ། སྟོན་འཇུག་ཤིན་རྩ་མོ་མ་ཡིག་ནི། དངོས་པོ་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་དང་། རྣམ་
 གསུམ་ཀུན་ལ་འདི་ལ་འཇུག་ འདི་ལ་མི་འཇུག། ཅེས་པའི་བྱེད་བྱ་མེད་པར་མཉམ་པ་སྟེ། ཐམས་ཅད་
 ལ་མཚུངས་པ་ཉིད་རྩ་མོའི་འཇུག་གོ་ཞེས་པའོ།།

གཉིས་པ་དཔེར་བརྗོད་བྱེད་བྱ་བ་སྟོན་པ་ནི།

དེ་ལྟར་འཇུག་ཚུལ་རིམ་བཞིན་དཔེར།།

མཁས་པ་པོ་དང་མཁས་བུའི་ཚོས། །མཁས་གྱུར་མཁས་བཞིན་མཁས་པར་འགྲུར།།

མགུ་བ་པོ་དང་མགུ་བུའི་ཡིད། །མགུ་གྱུར་མགུ་བཞིན་མགུ་བར་འགྲུར།།

མཐོང་བ་པོ་དང་མཐོང་བུའི་གཟུགས། །མཐོང་བེན་མཐོང་བཞིན་མཐོང་འགྲུར་སོགས།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། རྟོན་ཚན་ལྷ་པོ་དེར་འཇུག་ཚུལ་གྱི་དཔེར་བཅུང་གྲང་ སོ་སོར་མི་དགོས་པས་རིམ་
 པ་བཞིན་དུ་ ལྷན་ཅིག་དུ་བཀོད་པའི་ཕ་བའི་དཔེར་བཅུང་ལ་ཁ་སྐོང་གསལ་བར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན།
 མཁུན་པ་པོ་དང་མཁུན་བྱའི་ཚོས། །མཁུན་ཏྲོ་མཁུན་ལོ་མཁུན་པར་འགྱུར། །མཁུན་པ་པོ་དང་
 མཁུན་གསལ་བྱེད་ཕུལ། །མཁུན་ཟིན་མཁུན་བཞིན་མཁུན་འགྱུར་དང་། །མངག་པ་པོ་དང་མངག་
 བྱའི་མི། །མངགས་སོ་མངག་གིན་མངག་པར་འགྱུར། །མཚོད་པ་པོ་དང་མཚོད་བྱའི་རྗེས། །མཚོད་བྱས་
 མཚོད་བྱེད་མཚོད་པར་བྱ། །མཇལ་བ་པོ་དང་མཇལ་བྱའི་གནས། །མཇལ་དེ་ཏྲོ་མཇལ་ལོ་མཇལ་བར་
 འགྱུར། །མཉེས་པ་པོ་དང་མཉེས་བྱའི་ཡོན། །མཉེས་སོ་མཉེས་བཞིན་མཉེས་པར་འགྱུར། །མཐུན་པ་པོ་
 དང་མཐུན་བྱའི་གོགས། །མཐུན་དེ་ཏྲོ་མཐུན་ལོ་མཐུན་འགྱུར་དང་། །མཚོན་པ་པོ་དང་མཚོན་བྱའི་
 རོན། །མཚོན་དེ་ཏྲོ་མཚོན་ལོ་མཚོན་པར་འགྱུར། །མཇོད་པ་པོ་དང་མཇོད་བྱའི་ལས། །མཇོད་ཟིན་མཇོད་
 དང་མཇོད་འགྱུར་སོགས། །ལྟ་བུར་སྟུར་བས་ཏྲོགས་པར་གྱིས།།

གསུམ་པ་བཙོན་པར་བསྐྱལ་བས་དོན་བསྟུ་བ་ནི།

དཔེར་བཅུང་བཙོན་པར་མི་སྟོང་པས། །བདག་གཞན་དུས་ལ་མཁལ་པར་མཛོང་།།

ཅེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་བདག་གཞན་གྱི་དབྱེ་བ་འདི་ལ་གོ་བ་མདོར་བསྐྱུས་པའི་སྟོན་ནས་ལུ་བཞིར་
 དབྱེ་ན། བདག་ལ་འཇུག་ཅིང་གཞན་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་། གཞན་ལ་འཇུག་ཅིང་བདག་ལ་མི་འཇུག་པ་
 དང་། བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ལ་མི་འཇུག་པ་སྟེ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི།
 སྟོན་འཇུག་གི་འ་སྟེ། དཔེར་ན། འཕྲིད་བྱེད། འཚང་བྱེད། ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་ནི། སྟོན་འཇུག་གི་བ་
 སྟེ། དཔེར་ན། བཀྲི་བྱ། བཅང་བྱ། ལྟ་བུ་དང་། གསུམ་པ་ནི། སྟོན་འཇུག་ག་ད་གཉིས་དང་མ་ཡིག་
 ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན། གཅད་བྱ་གཅོད་བྱེད། དཀོལ་བྱ་དཀོལ་བྱེད། མཚོད་བྱ་མཚོད་བྱེད་ལྟ་བུ་དང་། བཞི་
 པ་ནི། མིང་རྒྱུང་ལ་འཕུལ་བའི་སྟོན་འཇུག་རྣམས་ཏེ། དཔེར་ན། བཀའ། བཟང་། བཞིན། ལྟ་བུ་བ་
 དང་། འཁར། འགའ། འཇམ། འདམ། ལྟ་བུ་འ་དང་། གཅན། གཏན། གནང་། གཅོང་། ལྟ་བུ་ག་
 དང་། དཀར། དངར། དཔལ། དམར། ལྟ་བུ་ད་དང་། མཁལ། མཆན། མཐའ། མཚལ། ལྟ་བུ་མ་
 སྟེ། དུས་གསུམ་དང་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གང་གི་ཁོངས་སུ་འང་མ་བསྐྱུས་པའི་མིང་རྒྱུང་ལ་འཇུག་པ་མང་
 དུ་ཡོད་པ་རྣམས་སོ།།

དེ་ལྟར་དཔེ་བཅོམ་སྐྱོད་ཆོག་པ་ལས་བསྟན་པ་འདི་ལ། དོན་ཏུ་གཉེར་བའི་བརྩོན་པ་མི་ལྟོད་པའི་སྐྱོད་ནས།
བདག་གཞན་ཏུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་མཁས་པར་མཛོད་ཅིག། ཅེས་བསྐྱེད་བས་དོན་བསྐྱེད་པའོ།།

རྗེས་འཇུག་གི་རྟགས་ཀྱི་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པ།

བཞི་པ་རྗེས་འཇུག་གི་རྟགས་ཀྱི་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་
བཤད་པའོ།། དང་པོ་ནི།

རྗེས་འཇུག་ཡི་གེ་བརྩམ་པའོ།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། རྗེས་འཇུག་གི་ཡི་གེ་གང་དེ་ན་བ་མ་འ་ར་ལ་ས་སྟེ་ བརྩམ་པའི་རྣམས་ནི་པོ་མོ་པོ་
མོར་དབྱེ་བར་བྱའོ་ཞེས་པའོ།།

རྗེས་འཇུག་གི་སྐྱོད་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གཉིས། སྐྱའི་སྐྱོར་ཚུལ་དང་། དོན་གྱི་སྐྱོར་ཚུལ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་ལ་བཞི།
སྐྱ་གདངས་ཏུ་གཞན་གྱི་སྐྱོད་ནས་གསུམ་ཏུ་དབྱེ་བ། ཏུ་གཞན་ནང་སྐྱོད་ཀྱི་སྐྱོད་ནས་བརྒྱད་ཏུ་དབྱེ་བ། སྐྱོད་
སྐྱོད་ཀྱི་སྐྱོད་ནས་མཐའ་དབྱེ་བ། དཔེར་བཅོམ་གྱི་སྐྱོད་ནས་མཁས་པར་གདམས་པའོ།། དང་པོ་ལ་
གཉིས། དབྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་དང་། རྟགས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་བསྟན་པའོ།།
དང་པོ་ནི།

གང་ལ་ལྷགས་ཆེ་སྐྱའི་གདངས། ཏུ་གཞན་བར་མ་གསུམ་འགྱུར་བས།།

པོ་མོ་མ་ནིང་གསུམ་ཏུ་དབྱེ།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། རྗེས་འཇུག་དེ་རྣམས་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ། གང་དང་གང་ལ་ལྷགས་པའི་ཆེ། སྐྱའི་
གདངས་ཏུ་གཞན་བར་མ་གསུམ་ཏུ་འགྱུར་བས་ན། པོ་མོ་མ་ནིང་གསུམ་ཏུ་དབྱེ་བར་བྱའོ་ཞེས་པའོ།།

གཉིས་པ་རྟགས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་བསྟན་པ་ནི།

གང་བ་ས་བཞི་པོ་ཡིག། །ང་མ་འ་གསུམ་མོ་ཡིག་དང་།།

ན་ར་ལ་གསུམ་མ་ནིང་དོ།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང། རྗེས་འཇུག་ག་ད་བ་ས་བཞི་ནི་ཕོ་ཡིག་དང། ང་མ་འགས་ལ་ནི་མོ་ཡིག་
དང། བ་ར་ལ་གསུམ་ནི་མ་ནིང་གི་ཡི་གེ་རྩ་ལྔ་བཟུང་བར་བྱའོ་ཞེས་པའོ།།

གཉིས་པ་དྲག་ཞན་ནང་ཕྱད་ཀྱི་སློབ་ས་བརྒྱད་དུ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ། ཕོ་ལ་རབ་འབྲིང་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ།
མོ་ལ་མོ་ཙམ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། མ་ནིང་འགྱུར་མཚན་གསུམ་དུ་དབྱེ་བའོ།། དང་ཕོ་ནི།

སློབ་འཇུག་རྗེས་འཇུག་ཕོ་ཡིག་གར།།

ཡང་འཇུག་ས་ལྷགས་སློབ་དྲག་མཐུས། །སླེས་བུ་རབ་དང་དེ་བཞིན་དུ།།

བ་ལ་ཡང་འཇུག་ས་ལྷགས་ཚོ། །དྲག་འབྲིང་ཕྱིར་ན་སླེས་བུ་འབྲིང་།།

ག་བར་ཡང་འཇུག་མེད་པ་དང། །དེ་སའི་མཐའ་རྣམས་དྲག་ཞན་ཕྱིར།།

སླེས་བུ་ཐ་མ་ཡིན་པར་བཤད།།

ཅེས་པས་བསྟན་ཏེ། སློབ་འཇུག་ཚུལ། རྗེས་འཇུག་ཕོ་ཡིག་ག་ལ་ ཡང་འཇུག་ས་ལྷགས་པ་ནི་ རྗེས་
འཇུག་ཕོ་གཉིས་ནང་ཕྱད་ཀྱི་སློབ་ས་ལས་སློབ་དྲག་པའི་དྲག་པར་འགྱུར་བའི་མཐུས་སླེས་བུ་རབ། ཞེས་
བརྗོད་པ་དང། དེ་བཞིན་དུ། རྗེས་འཇུག་བ་ལ་ཡང་འཇུག་ས་ལྷགས་པའི་ཚོ། ཕོ་གཉིས་ནང་ཕྱད་འབྲ་
ཡང། ག་ལས་བ་ནི་ཚོལ་བ་རྩལ་ཟད་ཞན་པའི་དབང་གིས་སློབ་དྲག་པའི་འབྲིང་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སླེས་བུ་
འབྲིང། ཞེས་བརྗོད་པ་དང། རྗེས་འཇུག་ག་བ་གཉིས་ལ་ཡང་འཇུག་ས་ལྷགས་པ་མེད་པ་དང། ད་དང་
སའི་མཐའ་རྣམས་ནི་ ཕོ་གཉིས་ནང་ཕྱད་མེད་པའི་དབང་ལས་སློབ་དྲག་པའི་ཞན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
སླེས་བུ་ཐ་མ་ཡིན་པར་བཤད་དོ།།

གཉིས་པ་མོ་ལ་མོ་ཙམ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ནི།

མོ་ཡིག་ང་མར་ཡང་འཇུག་ས། །ལྷགས་ཚོ་ཞན་པའི་དྲག་འགྱུར་བས།།

མོ་ཙམ་ཡིན་ཏེ་དེ་གཉིས་ལ། །ཡང་འཇུག་ལྷགས་པ་མེད་པ་དང།།

འ་ནི་ཞན་པའི་ཞན་འགྱུར་བས། །དེ་གསུམ་ཤིན་ཏུ་མོ་རྩ་འདོད།།

ཅེས་པས་བསྟན་ཏེ། རྗེས་འཇུག་མོ་ཡིག་ ང་མ་གཉིས་ལ་ ཡང་འཇུག་ས་ལྷགས་པའི་ཚོ། རྗེས་འཇུག་
ཕོ་མོ་ནང་ཕྱད་ཀྱི་དབང་ལས་ སློབ་ཞན་པའི་དྲག་པར་འགྱུར་བས་མོ་ཙམ། ཞེས་བརྗོད་པ་དང། ང་མ་དེ་

གཉིས་ལ། ཡང་འཇུག་ས་ལྷགས་པ་མེད་པ་དང་། འ་ཡིག་མཐའ་རྣམས་ནི། མོ་མོ་ནང་ཟུང་མེད་པའི་
སྟབས་ཀྱིས་ སྐྱ་ཞན་པའི་ཞན་པར་འགྱུར་བས་ དེ་གསུམ་ཤིན་ཏུ་མོ་རུ་འདོད་དོ།

གསུམ་པ་འགྱུར་མཚན་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ། འགྱུར་བ་མ་ཞིང་། མཚན་གཉིས་མ་ཞིང་། མཚན་
མེད་མ་ཞིང་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།

མ་ཞིང་ན་ར་ལ་གསུམ་ནི། མིང་གཞིའི་མོ་མཐར་ཡང་འཇུག་ད།
ཡོད་མེད་གང་རུང་བར་མའི་སྐྱ། དྲག་འགྱུར་མིང་གཞིའི་མོ་ཡིག་མཐར།
ཡང་འཇུག་མེད་ཚེ་བར་མའི་སྐྱ། ཞན་འགྱུར་དྲག་ཞན་འགྱུར་བས་ན།
འགྱུར་བ་མ་ཞིང་ཞེས་སུ་བཤད།

ཅེས་པས་བསྟན་ཏེ། རྗེས་འཇུག་མ་ཞིང་ན་ར་ལ་གསུམ་ནི། མིང་གཞིའི་མོ་ཡིག་ག་ཅ་སོགས་ཀྱི་མཐར།
ཡང་འཇུག་ད་ལྷགས་པ་ཡོད་དམ་མེད་པ་གང་ཡང་རུང་བས། བར་མའི་སྐྱ་དྲག་པར་འགྱུར་བ་དང་།
མིང་གཞིའི་ག་ཇ་སོགས་ཀྱི་མཐར་ ཡང་འཇུག་ད་ལྷགས་པ་མེད་པའི་ཚེ་ བར་མའི་སྐྱ་ཞན་པར་འགྱུར་
ལ་ གཅིག་ཏུ་མི་གནས་པར་དྲག་ཞན་འགྱུར་བས་ན། འགྱུར་བ་མ་ཞིང་ཞེས་སུ་བཤད་དོ།

གཉིས་པ་མཚན་གཉིས་མ་ཞིང་ནི།

མིང་གཞི་མོ་མཐར་ཡང་འཇུག་ད། ལྷགས་ཚེ་བར་མའི་སྐྱ་ཉིད་ལ།
དྲག་ཞན་གཉིས་ཀ་ལྡན་པས་ན། མཚན་གཉིས་མ་ཞིང་ཞེས་སུ་འདོད་དོ།

ཅེས་པས་བསྟན་ཏེ། ཡང་མིང་གཞིའི་མོ་ཡིག་ག་ཇ་སོགས་ཀྱི་མཐར་ ཡང་འཇུག་ད་ལྷགས་པའི་ཚེ།
བར་མའི་སྐྱ་ཉིད་ལ་དྲག་ཞན་གཉིས་ཀའི་ཚ་དང་ལྡན་པས་ན། མཚན་གཉིས་མ་ཞིང་ཞེས་སུ་འདོད་དོ།

གསུམ་པ་མཚན་མེད་མ་ཞིང་ནི།

མིང་གཞི་མ་ཞིང་མཐར་ཡང་འཇུག། ཡོད་མེད་གང་རུང་བར་མའི་སྐྱ།
ཅམ་ལས་དྲག་ཞན་མེད་པས་ན། མཚན་མེད་མ་ཞིང་ཞེས་བྱ་དོ།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། ཡང་། མིང་གཞི་མ་ནིང་ལ་ཆ་སོགས་ཀྱི་མཐར་ ཡང་འཇུག་ད་ལྷགས་པ་ཡོད་དམ་
མེད་པ་གང་ཡང་རུང་བར་མའི་སྐྱ་ཚམ་ལས་ ངག་ཞན་གཉིས་ཀའི་མཚན་མེད་པས་ན་ མཚན་མེད་མ་
ནིང་ ཞེས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ།།

རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བའི་མཐའ་དཔུང།

གསུམ་པ་གོ་སྟོབས་ཀྱི་སྐོ་ནས་མཐའ་དཔུང་པ་ནི།

ཕོ་དང་མོ་ནི་རྗེས་འཇུག་གི། སྟོབས་ལས་མིང་གཞི་འགྱུར་བ་དང་།།

མ་ནིང་ཡི་གོ་གསུམ་པོ་ནི། མིང་གཞིའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགྱུར་བ་འོ།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་། རྗེས་འཇུག་ཕོ་གསུམ་དང་མོ་གཉིས་ནི་རྗེས་འཇུག་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མིང་
གཞིའི་ཡི་གོ་རྣམས་ཇག་ཞན་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། མ་ནིང་ཡི་གོ་ན་ར་ལ་གསུམ་ནི་མིང་གཞིའི་སྟོབས་ཀྱིས་
རྗེས་འཇུག་ཇག་ཞན་ཏུ་འགྱུར་བ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་འོ།།

དབྱེ་བ་དེ་དག་གི་དཔེར་བཅོམ།

བཞི་པ་དཔེར་བཅོམ་ཀྱི་སྐོ་ནས་མཁམ་པར་གདམས་པ་ནི།

རྗེས་འཇུག་ཕོ་མོ་ནང་གསེས་ཀྱི། དབྱེ་བ་བརྒྱད་པོ་སྟུན་མོང་དཔེར།།

སྐྱོགས་སྐྱོགས་ལྟ་བུ་སྐྱེས་བུ་རབ། རྣམ་པས་སྐྱེས་ལྟ་བུ་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་།།

རྣམ་རྣམས་བཀག་བཀག་སོགས་ལྟ་བུ། སྐྱེས་བུ་ཐ་མ་ཡིན་པ་འོ།།

བསྐངས་བསྐྱམས་ལྟ་བུ་མོ་ཚམ་དང་། ཀོང་ཁོམ་དགའ་སོགས་ལྟ་བུ་ནི།།

ཤིན་ཏུ་མོ་འོ་བསྟན་ཀུན་དང་། འགའ་སོགས་ལྟ་བུ་འགྱུར་མ་ནིང་།།

འབྲོང་ད་རོལ་ད་ལྟ་བུ་མཚན་གཉིས་དང་། མཁམ་ཕྱིན་སྟེལ་སོགས་ལྟ་བུ་ནི།།

མཚན་མེད་མ་ནིང་དང་བཅས་པའི། རྗེས་འཇུག་སྐྱ་ལ་མཁམ་པར་གྱིས།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། རྗེས་འཇུག་ཕོ་མོ་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བརྒྱད་པོ་ སྟུན་མོང་ཏུ་ཅ་བའི་དཔེར་བཅོམ་
ལ་ལ་སྐོང་གསལ་བ་ལས། སྐྱེས་བུ་རབ་ནི། དཔེར་ན། སྐྱོགས། སྐྱོགས། བསྐྱགས། བཅགས།
འཆགས། འཇགས། བསྟནགས། བརྟགས། ཐོགས། འོགས། འགས། བགས། འཕགས། སྐྱགས།

དམིགས། བཅགས། ཚོགས། རྫོགས། ཞགས། གཟུགས། གཡོགས། རིགས། ལགས། བཤགས།
བསགས། རྟགས། ལྟ་བུ་ལོ།

སྐྱེས་བུ་འབྲིང་ནི། སྐབས། སྐྱབས། བརྟུབས། བཅིབས། ཚིབས། འཛེབས། བསྐྱབས། ལྟབས།
ཐབས། བརྟུབས། ལྟབས། སྐྱོབས། སེབས། འབེབས། ཕུབས། ཚབས། ཞབས། གཟབས།
གཡལབས། རབས། ལྱབས། བསབས་ལྟ་བུ་ལོ།

སྐྱེས་བུ་ཐ་མ་ནི། སྐད། ལས། དགག རབ། བཅད། ཚས། རག ཉབ། གཏད། ཐོས། བདག
ལུབ། བད། སས། བག ཕབ། ཚད། རྐེས། ཞག ཟབ། ཡོད། རས། ལག ཤོབ། སད། ལྟ་
བུ་ལོ།

མོ་ཅམ་ནི། བསྐྱངས། ལམས། གངས། རོམས། བཅངས། འཚམས། རྫོངས། ཉམས། ལྟངས།
ཐམས། དྲངས། རམས། སྤངས། ལུམས། འབངས། བརྟུམས། ཚངས། འཛོམས། གཞུངས།
བརྒྱམས། ཡངས། རེམས། ལངས། བཤམས། བསངས། ལྟ་བུ་ལོ།

ཕིན་ཏུ་མོ་ནི། ཀོང། ལོམ། དགའ། རང། བཅོམ། འཚའ། ལྡང། ལྷམ། གཏའ། ཐང། དམ།
གནའ། བང། སམ། འབའ། མང། ཅམ། འཚའ། རྫོང། ཞིམ། བཟའ། འང། ལུམ། གཤའ།
སོང། ལྟ་བུ་ལོ།

འགྲུར་བ་མ་ལོང་ནི། བཀའ། བསྐྱོརད། བཀའལ། བརྟུན། བཅརད། བཅོལ། ལྷན། བསྐྱརད། ལུལ།
སྤེན། ལྷརད། ལྷེལ། བཅོན། བཅོརད། ཕལ། མགོན། འགོར། འགལ། རྫོན། འཇུར། འཇལ།
འཛེན། འདར། གཏལ། ཐོན། ཐོར། བལ། འཛིན། འཛེར། འཇུལ། ལྟ་བུ་ལོ།

མཚན་གཉིས་པ་ནི། བསྐྱུནད། བསྐྱརད། བསྐྱལད། བསྐྱརད། བརྟོལད། སྐྱིནད། སྐྱོརད། འཛིནད།
བཞུརད། རོལད། བསལད། ལྟ་བུ་ལོ།

མཚན་མེད་ནི། མཁར། མཁྱེནད། ལལ། ཚེན། ཚར། འཚལ། ཐན། ཐརད། ཐལད། སན།
འམར། སལ། མཚན། མཚརད། འཚལ། ལྟ་བུས་མཚོན་ཏེ་རྒྱ་ཚེར་སྐྱུར་བས་ རྐེས་འཇུག་གི་སྐྱེ་ལ་
མཁས་པར་གྱིས་ཤིག། ཅེས་པ་ལོ།

ཅི་ཕྱིར་འཇུག་པའི་དོན་གྱི་སྦྱོར་རྒྱུ་ལ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་དོན་གྱི་སྦྱོར་རྒྱུ་ལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྡེ་མ་གང་ལྟར་གྱུར་བ་དང་། ཕྱི་མ་གང་ལྟར་འགྱུར་བའོ།།

སྡེ་མ་གང་ལྟར་འགྱུར་རྒྱུ་ལ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། སྡེ་མ་སྡོན་འཇུག་བཞིན་ཏུ་སྦྱོར་བ། དེའི་དམིགས་བསལ་བསྟན་པའོ།། དང་པོ་ནི།

དོན་འཇུག་བདག་གཞན་དུས་སྟོན་ཕྱིར། །མིང་གཞིར་སྟོན་འཇུག་ལྷ་ལུགས་ལྟར།།

རྗེས་འཇུག་ཀྱང་ནི་བཟག་སྟེ་སྦྱོར།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དོན་གྱི་འཇུག་རྒྱུ་ལ་གཙོ་བོ་བདག་གཞན་དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་ཕྱིར། སྡེ་མོང་དུ་ མིང་གཞིར་སྟོན་འཇུག་ལྷ་ལུགས་ནས་བདག་གཞན་གྱི་དབྱེ་བ་ གང་ལ་གང་ཐོབ་གསལ་བར་སྟོན་པ་ལྟར། ད་ལྟའི་རྗེས་འཇུག་རྣམས་ཀྱང་ དེའི་དོན་དང་མཐུན་པར་བཟག་སྟེ་སྦྱོར་བར་བྱའོ།། དེ་ཡང་། སྟོན་འཇུག་གིས་འདས་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་འཇུག་ན་ ད་ལྟའི་སྐྱེས་བུར་བ་འབྲིང་། ཐ་གསུམ་གྱིས་འདས་པ་ལ་འཇུག་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན། བཟག་སྟེ། བསྐྱབས། བཀའ། བཏབ། བཅད། བལྟམ། ལྷ་བུ་དང་། སྟོན་འཇུག་གིས་བྱེད་པོ་སྟོན་ན་ འདི་གསུམ་གྱིས་ཀྱང་བྱེད་པ་ལ་འཇུག་དགོས་ཏེ། འགྲུགས་བྱེད། གཞིབས་བྱེད། འཛོག་བྱེད། འཆབ་བྱེད། གཙོད་བྱེད། འཚོས་བྱེད། ལྷ་བུ་དང་། སྟོན་འཇུག་གིས་བྱ་བ་སྟོན་ན་འདི་གསུམ་གྱིས་ཀྱང་བྱ་བ་ལ་འཇུག་དགོས་ཏེ། གདགས་བྱ། གཏུབ་བྱ། དགག་བྱ། བསྐྱབ་བྱ། གཙད་བྱ། དགས་བྱ། ལྷ་བུ་དང་། སྟོན་འཇུག་གིས་ད་ལྟ་བུར་འཇུག་ན་འདི་གསུམ་གྱིས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པར་འཇུག་དགོས་ཏེ། འདེགས་བཞིན་པ། གཏུབ་བཞིན་པ། འགོག་བཞིན་པ། དགབ་བཞིན་པ། གཙོད་བཞིན་པ། འདུས་ཀྱིན་སྤང་། ལྷ་བུ་དང་། སྟོན་འཇུག་གིས་མ་འོངས་པར་འཇུག་ན་འདི་གསུམ་གྱིས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པར་འཇུག་དགོས་ཏེ། འགགས་པར་འགྱུར། འགྲུགས་པར་འགྱུར། འདུག་པར་འགྱུར། འགྲུབ་པར་འགྱུར། འཁོད་པར་འགྱུར། འཕྲོས་པར་འགྱུར། ལྷ་བུའོ།།

དེ་བཞིན་དུ་མོ་གཉིས་དང་མ་ནིང་གསུམ་པོ་འང་སྟོན་འཇུག་གི་འགྲོས་དང་བསྐྱབ་ནས་སྦྱར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་དེའི་དམིགས་བསལ་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ཡང་གཙོ་ཆེར་སྟོན་འཇུག་གིས། །སྟོན་ཆེ་རྗེས་འཇུག་རྗེས་མཐུན་གྱིས།།

བྱ་བྱེད་འགའ་ཙམ་སྟོན་པ་ལྟར། །སྤང་ཡང་སྟོན་འཇུག་ཇི་བཞིན་དུ།།

ཀུན་ལ་བྱད་པར་འབྱེད་མི་རུས།།

ཡང་འཇུག་འདས་སྐྱ་སྟོན་ཙམ་ལས། །བྱ་བྱེད་གཞན་ལ་ཆེར་མི་པན།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་བདག་གཞན་དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གཙོ་ཆེར་ སྟོན་འཇུག་གི་རུས་པས་སྟོན་པ་
ཡིན་ཆོ། ད་ལྟའི་རྗེས་འཇུག་རྗེས་མཐུན་རྣམས་ཀྱིས་ བྱ་བྱེད་འགའ་ཙམ་སྟོན་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་། སྟོན་འཇུག་ཇི་
ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རྗེས་འཇུག་རྣམས་ཀྱིས་ བདག་གཞན་དུས་གསུམ་ཀུན་ལ་ གསལ་གསལ་ངེས་ངེས་ཀྱི་བྱད་པར་
འབྱེད་མི་རུས་ཤིང་། ད་དང་སའི་ཡང་འཇུག་ནི་ འདས་སྐྱ་དང་སྐྱལ་ཆོག་སྟོན་པ་ཙམ་ལས་བྱ་བྱེད་གཞན་ལ་ཆེར་
མི་པན་པས་སོ།།

དེས་ན་དེ་ལ་དགོངས་ནས། སྤང་སྟོན་འཇུག་ལྟ་བུ་བཞིན་སྤྱད། །ཞེས་ངེས་བཟུང་གི་སྟོན་འཇུག་ལ་ ཞལ་
འཕངས་མཛད་པར་ཡིན་པས་སོ།།

ཕྱི་མ་གང་ལྟར་འཇུག་ཚུལ།

གཉིས་པ་ཕྱི་མ་གང་ལྟར་འཇུག་པ་ལ་གཉིས། རྟགས་མཚུངས་ཀྱིས་མིང་མཐའ་འདྲེན་ཚུལ་དང་།
དམིགས་བསལ་གྱི་བརྗོད་བཤེན་འདྲེན་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དཔེར་བརྗོད་པའོ།།
དང་པོ་ནི།

མིང་གཅིག་ཉིད་ལ་ངོ་བོ་ཡི། །བྱད་པར་རྫོགས་པའི་མཐའ་འདྲེན་ཚུལ།།

སོ་སོར་སྤྱད་བའི་རྗེས་འཇུག་གིས། །རྣམ་དབྱེ་ཆོག་ཕྱད་སོགས་ཀྱི་མཐའ།།

མིང་གཞི་དང་སུ་ཆེ་པོ་ཡིས་པོ། །མོ་ཡིས་མོ་དང་མ་འདྲིང་གིས།།

མ་འདྲིང་རང་རང་རྟགས་མཚུངས་དང་ས།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། མིང་ཆོག་ཚུམ་བྱེད་ཀྱི་གཞི་ ཀ་ལྟ་བུ་གཅིག་སྟེང་ལ་དེའི་བྱད་པར་རྫོགས་པའི་ཆོ།
བ་ལྟ་བུའི་མིང་མཐའ་གཞན་འདྲེན་ཚུལ་ནི། མིང་གཞི་སྐབས་དོན་སོ་སོར་སྤྱད་སྤྱད་བའི་རྗེས་འཇུག་གི་
རྣམ་དབྱེ་ཆོག་ཕྱད་སོགས་གང་ཡིན་ཡང་རུང་། དེའི་མཐའ་མིང་གཞི་གཞན་དང་དགོས་པའི་ཆོ། མིང་སྤྱད་

མའི་མཐའི་རྗེས་འཇུག་ཕོ་ཡིག་གིས་མིང་གཞི་ཕོ་ཡིག་དང་བར་བྱ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་མོ་ཡིག་གིས་མོ་
དང་། མ་ནིང་གིས་མ་ནིང་དང་བ་སྟེ་ རང་རང་གི་སྐྱ་མཚུངས་སམ་ རྟགས་མཚུངས་དངས་པས་ཤེས་
པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་དཔེར་བཅོམ་པ་ནི།

དཔེར་ན་ཅིག་ཅར་དབྱིད་ཀ་སོགས། །ལྟ་བུ་ཕོ་ཅུ་ཕོ་ཡིག་དང་།།
གསུམ་ག་དཔའ་བ་ལྟ་བུ་སོགས། །མོ་ཅུ་མོ་ཡིག་དངས་པ་དང་།།
ཐལ་ལ་དབྱར་ལ་ལྟ་བུ་ནམས། །མ་ནིང་ཉིད་དུ་མ་ནིང་དངས།།
རང་རང་སྐྱ་མཚུངས་སྐྱར་བས་རྟོགས།།

ཞེས་པས་བརྟན་ཏེ། དེ་ནམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྩ་བའི་དཔེར་བཅོམ་ལ་ ལ་སྐོང་གསལ་བ་ལས། ཕོས་
ཕོའི་མིང་མཐའ་དངས་པ་ནི། དཔེར་ན། ཅིག་ཅར། བདག་ཅག། གཅིག་སྤུ། དབྱིད་ཀ། ལྟོད་ཀོར།
ལྟོད་ཀོར། ཐབ་ཀ། ཆབ་ཅིག། རབ་ཏུ། སོས་ཀ། གཉིས་ཀ། ཆས་ཀ། བརྟགས་པ། དུངས་ཀར།
པགས་པ། མཁྱེན་ཅིང་། བེར་ད་ཀ། རོལ་ད་པ། ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ།།
མོས་མོའི་མིང་མཐའ་དངས་པ་ནི། གང་བ། མཐིང་ག། སྤང་མ། དྲང་མ། གསུམ་ག། གནམ་ག། ཉམ་
བ། འཛམ་བ། དགའ་མ། དཔའ་བ། ལྷི་ག། ལུ་ག། ཅུ་ག། ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ།།
མ་ནིང་གིས་མ་ནིང་དངས་པ་ནི། ལྟོན་ལ། དགུན་ལ། མོན་ལ། མཚོན་ཆ། དབྱར་ལ། སེར་ལ།
གཏར་ལ། དཀོར་ཆ། ཐལ་ལ། མཚལ་ལ། རྐལ་ལ། མལ་ཆ། ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ། རང་རང་སྐྱ་
མཚུངས་སྐྱར་བས་རྟོགས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་དམིགས་བསལ་གྱི་བཅོམ་བདེ་འབྲེན་ཚུལ་ནི།

དེ་ལྟའི་དབྱེ་ཞིབ་རྟོགས་འགྱུར་ན། །འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི།
བཅོམ་བདེ་འབྲེན་པ་འགའ་མ་གཏོགས། །རྟགས་ཀྱིས་ཚོགས་མེད་འབྲེན་ཤེས་པས།།
མིང་མཐའ་སྟོར་ལ་སྐོངས་པ་བྲལ།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་མིང་མཐའ་འདྲེན་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བ་ཞིབ་ཏུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ན། འཇིག་རྟེན་ལ་གཤམ་པའི་ཐ་སྟོན་གྱི་བརྗོད་བདེ་འདྲེན་པ་འགའ་ཙམ་མ་གཏོགས་ མོ་མེའི་རྟགས་གྱི་མིང་མཐའ་དཀའ་ཚེགས་མེད་པར་འདྲེན་ཤེས་པར་འོང་བས་སོ།། དཔེར་ན། མངོན་པ། མཐུན་པ། འཆར་བ། དར་བ། འཇལ་བ། རྒྱལ་བ། དམ་པ། བསམ་པ། རྣམ་པ། བུམ་པ། རིམ་པ། ལ་སོགས་པའི་བརྗོད་བདེ་འདྲེན་པ་ཡང་། སྤར་སུམ་ཅུ་པར་བསྟན་པ་བཞིན་མང་དུ་ཡོད་པས་བྱེ་བྲག་མ་འཛིངས་པར་སོ་སོར་རྟོགས་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་མིང་མཐའ་འདྲེན་ཚུལ་དང་ རྣམ་དབྱེ་འདྲེན་ཚུལ་སོགས། སུམ་ཅུ་པ་དང་རྟགས་གྱི་འཇུག་པའི་གཞུང་དབུ་ཞབས་གྱི་ ཡི་གེ་སྐྱོར་བ་གང་ལ་ཡང་ ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་ཤེས་དགོས་སོ།།

ཅི་སྟེ་འདིར་རྟགས་གྱི་འཇུག་པའི་བསྟན་བྱ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་ཏེ་ རྗེས་འཇུག་བཞིའི་སྐྱོར་བ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྗེས་འཇུག་གི་རྟགས་བཤད་པའི་སྐབས་འདིར་གཞུང་ལས། གང་ལ་འཇུག་པ། གང་གིས་འཇུག་པ། ཇི་ལྟར་འཇུག་པ། ཅི་ཕྱིར་འཇུག་པ་བཞི་རུ་དབྱེ་བ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། འདིར་སྤེལ་གཉིས་གོ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཇི་ལྟར་འཇུག་པ་ཞི་སྐྱེ་འཇུག་དོན་འཇུག་གཉིས་སུ་བསྟུ་བའི་ཕྱིར་དང་། དགོས་པ་ཅི་ཕྱིར་འཇུག་པ་ཞི། ཡི་གེའི་དགོས་པ་ཕན་ཡོན་དང་འབྲེལ་བ་ཙམ་མ་གཏོགས། ལག་ལེན་ཟུར་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསྟན་གྱིས་གོ་བའི་དབང་དུ་བསྟུ་བས་བསྟན་བྱར་མ་ཚང་བའི་སྐྱོན་ཡང་མེད་དོ་སྟེ་སོ།།

གསུམ་པ་དགོས་པ་བརྗོད་པས་མཇུག་བསྟུ་བ་ནི།

དེ་ཚེ་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི། །འབྲི་དང་སྐྱོག་པ་གང་ལ་ཡང་།།

སྟེ་བ་སྐྱོར་སྐྱེ་བའི་མཚོག་ཏུ་འགྱུར།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཡི་གེ་སྐྱོར་བ་རྣམས་ལ་ ལེགས་པར་སྦྱང་བས་རྟོགས་པར་གྱུར་ན། དུས་དེའི་ཚེ། ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་མ་ཡི་གེ་རང་གིས་འབྲི་བ་དང་། བྲིས་བྲིན་སྐྱོག་པ་དང་། འཚད་ཚུན་ཚུམ་གསུམ་སོགས་མཁས་པའི་བྱ་བ་གང་ལ་ཡང་ དག་གི་བརྗོད་པ་གསལ་བ་དང་ ཚུམ་པའི་སྟེ་བ་སྐྱོར་དག་པས་ ལྷ་རིག་སྐྱེ་བའི་མཚོག་ཏུ་འགྱུར་རོ།།

མཐར་ཕྱིན་གྱི་བྱ་བ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་མཐར་ཕྱིན་གྱི་བྱ་བ་བཤད་པ་ལ་བཞི། འདི་བཅུ་མས་དགོ་པའི་རྒྱ་མཚན། འདི་ལ་བརྟགས་
ནས་སྐྱེལ་དགོས་ཚུལ། འདིའི་དགེ་བ་རྗེས་བྱང་དུ་བསྐྱོད་བ། གང་གིས་བཅུ་མས་པའི་ཚུམ་བྱང་སྐྱོས་
པའོ།། དང་པོ་ནི།

སྔོན་དུས་མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་མང་ཡོད་བཞིན།།
ད་དུང་སློབ་པའི་ཉེས་བཤད་དགོས་མེད་ཀྱི།།
འོན་ཀྱང་འདི་ཀོ་རྒྱས་བཤད་འཛིགས་རྣམས་ལ།།
ཕན་སྙམ་ཁོ་བོས་མདོར་བསྐྱུས་བཤད་པ་ཡིན།།

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་སྔོན་གྱི་དུས་སུ་བྱོན་པའི་ མཁས་གྲུབ་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ཚད་མར་གྲུར་པ་རྣམས་
ཀྱིས་མཛད་པའི་ ལེགས་བཤད་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་མང་དུ་བཞུགས་ཡོད་བཞིན་དུ། ད་དུས་སྟིགས་མའི་ཡང་
མཐར་སྐྱེས་པའི་ སློབ་ཚོངས་བདག་འདྲའི་ཉེས་བཤད་འདི་བཅུ་མ་པའི་དགོས་པ་མེད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་
སྔོན་འབྱུང་མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་རྒྱ་ཆེ་ནས་ ད་དུས་ཀྱི་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ ཆོ་གང་བརྟོན་ཀྱང་
དགོས་དོན་སྟོང་པོ་ལག་ཏུ་ལོན་པ་ནི་ ཆེས་སྐྱོན་པར་མཐོང་བའི་དབང་གིས། འདི་ཀོ་གཞུང་རྒྱས་བཤད་
ཐོས་པའི་སློ་མིག་དང་མི་ལྡན་པས་ འཛིགས་ཤིང་ལུས་པ་རྣམས་ལ་ཕན་ན་ ཅི་མ་རྩུང་སྙམ་པའི་ལྷག་
བསམ་གྱིས་ཀུན་ནས་སྐོང་སྟེ། ཁོ་བོས་བྱས་པ་འདི་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་སློ་ལ་བརྱུང་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་
ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་ དག་གིས་མདོར་བསྐྱུས་སུ་བཤད་པ་ཡིན་ཞེས་པའོ།།

གཉིས་པ་འདི་ལ་བརྟགས་ནས་སྐྱེལ་དགོས་ཚུལ་ནི།

དེ་ལ་མཁས་རྣམས་ཕྱོགས་ལྷུང་མི་འཚལ་བར།།
གཟུར་གནས་སློ་ཡིས་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་མཛོད་ལ།།
འགལ་འཁྲུལ་གང་འ་ན་རིག་པས་ཚར་གཅོད་དང་།།
ཚད་མར་མཆིས་ན་སྐྱེལ་ཏེ་འཆད་ཉན་མཛོད།།

ཅེས་པས་བསྟན་ཏེ། ཁོ་བོས་བྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་ ལུགས་འདི་འཛིན་པའི་མཁས་པ་གང་དག་
འཚོ་ཞིང་བཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ སོ་སོའི་ཕྱོགས་ཆར་ལྷུང་བ་དང་ཕྲག་དོག་སོགས་མི་འཚལ་བར། གཟུ་

བོར་གནས་པའམ་ངང་པོའི་སྒོ་ཡིས་ ཡང་ནས་ཡང་དུ་བརྟགས་ཤིང་དབྱད་པར་མཛོད་ཅིག། དེ་ལྟར་
དབྱད་པས་འདི་ལ་འགལ་འཁྲུལ་སོགས་ རོངས་པའི་མཚན་མ་གཟིགས་པར་གདའ་ན་ བརྒལ་ལན་གྱི་
རིགས་པས་ཚར་གཙོད་འོས་པ་དང་། དོན་དང་ལྡན་ནས་ཡང་དག་པའི་ཚད་མར་མཚིས་ན་ འདི་ཉིད་
དང་སང་གི་སྒོ་དང་མཐུན་པས་སྲེལ་ཏེ་ འཆད་ཉན་ཡོད་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་ལུ་བའོ།།

གསུམ་པ་འདིའི་དགོ་བོ་རྣམས་བྱང་དུ་བསྐྱོ་བ་ནི།

རྣམ་དཀར་ལྷག་བསམ་གངས་ཀྱི་རི་སྐུལ་ནས།།

རྣམ་བཅས་སྐྱོན་པའི་དགོ་ཚད་ལ་འགྲོའི་རྒྱུ།།

རྣམ་མེད་བསྐྱོས་པའི་གརྒྱ་དང་འགྲོགས་ཏེ།།

རྣམ་མཁུན་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག།

ཅེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་། རྣམ་དཀར་དགོ་བོའི་ལྷག་བསམ་ ཆེ་འདོད་གྲགས་འདོད་སོགས་ཀྱི་རི་
མ་དང་བྲལ་བ། དཔེར་ན། གངས་རིའི་དབང་པོ་སྟེ་ སེར་གྱི་རི་སྐུལ་ནས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་བོ་བཞིན་དུ།
བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པ་འདིས་ཀྱང་ རྣམ་བཅས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་འགའ་དང་འགའ་ལ་སྐྱོན་པའམ་ སན་པའི་
མིག་ཏུ་གྱུར་ན། དེ་ལས་བྱུང་བའི་དགོ་ཚད་ དལ་འགྲོ་རྒྱ་བོའི་རྒྱན་ལྟ་བུ་དེ་ཡང་ནི། འཁོར་གསུམ་རྣམ་
པར་མི་རྟོག་པའི་ ལྷ་བས་ཟིན་པའི་སྐོ་ནས། རྣམ་མེད་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོར་བསྐྱོས་པའི་ གརྒྱ་དང་
འགྲོགས་ཏེ་ ཇི་སྲིད་རྣམ་མཁུན་རྣམས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ མ་ཐོབ་པ་དེ་སྲིད་དུ་རྒྱེན་གཞན་
གྱིས་མི་འཛོད་པར་ཡུན་དུ་གནས་པ་སྟེ། དཔེར་ན། རྒྱ་བོ་རྣམ་བཞི་མཐའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་འཇུག་པ་
ལྟར། དགོ་ཚད་རྒྱ་ལའའ་དང་མཉམ་ཞིང་ ཡུན་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་འབྱུང་བའི་རྒྱར་གྱུར་
ཅིག་ཅེས་སྐོན་པའོ།།

བཞི་པ་གང་གིས་བརྩམས་པའི་རྩོམ་བྱང་སྐོས་པ་ནི།

ཞེས་སྐུམ་རྩུ་པ་དང་རྟགས་ཀྱི་འཇུག་པའི་ དོན་བསྐྱུས་སི་ཏུའི་དགོངས་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བ་འདིའང་འགྲེལ་
ཆེན་ལུ་ཏིག་ཤེང་མཛོས་ཀྱི་ དགོངས་པ་ལས་བརྒྱས་ཤིང་ རང་སྐོས་དབྱད་པས་འཐད་ལྡན་གྱི་རིགས་
པས་ཟུར་བརྒྱན་ཏེ། ད་དུས་ཀྱི་སྐོ་གསར་རྣམས་ཀྱི་སྐོ་ལ་བརྒྱང་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་ ཆོས་སྐྱེའི་བཙུན་པ་

དགེ་འདུན་རིན་ཆེན་པས་ རང་ལོ་སོ་གཉིས་པ་ གསེར་འཕྲུང་གི་ལོར་ ལྷག་ཚང་དཔལ་ཕྱག་གི་ཡང་
དབེན་དུ་ ལྷུང་བ་འདིས་ཀྱང་བསྟན་འགྲོར་སྟོན་པའི་ རྒྱུར་རྒྱུར་ཅིག་ཅེས་ཚུམ་བུར་སྟོས་པའོ།

སྐར་སྐྱེས་པ།

དེང་སང་པལ་ཆེར་དག་ཡིག་རིག་གནས་ཞེས། །མཛོག་རྒྱུང་ཅམ་དུ་འཛོག་མེད་འདིར་སྐྱུངས་པའི།
སློ་མིག་མེད་ན་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟར་མཐོང་། །ལེགས་བཤད་འདི་ནི་ཀུན་མཐོང་མིག་ཡངས་ཡིན།།
ལ་ལས་ཚིག་ལ་མཐའ་མེད་དེ་བས་ནི། །དོན་ལ་ཡིད་ཉོན་ཟེར་མེད་ཚིག་ལོར་ན།།
དེ་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་རྣམས་ཅི་མི་ལོར། །ལེགས་བཤད་འདི་ནི་མི་ལོར་ལམ་ཆེན་ཡིན།།
ལ་ལས་ཡིག་སྦྱོར་ཅམ་ཡང་མ་ཤེས་བཞིན། །གཞུང་ལུགས་མཁས་སོ་ཟེར་བའང་བརྟུན་དུ་བཟད།།
ཐ་སྟེད་ལ་བརྟེན་དོན་རྣམས་རྟོགས་དགོས་པས། །ལེགས་བཤད་འདི་ནི་ཐར་པའི་ཐེམ་སྐྱས་ཡིན།།
ལ་ལས་ཡོན་ཏན་གཞི་མ་ཡིག་སྦྱོར་ཞེས། །བརྗོད་མེད་དེ་ཡང་སྐྱུངས་སྟོབས་མི་ལྡན་ན།།
འོལ་ཚོད་ཅམ་གྱིས་གཞལ་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན། །ལེགས་བཤད་འདི་ནི་རྒྱ་མཚོའི་གོས་ཅན་ཡིན།།
ལ་ལས་ཆོ་གང་བརྩོན་ཀྱང་མ་མཐོང་བའི། །ཤེས་བྱའི་མིང་ཚིག་གཟུགས་བརྟན་རྣམ་མང་པོ།།
མ་འདྲེས་ཅིག་ཅར་ཡིད་ལ་འཆར་རུས་པས། །ལེགས་བཤད་འདི་ནི་གསལ་བའི་མེ་ལོང་ཡིན།།
བཀའ་བསྟན་གཞུང་ལུགས་ཀུན་གྱི་ལྷེ་མིག་ཉིད། །ཡིན་པར་མ་བཟད་གནས་སྐབས་འཇིག་རྟེན་གྱི།།
ཐ་སྟེད་ཅམ་ལའང་འདི་ཉིད་མེད་ཐབས་མེད། །ལེགས་བཤད་འདི་ནི་མཁོ་རྒྱའི་བང་མཛོད་ཡིན།།
རིག་བྱེད་མཁན་གྱིས་ཡུན་རིང་བརྟགས་བྱས་ཀྱང་། །དཔྱད་པའི་ཡིད་མཁར་ནམ་ཡང་མ་ཤར་བའི།།
དོན་བཟང་འོད་ཀྱིས་པརྟོ་བཞད་པས་ན། །ལེགས་བཤད་འདི་ནི་ནམ་མཁའི་ལོར་བྱ་ཡིན།།
གཞུང་རྒྱས་ཚིག་གི་བཤད་ཡམ་རྒྱ་ཆེ་ན། །མགོན་པོ་ལམ་སྟོར་ལྷ་བུར་མགོ་འཁོར་བས།།
རྗོངས་པའི་ཐེ་ཚོམ་དུ་བ་གཅོད་རུས་པའི། །ལེགས་བཤད་འདི་ནི་ཤེས་རབ་རལ་གྱི་ཡིན།།
རྟོག་གའི་གཞུང་བཞིན་ཚིག་གིས་མ་གཡོགས་པར། །ཉུང་དུའི་དག་གིས་གོ་དོན་མཛུབ་རྟུགས་སུ།།
གསལ་བར་སྟོན་ཅིང་གོ་བྱེད་བདེ་སྟོན་པས། །ལེགས་བཤད་འདི་ནི་སྤིང་གི་དོ་སྟོན་ཡིན།།
ཚིག་ཉམས་མཁས་པའི་བྱིངས་ལ་མ་བརྟེན་པར། །ཤོང་ཚིག་བྱིས་པའི་པལ་སྐྱད་འོ་ན་ལ།།
བརྟེན་ནས་ཡང་དག་ལམ་ལ་དྲོང་བྱེད་ཀྱི། །ལེགས་བཤད་འདི་ནི་བྱིས་པའི་རོལ་མཚོ་ཡིན།།
དེ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་ཚོགས་འོད་སྐྱང་འབྱུང། །སློ་ལྡན་ཡིད་ཁར་འཆར་བའི་མཐུ་དཔལ་གྱིས།།
མི་ཤེས་སློ་ཡི་སྟུན་ཚོགས་མཐར་བྱེད་ནས། །ནང་གི་ཡེ་ཤེས་སྐྱང་བ་རྒྱས་ཀྱུར་ཅིག། །།

ཅེས་བསྟན་བཅོས་སུ་མ་ཅུ་པ་དང་ ཉམས་ཀྱི་འཇུག་པའི་དོན་བསྟུན་ སི་རུའི་དགོངས་རྒྱན་གྱི་ཚིག་
འགྲེལ་བྱིས་པའི་རོལ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ལྷ་ཚོགས་དབྱིག་གི་ལོར་ ལྷོ་གསལ་འགའ་ལ་ གཞུང་
འདིའི་འཆད་ཉན་བཀྱིས་སྐབས་ ཚོགས་རྒྱུང་རྣམས་གཞུང་དོན་དམིས་ཕྱིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ལྷར་ཡང་ཅ་
ཚིག་རང་འགྲེལ་ཁ་གསལ་དུ་བྲིས་པ་འདིས་ཀྱང་ ལྷིགས་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་ཡོངས་ལ་ ནང་པའི་ཚོས་ཀྱིས་
ཕན་གདགས་པའི་སྣང་དུ། ཁོ་བོ་བད་སྣོད་ཀྱི་བཏགས་མིང་ ལུང་རྟོགས་ཚོས་ཀྱི་སྣང་བ་ཞེས་ཐོབ་པའམ་
ཡོངས་ལྷགས་དགེ་འདུན་རིན་ཆེན་དུ་ལྷགས་པ་དེས་ རྒྱ་ལྷན་བཙན་པའི་ཡུལ་གྱི་དགོན་པར་ཀུན་རྒྱ་
དགའ་བ་ཅན་གྱི་ཚོས་སྤྱིང་དུ་སྦྱར་བའོ།།

།།

སམ་མཉམ་ལམ།།